

کد مدرسه

دفترچه شماره ۱

آزمون

۱۴

مرکز سنجش آموزش مدارس برتر

پایه

۱۲

تاریخ آزمون: ۱۴۰۵/۳/۱۷

آزمون اختصاصی گروه آزمایشی علوم انسانی

مدت پاسخ‌گویی: ۸۵ دقیقه

تعداد سؤال: ۸۰

عنوان مواد امتحانی آزمون اختصاصی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ‌گویی

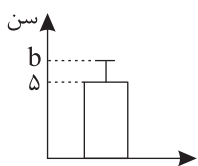
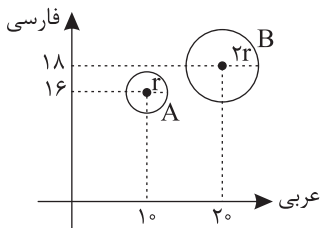
ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی
۱	ریاضی و آمار	۲۰	۱	۲۰	۳۰ دقیقه
۲	علوم و فنون ادبی	۳۰	۲۱	۵۰	۳۰ دقیقه
۳	جامعه‌شناسی	۱۵	۵۱	۶۵	۲۵ دقیقه
۴	روان‌شناسی	۱۵	۶۶	۸۰	

مواد امتحانی	سرفصل دهم	سرفصل یازدهم	سرفصل دوازدهم
ریاضی و آمار	مطابق با کنکور سراسری		
علوم و فنون ادبی	مطابق با کنکور سراسری		
جامعه‌شناسی	مطابق با کنکور سراسری		
روان‌شناسی	مطابق با کنکور سراسری		

تمامی حقوق مادی و معنوی آزمون، متعلق به مرکز سنجش آموزش مدارس برتر بوده و هرگونه استفاده از آن بدون داشتن اجازه‌نامه کتبی از این مرکز، خلاف قانون و عرف و قابل پیگیری می‌باشد.

سال تحصیلی ۱۴۰۴-۱۴۰۵

- ۱- اگر یکی از ریشه‌های معادله درجه دوم $3x^2 + 2ax - a + 2 = 0$ برابر ۵- باشد، ریشه دیگر معادله چند برابر a است؟
- (۱) $\frac{1}{3}$ (۲) $\frac{1}{21}$ (۳) ۲۱ (۴) ۳
- ۲- رضا چند توپ برای هدیه به آکادمی فوتبال نوجوانان استان هرمزگان خرید که مجموع قیمت آنها ۱۵۰۰۰ تومان شد. اگر فروشنده برای هر توپ ۵۰ تومان به رضا تخفیف می‌داد، او ۱۰ توپ بیشتر می‌توانست بخرد. قیمت هر توپ بدون تخفیف چقدر است؟
- (۱) ۳۰۰ (۲) ۲۵۰ (۳) ۳۵۰ (۴) ۲۰۰
- ۳- در تابع خطی $f(x) = mx + h$ ، اگر داشته باشیم $f(2) + f(-2) = 8$ و نمودار این تابع محور طول‌ها را در نقطه‌ای به طول ۱۲- قطع کند، $f(-9)$ کدام است؟
- (۱) -۲۳ (۲) ۷ (۳) ۳۱ (۴) ۱
- ۴- اگر $2x + 3y = 12$ باشد، بیشترین مقدار $2xy$ کدام است؟
- (۱) ۲۴ (۲) ۶ (۳) ۱۲ (۴) $\frac{32}{3}$
- ۵- به ترتیب از راست به چپ مقیاس متغیرهای «زمان اولین کلاس»، «رتبه کنکور دانش‌آموز» و «رشته تحصیلی» کدام است؟
- (۱) فاصله‌ای - نسبتی - اسمی (۲) نسبتی - ترتیبی - اسمی
(۳) نسبتی - نسبتی - ترتیبی (۴) فاصله‌ای - ترتیبی - اسمی
- ۶- با توجه به نمودار حسابی زیر که مربوط به سه نمره از سه درس (فارسی، عربی و دینی) دو دانش‌آموز A و B است، اگر نمره دینی دانش‌آموز B، ۱۶ باشد، میانگین نمرات دانش‌آموز A چند برابر میانگین نمرات دانش‌آموز B است؟

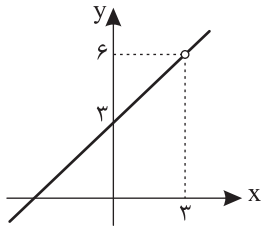
- ۷- نمودار زیر مربوط به داده‌های «۲، a، ۸، ۴a» می‌باشد. $a + b$ کدام است؟
- (۱) ۱۳ (۲) ۹ (۳) ۸ (۴) ۱۰
- ۸- در یک منطقه جمعیت فعال برابر ۲۰۰۰ نفر است که ۲۰ درصدشان بیکار هستند. برای آنکه نرخ بیکاری نصف شود، چه تعداد شغل باید ایجاد شود؟
- (۱) ۲۰۰ (۲) ۱۵۰ (۳) ۱۲۰ (۴) ۳۰۰
- ۹- اگر تابع $f = \{(1, a+b), (2, 3), (3, 2a-c)\}$ ثابت و تابع $g = \{(-1, a-c), (5, a+c)\}$ همانی باشند، حاصل $\frac{a^2 + b^2}{c^2}$ کدام است؟

(۱) ۱۳ (۲) $\frac{2}{5}$ (۳) $\frac{5}{9}$ (۴) $\frac{1}{8}$

۱۰- اگر $f(x) = [x^2 - 1] + |x^2 - 1| + 1$ باشد، حاصل $f(1/5) - f(5/5)$ کدام است؟ ([] نماد جزء صحیح است.)

(۱) $-2/5$ (۲) $2/5$ (۳) -۴ (۴) ۴

محل انجام محاسبات

۱۱- اگر $f(x) = x^2 - 9$ و نمودار تابع $\frac{f}{g}$ به صورت زیر باشد، مقدار $g(2) + (\frac{f}{g})(-3)$ کدام است؟

- (۱) ۵
(۲) -۶
(۳) -۱
(۴) ۱

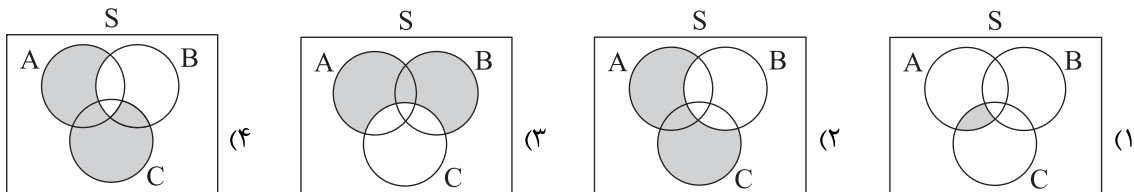
۱۲- اگر گزاره‌های درست و q گزاره‌های نادرست و r گزاره‌های دلخواه باشد، ارزش کدام گزاره به r وابسته نیست؟

- (۱) $(r \Leftrightarrow p) \wedge (q \Rightarrow r)$
(۲) $(p \vee r) \Leftrightarrow (r \wedge (r \Rightarrow p))$
(۳) $r \Rightarrow (p \Rightarrow q)$
(۴) $(q \Rightarrow r) \wedge (r \Rightarrow p)$

۱۳- کدام گزینه عبارت ریاضی «مجموع معکوس دو عدد طبیعی، بزرگ‌تر یا مساوی مربع مجموع آن دو عدد است.» را به درستی نشان می‌دهد؟

- (۱) $x, y \in \mathbb{N}; \frac{1}{x+y} \geq x^2 + y^2$
(۲) $x, y \in \mathbb{N}; \frac{1}{x} + \frac{1}{y} \geq (x+y)^2$
(۳) $x, y \in \mathbb{N}; \frac{1}{x+y} \geq (x+y)^2$
(۴) $x, y \in \mathbb{N}; \frac{1}{x} + \frac{1}{y} \geq x^2 + y^2$

۱۴- اگر A, B, C سه پیشامد در فضای نمونه‌ای S باشند، کدام گزینه پیشامد « A یا C رخ بدهد، ولی B رخ ندهد» را نمایش می‌دهد؟

۱۵- با ارقام «۰, ۱, ۲, ۵, ۷, ۸» و بدون تکرار ارقام چند عدد شش‌رقمی زوج بزرگ‌تر از ۴۰۰۰۰۰ می‌توان نوشت؟

- (۱) ۱۹۲
(۲) ۱۴۴
(۳) ۲۱۶
(۴) ۱۲۰

۱۶- یک تاکسی دارای ۵ سرنشین است. احتمال آنکه حداقل ۱ نفر آنها در خرداد ماه متولد شده باشد، چقدر است؟

- (۱) $(\frac{1}{12})^5$
(۲) $(\frac{11}{12})^5$
(۳) $1 - (\frac{1}{12})^5$
(۴) $1 - (\frac{11}{12})^5$

۱۷- در دنباله بازگشتی $a_1 = b$ و $1 + a_n = \frac{1}{a_{n+1}}$ ، جمله پنجم $\frac{5}{8}$ است. جمله دوم چند برابر b است؟

- (۱) $\frac{2}{3}$
(۲) $\frac{1}{2}$
(۳) $\frac{4}{3}$
(۴) $\frac{3}{4}$

۱۸- دنباله a_n دنباله‌ای حسابی با اختلاف مشترک d و دنباله b_n ، دنباله‌ای هندسی و افزایشی با نسبت مشترک r است. اگر $a_4 = b_3$ و

$d = \frac{1}{5}r$ و جمله اول هر دو دنباله ۳ باشد، حاصل $\frac{b_6}{a_6}$ کدام است؟

- (۱) $\frac{1}{8}$
(۲) $\frac{32}{3}$
(۳) $\frac{16}{3}$
(۴) $\frac{1}{4}$

۱۹- در دنباله هندسی «... $\frac{1}{64}, \frac{1}{16}, \frac{1}{4}, \dots$ » مجموع ۸ جمله ابتدایی چند برابر مجموع ۴ جمله ابتدایی است؟

- (۱) $\frac{257}{256}$
(۲) $\frac{255}{256}$
(۳) $\frac{129}{128}$
(۴) $\frac{17}{16}$

۲۰- با توجه به تساوی $\frac{24^x \times 3^y \times 6^{2x}}{\sqrt{81^y \times 48^x}} = 6$ ، $x + y$ کدام است؟ ($x, y \in \mathbb{Z}$)

- (۱) صفر
(۲) ۳
(۳) ۱
(۴) ۲

محل انجام محاسبات

علوم و فنون ادبی

۲۱- کدام عبارت از نظر تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی ایراد دارد؟

- ۱) پایه حماسه‌های ملی به زبان فارسی در قرن چهارم گذاشته شد که زبان فارسی را با ادبیات غنی آن به اوج رسانید.
- ۲) شعر حکمی و اندرزی (تعلیمی) در قرن چهارم و نیمه اول قرن پنجم به وجود آمد ولی در دوره خوارزمشاهیان به پختگی رسید.
- ۳) گرایش شاهان در جلب عالمان، لشکرکشی‌های غزنویان و توسعه مراکز و مدارس تعلیم از عوامل پیشرفت و گسترش زبان فارسی از قرن سوم تا پنجم بود.
- ۴) تحولی که سنایی و انوری در غزل ایجاد کردند، باعث شد که در قرن هفتم، شاعران بزرگی در غزل ظهور کنند و این نوع شعر فارسی را به اوج برسانند.

۲۲- هریک از عبارات‌ها به ترتیب مربوط به کدام دوره تاریخ ادبیات زبان فارسی است؟

- این دوره یکی از مهم‌ترین دوره‌های کمال و گسترش نثر پارسی است.
- در این دوره بسیاری از دانشمندان و ادیبان کشته یا متواری شدند و دیگر از دربارهای ادب‌دوست و خاندان‌های فرهنگ‌پرور خبری نبود.
- این دوره، مهم‌ترین دوره تمدن اسلامی ایران است که نظم و نثر فارسی در این دوره شکوفا شد.
- در این دوره به دلیل بی‌اعتقادی برخی از ایلخانان مغول و بی‌تعصبی برخی دیگر نسبت به مذاهب فرصتی پدید آمد تا صاحبان مذاهب مختلف ابراز عقیده کنند.

- ۱) قرن چهارم و نیمه اول قرن پنجم - قرن هشتم - قرن پنجم و ششم - قرن هفتم
- ۲) قرن پنجم و ششم - قرن چهارم و نیمه اول قرن پنجم - قرن هفتم - قرن هشتم
- ۳) قرن پنجم و ششم - قرن هفتم - قرن چهارم و نیمه اول قرن پنجم - قرن هشتم
- ۴) قرن چهارم و نیمه اول قرن پنجم - قرن هشتم - قرن هفتم - قرن پنجم و ششم

۲۳- چند مورد از موارد زیر درباره تاریخ ادبیات قرن دهم و یازدهم درست است؟

- مکتب وقوع نتیجه چاره‌اندیشی و رهایی از گرفتاری تقلید بود.
- شعر نرم و دلنشین و برخوردار از معانی عمیق آسمانی.
- شاعران نوازی و ادب‌گرایی سلاطین هند.
- ترویج روحیه تسامح و تساهل و خدمت به خلق.
- از بین رفتن طبقه مدیحه‌سرای درباری.
- گسترش تاریخ‌نویسی.

- ۱) دو (۲) سه (۳) چهار (۴) یک

۲۴- عبارات به ترتیب مربوط به کدام دوره‌های تاریخی ادبیات فارسی است؟

- در این دوره شعر از حوزه تصرف شاعران باسواد و آگاه به فنون ادب خارج شد و در دسترس عامه قرار گرفت و نزد پیشه‌وران و بازاریان رونق گرفت.
- در این دوره شعر برای اینکه بتواند با توده مردم ارتباط برقرار کند، زبان محاوره را برگزید و به این ترتیب نهضت ساده‌نویسی همراه با نهضت آزادی شکل گرفت.
- در ادبیات این دوره، نوآوری‌ها، اندیشه‌های باستان‌گرا و گاهی گرایش به شعرهای ترجمه‌ای مورد توجه قرار گرفت.
- شاعران این دوره به سبب فقر فرهنگی جامعه و سستی و رخوت حاکم بر ادبیات، به پیروی از اسلوب‌های کهن پرداختند و سبک خراسانی و عراقی را مورد توجه قرار دادند.

- ۱) قرن دهم و یازدهم - دوازدهم و سیزدهم - چهاردهم - دوازدهم و سیزدهم
- ۲) قرن یازدهم و دوازدهم - چهاردهم - دوازدهم و سیزدهم - چهاردهم
- ۳) قرن دوازدهم و سیزدهم - دهم و یازدهم - چهاردهم - دوازدهم و سیزدهم
- ۴) قرن دهم و یازدهم - چهاردهم - دوازدهم و سیزدهم - چهاردهم

- ۲۵- با توجه به تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی کدام موارد نادرست است؟
 الف) در دوره دوم شعر نیمایی فضای سیاسی آزادتری حاکم بود و تشکیل اولین کنگره نویسندگان و شاعران ایران در تیرماه ۱۳۲۵ مهم‌ترین حادثه ادبی بود.
 ب) نیما با سرودن «افسانه» در سال ۱۳۱۶ جریان نوگرایی شعر را تثبیت کرد.
 ج) عبدالرحیم طالبوف و زین‌العابدین مراغه‌ای با سفرنامه‌های خیالی خود، زمینه‌های گرایش به رمان‌نویسی و نثر داستانی نوین را ایجاد نمودند.
 د) کتاب «مدیر مدرسه» مشهورترین اثر «سفرنامه‌نویسی» جلال آل‌احمد است که نمونه نثر پرشتاب و بریده بریده اوست.
 ه) شاخه نخست ادبیات انقلاب شامل گروهی از شاعران و نویسندگان است که پس از پیروزی انقلاب با ارزش‌ها و مفاهیم تازه‌ای که در زندگی اجتماعی شکل گرفته بود، هماهنگ شدند.
- ۲۶- الف و ب (۱) ج و ه (۲) د و ه (۳) ب و د (۴)
 نویسندگان آثار «تهران مخوف - چشم‌هایش - دهکده پرمال - تلخ و شیرین» به ترتیب در کدام گزینه درست آمده است؟
 ۱) حسن مقدم - صادق چوبک - هوشنگ گلشیری - محمدعلی جمال‌زاده
 ۲) مرتضی مشفق کاظمی - صادق چوبک - امین فقیری - جلال آل‌احمد
 ۳) مرتضی مشفق کاظمی - بزرگ علوی - امین فقیری - محمدعلی جمال‌زاده
 ۴) حسن مقدم - بزرگ علوی - هوشنگ گلشیری - جلال آل‌احمد
- ۲۷- در همه ابیات درون‌مایه‌های شعر عصر بیداری وجود دارد، به جز
 ۱) و امروز همی گویم با محنت بسیار دردا و دریغا وطن من، وطن من
 ۲) گر شد از جور شما خانه موری ویران خانه خویش محال است که آباد کنید
 ۳) گنج ویرانه زندان شد اگر سهم بهار شکر آزادی و آن گنج خداداد کنید
 ۴) به راه‌زنان دانسته دل می‌پاش فریبنده جفت مردم می‌پاش
- ۲۸- نویسنده متن زیر که در رشته ادبیات نمایشی (دراماتیک) تحصیل کرده است؛ کیست و کدام اثرش «فیلم‌نامه» است؟
 «آفتاب چشم‌هایتان را می‌زد، برای همین دستتان را بر چشم‌های درشتان که در نور آفتاب جمع شده بود، حمایل کرده بودید و لباس نظامی به تنتان برانزده بود، شکل‌تر از همیشه که کت و شلوار می‌پوشیدید.»
 ۱) احمد یوسف‌زاده - آن بیست و سه نفر سیدمهدی شجاعی - سانتاماریا
 ۳) احمد یوسف‌زاده - ملاقات در شب مهتابی سیدمهدی شجاعی - بدوک
- ۲۹- بیت زیر به کدام آرایه‌های ادبی آراسته شده است؟
 «آهوانند در آن غمزه شیرافکن تو
 ۱) استعاره مصرحه - حس آمیزی - تکرار - اغراق
 ۳) مجاز - ایهام تناسب - تشخیص - تشبیه
 ۴) جناس همسان - ایهام تناسب - استعاره - تشخیص
- ۳۰- بیت زیر کدام آرایه را ندارد؟
 «نه از باغش مرا برگ جدایی
 ۱) تشبیه - کنایه
 ۳) دو استعاره - تکرار
 ۴) جناس همسان - ایهام تناسب - استعاره - تشخیص
- ۳۱- آرایه‌های ادبی ذکرشده برابر کدام بیت درست آمده است؟
 ۱) ز بنفشه تاب دارم که ز زلف او زند دم
 ۲) دستگیر خستگان جام می گلرنگ شد
 ۳) یک جمع پراکنده آن سنبل پیچان
 ۴) موی و رویت، روز و شب در چشم ماست
- تو سیاه کم بها بین که چه در دماغ دارد
 (حسن تعلیل - دو ایهام)
 مشرب آتش عذاران آب آتش رنگ بود
 (تناقض - دو تشبیه)
 یک شهر جگر خسته آن نرگس بیمار
 (دو استعاره - دو مجاز)
 زان که گه تاریک و گاهی روشن است
 (لف و نشر - دو تضاد)

۳۲- تعداد آرایه‌های ادبی برابر کدام بیت درست است؟

- (۱) سرو را در چمن آواز قیامت بنشست
(۲) شهری اندر هوست سوخته در آتش عشق
(۳) به چه افسون دل از آن مار سیه برهانم
(۴) چو ذره گر چه حقیرم ببین به دولت عشق
- چون سهی سرو من آن قامت رعنا بنمود
(دو مجاز به علاقه مشابهت)
خلقى اندر طلبت غرقه دریای غم‌اند
(سه تشبیه)
کان نه ماری است که از حلقه به افسون برود
(سه استعاره)
که در هوای رخت چون به مهر پیوستم
(دو ایهام)

۳۳- آرایه‌های ادبی «تناقض، اسلوب معادله، حسن تعلیل و جناس» به ترتیب در کدام ابیات آمده است؟

- (الف) باز مستان دل از آن گیسوی مشکین حافظ
(ب) محو دنیا را به گرد دل نگرده یار مرگ
(ج) گرچه صیقل می‌برد آثار زنگ از آینه
(د) چون صبح صادق آمد راست گفتار
- (۱) د، ب، الف و ج (۲) الف، ب، ج و د
(۳) ج، ب، الف و د (۴) الف، ج، د و ب

۳۴- کدام بیت به آرایه‌های ادبی «تشبیه، تلمیح و استعاره» آراسته شده است؟

- (۱) ای یار عزیز از نبود طلعت یوسف
(۲) ای خط سبز نگارین خضر وقتی گوئیا
(۳) ز حسرت گل رویت چو اشک می‌ریزم
(۴) گر پیام تو بیارند از آن به که مرا
- با مملکت مصر به زندان نتوان بود
زان که سودای لب آب حیات آورده‌ای
ز آب دیده نسیم گلاب می‌شنوم
مژده سرو و گل و سوسن و نسرين آرند

۳۵- کدام بیت استعاره بیشتری دارد؟

- (۱) در سیر چمن دیدم سرو چمن‌آرایی
(۲) مرا گویند کز عناب خون ساکن شود لیکن
(۳) صبا از طره‌اش عنبر نسیم است
(۴) آن ماه تمام است که بر گوشه بام است

۳۶- تعداد استعاره مصرحه در کدام بیت با سایر ابیات تفاوت دارد؟

- (۱) بلبل سوخته دل باز نماندی به گلی
(۲) در بست راه عقل چو آن بت قبا گشود
(۳) خطش نبات و پسته شکرشکن، شکر
(۴) سنبل پرتاب هرگز چیده‌ای؟
- اگر آگه شدی از حسن رخ گلرویی
بگشود کار حسن چو آن مه کمر بیست
سروش بلند و سنبل پرتاب و پیچ هست
نرگس پرتاب هرگز دیده‌ای؟

۳۷- در کدام گزینه حروف الحاقی باعث می‌شود که قافیه درونی درست شود؟

- (۱) زنده ندیدی که تا مرده نماید تو را
(۲) دامن تو پر سفال پیش تو آن زر و مال
(۳) گویی که زر کهن من چه کنم بخش کن
(۴) جغد نه ای بلبلی از چه در این منزلی

۳۸- با توجه به اینکه ابیات این گزینه همه از یک غزل است قافیه کدام گزینه‌ها درست است؟

- (الف) چند نهان داری آن خنده را
(ب) خنده بیاموز گل سرخ را
(ج) بسته بدان است در آسمان
(د) روز وصال است و صنم حاضر است
(ه) بنده کند روی تو صد شاه را
- آن مـه تابنده فرخنده را
جلوه کن آن دولت پاینده را
تا بکشد چون تو گشاینده را
هیچ مپا مدت آینه را
شاه کند خنده تو بنده را
- (۱) الف و ه (۲) ب و ج (۳) ج و د (۴) الف و ب

۳۹- کدام گزینه ابدال ندارد؟

- (۱) منگر آن سوی بدین سو گشا
 (۲) کار تو این باشد ای آفتاب
 (۳) خوب کلیدی در بر بسته را
 (۴) دست تو می‌مالد بیچاره‌وار
- غمزه غم‌آزده خون‌خواره را
 نور فرستی مه و استاره را
 خوب کمندی دل آواره را
 نه به کفش چاره بیچاره را

۴۰- اوزان «ناهمسان، همسان تک‌لختی و همسان دولختی» به ترتیب در کدام گزینه داریم؟

- (الف) قدحی گران به من ده به اسیر خویشتن ده
 (ب) آنکه خورشید بلا بر سر او تیغ زده است
 (ج) ابرت نبات بارد جورث حیات آرد
 (د) جان را من آفریدم و دردیش داده‌ام
 (ه) چو عشق چهره لیلی بدان همه ارزید

- (۱) ب، الف و ج
 (۲) ه، ب و ج
 (۳) ه، ب و الف
 (۴) د، ه و الف

۴۱- در کدام گزینه مجموعه اختیارات وزنی و زبانی بیشتر است؟

- (۱) ای بنده بازگرد به درگاه ما بیا
 (۲) درهای گلستان ز پی تو گشاده‌ایم
 (۳) جان را من آفریدم و دردیش داده‌ام
 (۴) ایشان چو ما ز اول خفاش بوده‌اند
- بشنو ز آسمان‌ها حی علی الصلا
 در خارزار چند دوی ای برهنه پا
 آن کس که درد داده هم او سازدش دوا
 خفاش شمس گشت از آن بخشش و عطا

۴۲- کدام گزینه به ترتیب در بحر «هزج، رجز، متقارب و رمل» سروده شده است؟

- (الف) الا روی تو صد ماه و مهتاب
 (ب) ای در غم تو به سوز و یارب
 (ج) هم‌رهان آب حیوان خضریان آسمان
 (د) صفراش نی سوداش نی قولنج و استقاش نی
 (ه) ادب عشق جمله بی‌ادبی است
 (و) بیا ساقی آن آتش تابناک
- (۱) الف، ج، ه، د
 (۲) و، د، ب، ه
 (۳) الف، د، و، ج
 (۴) ب، ج، ه، الف

۴۳- وزن نوشته شده مقابل کدام گزینه اشتباه است؟

- (۱) در این مهتاب‌شب‌های خیال‌انگیز (مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)
 (۲) نجواکنان و بی‌آرام، خوش با خیالش (مفعول فاعلاتن مفعول فاعلن)
 (۳) تکیه داده به دو آرنج، گشوده کف دست (فاعلاتن فاعلاتن فعلن)
 (۴) او اهرمنی ستمگر و خیره سر است (مفعول فاعلاتن مفاعیلن فع)

۴۴- کدام گزینه قلب دارد؟

- (۱) گفت که خاقانیا روی تو زرفام نیست
 (۲) ناله خاقانی اگر دادستان شد از فلک
 (۳) کافر و مست همی خوانی خاقانی من
 (۴) خاقانی از آن‌گه که خبر یافت ز عشقت
- گفتم معذوردار زر نماید به شب
 ناله من نیست غم دادستان من کجا
 کس مبیناد چو او مؤمن و هشیار مرا
 از بی‌خبریش به جهان رفت خبرها

۴۵- کدام گزینه در مورد ابیات زیر نادرست است؟

- «هر ساعتی اندرون بجوشد خون را
 آما مگر آنکه روی لیلی دیده‌ست»
- و آگاهی نیست مردم بیرون را
 داند که چه درد می‌کشد مجنون را»

- (۱) آرایه‌های تلمیح و کنایه و تضاد و حسن تعلیل در بیت به کار رفته‌اند.
 (۲) در بیت اول از اختیار ابدال و حذف همزه استفاده شده.
 (۳) وزن بیت «مستفعل فاعلاتن مستفعل فع» است.
 (۴) با بیت «حدیث عشق نداند کسی که در همه عمر / به سر نکوفته باشد در سرایی را» قرابت معنایی دارد.

۴۶- مفهوم کدام گزینه به عبارت زیر نزدیک نیست؟

«برادری که در بند خویش است، نه برادر، نه خویش است.»

- (۱) چو در مردم آرام و قوت ندید
- (۲) من بی تو زندگانی خود را نمی پسندم
- (۳) من از بی مرادی نیم روی زرد
- (۴) تو کز محنت دیگران بی غمی

۴۷- مفهوم ابیات زیر به ترتیب در کدام ابیات دیده می شود؟

- «سپهر مردم دون را کند خریداری
دل من هست از این بازار بی زار
خوشا چون سروها استادنی سبز
خرقه از ما می ستاند نافه مشکین نفس
الف) از ظلمت هستی خود آزاده منم
ب) در کوچه آن زلف مده راه صبا را
ج) فلک به مردم نادان دهد زمام مراد
د) همت من پشت پا بر عالم باقی زده است
۱) ج، ب، د و الف ۲) الف، د، ج و ب

خود آسوده بودن مروت ندید
کآسایشی نباشد بی دوستان بقا را
غم بی مرادان رخم زرد کرد
نشاید که نامت نهند آدمی

بخیل سوی متاعی رود که ارزان است
قسم خواهی به دادار و به دیدار
خوشا چون برگ ها افتادنی سبز
از هواداران آن زلف پریشانیم ما
چون شمع به زیر تیغ استاده منم
آشفته مکن مشیت غبار دل ما را
تو اهل فضلی و دانش همین گناهت بس
چيست دنیا تا به چشم اعتبار آید مرا
۳) د، ج، الف و ب ۴) ج، د، الف و ب

۴۸- در کدام ابیات به ترتیب، مفاهیم «سنجیده گویی، ارزش دل پاک، دلگیری عاشق از معشوق و یگانگی محبوب» دیده می شود؟

- الف) هر که را دل پاک شد از اعتلال
ب) تو را در بوستان باید که پیش سرو بنشین
ج) گر همه مرهم شوی ما را نباشی سودمند
د) به پندار نتوان سخن گفت زود
ه) قناعت مصر ملک است و جهان مانند کنعانی
۱) د، الف، ه و ج ۲) ب، الف، ج و ه

آن دعایش می رود تا ذوالجلال
و گرنه باغبان گوید که دیگر سرو نشانم
کز تو پر آزدگی داریم و بس آزده ایم
نگفتم تو را تا یقینم نبود
چو یوسف ملک مصرم ده ز کنعان بی نیازم کن
۳) د، الف، ج و ب ۴) الف، ج، ه و ب

۴۹- مفهوم کدام بیت از سایر ابیات دور است؟

- (۱) بی خودی جاوید باید، عمر دنیا کوتاه است
- (۲) ز پشت و روی ورق هرچه هست باید خواند
- (۳) در این مقام طرب بی تعب نخواهد دید
- (۴) جز افسون و افسانه نبود جهان

من نمی نوشم از آن در نشئه دنیا شراب
کدام عیش و چه کلفت، زمانه روز و شبیست
که جای نیک و بد است این سرای پاک و پلید
که بستند چشم خشایارها

۵۰- کدام بیت با بیت «من اول روز دانستم که با شیرین در افتادم / که چون فرهاد باید شست، دست از جان شیرینم» قرابت معنایی دارد؟

- (۱) به کنج این قفس افتاده عاجز من همان مرغم
- (۲) اگرم تو خون بریزی به قیامتت نگیرم
- (۳) این دل که دوستی به تو خون خواره می کند
- (۴) من از کافر نهادهای عشق این رشک می بینم

که تعلیم خلاص بستگان دام می کردم
که میان دوستان این همه ماجرا نباشد
خصمی به خود نه با من بیچاره می کند
که با یعقوب هم خصمی بود جان زلیخا را

- ۵۱- کدام گزینه در ارتباط با اقناع به روند درستی اشاره دارد؟
- ۱) درونی شدن بهتر فرهنگ + ظرفیت منطقی بیشتر فرهنگ ← قدرت اقناعی بیشتر فرهنگ ← سازگاری بیشتر فرهنگ با فطرت انسان
 - ۲) سازگاری بیشتر فرهنگ با فطرت انسان + درونی شدن بهتر فرهنگ ← ظرفیت منطقی بیشتر فرهنگ ← بهتر انجام دادن کنش‌ها و اعمال
 - ۳) ظرفیت منطقی بیشتر فرهنگ + سازگاری بیشتر فرهنگ با فطرت انسان ← قدرت اقناعی بیشتر فرهنگ ← بهتر انجام دادن کنش‌ها و اعمال
 - ۴) درونی شدن بهتر فرهنگ + روش مناسب برای کنترل اجتماعی ← قدرت اقناعی بیشتر فرهنگ ← سازگاری بیشتر فرهنگ با فطرت انسان
- ۵۲- به ترتیب، پاسخ هریک از سؤالات زیر، در کدام گزینه به درستی آمده است؟
- الف) جهان اجتماعی به چه منظور شیوه زندگی خود را به افراد آموزش می‌دهد؟
 - ب) افراد به چه جهت این شیوه زندگی را می‌آموزند؟
 - ج) منظور از جامعه‌پذیری چیست؟
- ۱) بقا و تداوم - مشارکت در جهان اجتماعی - فرایندی که هر فرد برای مشارکت در زندگی اجتماعی دنبال می‌کند و مسیری که برای شکل‌گیری هویت اجتماعی افراد طی می‌شود.
 - ۲) انتقال به نسل بعد - مشارکت در جهان اجتماعی - فرایندی که هر جهان اجتماعی برای درونی کردن ارزش‌ها و نیز برای پیشگیری و کنترل رفتارهای مخالف با اعتقادات و ارزش‌های عمومی طی می‌کند.
 - ۳) بقا و تداوم - شناخت حقوق و تکالیف خود در جهان اجتماعی - فرایندی که هر فرد برای مشارکت در زندگی اجتماعی دنبال می‌کند و مسیری که برای شکل‌گیری هویت اجتماعی افراد طی می‌شود.
 - ۴) انتقال به نسل بعد - شناخت حقوق و تکالیف خود در جهان اجتماعی - فرایندی که هر جهان اجتماعی برای درونی کردن ارزش‌ها و نیز برای پیشگیری و کنترل رفتارهای مخالف با اعتقادات و ارزش‌های عمومی طی می‌کند.
- ۵۳- کدام یک از گزینه‌های زیر در ارتباط با مشروعیت درست است، ولی در رابطه با مقبولیت درست نیست؟
- ۱) مشروعیت در جایی است که قدرت بدون اکراه و بلکه با رضایت فردی باشد که قدرت را می‌پذیرد - مدار مقبولیت خواست و اراده کسان است که قدرت بر آنها اعمال می‌شود.
 - ۲) مشروعیت قدرت به این معناست که قدرت به صورت رسمی پذیرفته شده باشد - مقبولیت هنگامی است که تبعیت از قدرت برای فرار از پیامدهای ناگواری که از طرف صاحب قدرت پدید می‌آید، شکل می‌گیرد.
 - ۳) مشروعیت در جایی است که قدرت موافق اراده تشریحی خداوند اعمال شود - مقبولیت در جایی است که تبعیت از قانون با رضایت و میل همراه باشد.
 - ۴) مشروعیت قدرت به این معناست که قدرت بر اساس شریعت و موافق با حکم خداوند اعمال شود - مقبولیت در جایی است که تبعیت از قدرت ناشی از تهدید و ترس باشد.
- ۵۴- به ترتیب، گزینه مرتب با هریک از موارد زیر کدام است؟
- الف) چرا لازمه بسط هویت جهان اجتماعی، افزایش جمعیت است؟
 - ب) زمینه تغییر سیاست جمعیتی در ایران چگونه فراهم آمد؟
 - ج) فرزندآوری کمتر در جهان متجدد به چه دلیل است؟
- ۱) زیرا گسترش نهادی همان گسترش معانی و فرهنگ جهان اجتماعی است - با کاهش بیش از حد و کم‌سابقه رشد سالانه جمعیت - کاهش محبت و ایثارگری به دلیل فردگرایی و اصالت لذت
 - ۲) زیرا با افزایش تعداد عوامل فرهنگ، امکان گسترش آن فراهم می‌شود - با افزایش بیش از حد و کم‌سابقه رشد سالانه جمعیت - به دلیل سیاست‌های تشویق و پذیرش مهاجر در این جوامع
 - ۳) زیرا گستره فرهنگ و معانی آن مرتبط با تعداد اعضای جهان اجتماعی است - با وقوع انقلاب اسلامی و تغییر نگرش دینی - وجود فرهنگ فردگرایی و اصالت لذت
 - ۴) چون کارکردهای جهان اجتماعی بر دوش جمعیت جامعه است - از سال ۱۳۹۰ با تجدیدنظر در سیاست‌های جمعیتی - رشد و توسعه فرهنگی جهان متجدد

۵۵- به ترتیب، کدام یک از گزینه‌های زیر جدول را کامل می‌کند؟

(الف)	حقوق بشر	(د)	(ب)
با رویکرد دنیوی خود وظیفه شناخت حقیقت عالم و مسئولیت عبور انسان را از ملک به ملکوت بر عهده داشت.	(ج)	مسیحیان و آباء کلیسا در تعامل با فرهنگ امپراتوری روم به سوی نوعی دنیاگرایی گام برداشتند.	به بهانه ایمان و وحی، عقل را از اعتبار انداختند.

- (۱) علوم تجربی - آباء کلیسا - رویگردانی از نگاه معنوی - پیامد قبول تثلیث
 (۲) علوم ابزاری - متکلمان برجسته مسیحی - با دو ابزار عقل و وحی شناخته می‌شود - پیامد آمیخته شدن مسیحیت با رویکردهای اساطیری
 (۳) علم جدید - آباء کلیسا - توجه به خواسته‌ها و نیازهای صرفاً این جهانی انسان - پیامد تحریف در سطح زندگی و عمل
 (۴) علم جدید - پدران کلیسا - توجه به خواسته‌ها و نیازهای صرفاً طبیعی بشر - پیامد تحریف در سطح اندیشه و نظر

۵۶- به ترتیب، روند صحیح موارد زیر، به درستی در کدام گزینه آمده است؟

- الف) بحران معرفتی
 ب) شناخت عقلی
 ج) کتاب مقدس و شهود آباء کلیسا به عنوان معتبرترین راه شناخت جهان
 د) شناخت حسی و تجربی
 ه) رنسانس
 و) نادیده گرفتن وحی و شهود در شناخت علمی
- (۱) الف، ه، ج، د، و، ب (۲) ج، ه، الف، و، ب، د (۳) ه، ج، الف، د، و، ب (۴) و، الف، ب، ج، ه، د

۵۷- گزینه مرتب با هریک از موارد زیر، از منظر مفهومی، کدام است؟

- الف) جامعه‌شناسان قرن نوزدهم روش تجربی خود را تنها راه درست برای شناخت جهان هستی می‌دانستند و معتقد بودند، آگاهی‌ها و علوم جوامع دیگر غیر علمی است.
 ب) تردید در روشنگری به منزله تردید در هویت معرفت‌شناختی جهان مدرن بود.
 (۱) بسنده کردن به عقل برای برون‌رفت از بحران معرفتی و کنار نهادن وحی و شهود در شناخت علمی - ناسازگاری بین عملکرد اقتصادی و سیاسی غرب با توانمندی‌های معرفتی و علمی آن
 (۲) القای این مطلب به نخبگان جوامع غیر غربی که پیروی از فرهنگ غرب تنها راه پیشرفت و توسعه دیگر فرهنگ‌ها است - ناسازگاری بین عملکرد اقتصادی و سیاسی غرب با توانمندی‌های معرفتی و علمی آن
 (۳) القای این مطلب به نخبگان جوامع غیر غربی که پیروی از فرهنگ غرب تنها راه پیشرفت و توسعه دیگر فرهنگ‌ها است - مخدوش شدن استقلال معرفت علمی و تجربی به واسطه وابسته بودن به معرفت‌های غیر تجربی
 (۴) بسنده کردن به عقل برای برون‌رفت از بحران معرفتی و کنار نهادن وحی و شهود در شناخت علمی - مخدوش شدن استقلال معرفت علمی و تجربی به واسطه وابسته بودن به معرفت‌های غیر تجربی

۵۸- به ترتیب، از حیث درست یا نادرست بودن، گزینه صحیح کدام است؟

- الف) جامعه‌شناسی تبیینی با منحصر کردن علم به علوم تجربی که صرفاً موضوعات مادی و محسوس را مطالعه می‌کند، ارزش‌های انسانی از جمله ارزش‌های سیاسی را که تماماً مادی و محسوس نیستند، قابل مطالعه علمی نمی‌داند.
 ب) جامعه‌شناسی تفسیری ناگزیر با معنادایی و ارزش‌زدایی از سیاست و قدرت و فروکاستن آنها به پدیده‌های مادی و فاقد معنا، از شناخت واقعی آنها باز می‌ماند.
 ج) جامعه‌شناسی تفسیری، سیاست و قدرت را پدیده‌های معنادار و ارزشی می‌داند، اما صرفاً به توصیف ارزش‌های سیاسی مختلف بسنده می‌کند و نمی‌تواند برای مقایسه آنها با یکدیگر ملاک و معیاری به دست آورد.
 د) سیاست و قدرت، خارج از ذهن مردم و مستقل از ادراک آنها، جوهری محسوس و واقعی دارد که رویکرد تبیینی به علت تمرکز بر ذهنیت‌ها، توان مطالعه و بررسی آن را ندارد.

(۲) درست - نادرست - درست - نادرست

(۱) نادرست - درست - نادرست - درست

(۴) درست - درست - نادرست - نادرست

(۳) نادرست - نادرست - درست - درست

۵۹- در کدام گزینه به دو بُعد اصلی تأثیرگذاری جریان جهانی شدن بر مورد توجه قرار گرفتن مدل تکثرگرا، در بحث هویت‌ها، اشاره دارد؟

(۱) مطلوب دانستن تکثر، تنوع و حتی بی‌ثباتی و تغییرات مداوم هویت‌ها، در کنار مطلوب ندانستن هویت ملی و وحدت و ثبات و استمرار همراه با آن - تبدیل شدن هویت به موضوعی برای نزاع و درگیری و تأکید بر تفاوت‌ها و هویت‌های خاص و محلی
(۲) فراهم کردن زمینه شکل‌گیری جهانی بدون مرز که باعث درهم‌آمیختن فرهنگ‌ها و خالص و ثابت نبودن آنها می‌شود - به دفاع برخاستن بسیاری از جوامع و گروه‌ها در برابر هویت تحمیلی به آنها به وسیله ساختن هویتی خاص برای خود و بازگشت به هویت واقعی خویش

(۳) به دفاع برخاستن بسیاری از جوامع و گروه‌ها در برابر هویت تحمیلی به آنها به وسیله ساختن هویتی خاص برای خود و بازگشت به هویت واقعی خویش - مطلوب دانستن تکثر، تنوع و حتی بی‌ثباتی و تغییرات مداوم هویت‌ها، در کنار مطلوب ندانستن هویت ملی و وحدت و ثبات و استمرار همراه با آن

(۴) تبدیل شدن هویت به موضوعی برای نزاع و درگیری و تأکید بر تفاوت‌ها و هویت‌های خاص و محلی - فراهم کردن زمینه شکل‌گیری جهانی بدون مرز که باعث درهم‌آمیختن فرهنگ‌ها و خالص و ثابت نبودن آنها می‌شود.

۶۰-

هریک از عبارات زیر به ترتیب، مربوط به کدام شخصیت است؟

● اصلاح‌گران دینی که با تفاسیر پروتستانی از دین در گسترش فرهنگ سکولار نقش داشتند.

● به سخره گرفتن نوانخانه‌ها

● فرصت‌ها و محدودیت‌هایی را برای جهان متجدد ترسیم می‌کرد.

● کسانی که داوطلبانه جامعه را ترک کرده و زندگی را به عبادت و تفکر در صومعه یا دیر می‌گذرانند.

(۱) ژان ژاک روسو - مالتوس - کارل مارکس - سادو (۲) مارتین لوتر - دیکنز - آگوست کنت - راهبه
(۳) مارتین لوتر - مالتوس - کارل مارکس - مرتاض (۴) ژان کالون - دیکنز - ماکس وبر - خواهر روحانی

۶۱-

هریک از گزاره‌های زیر به کدام مفهوم اشاره دارد؟

● گسترش سریع صنعت و فناوری به این بحران دامن زده است.

● گاهی ناشی از علل درونی است و به نوآوری‌ها و فعالیت‌های اعضای جهان اجتماعی باز می‌گردد.

● در صورتی که کنترل نشود منجر به فروپاشی نظام سیاسی می‌گردد.

● هویت اقتصادی دارد و متوجه قشرهای ضعیف و فقیر جامعه است.

● جایگاهی است که فرد در جامعه یا گروه اجتماعی دارد.

(۱) چالش فقر و غنا - تعارض فرهنگی - بحران اقتصادی - بحران اقتصادی - تحرک اجتماعی

(۲) بحران زیست‌محیطی - تعارض فرهنگی - بحران اقتصادی - چالش فقر و غنا - موقعیت اجتماعی

(۳) بحران زیست‌محیطی - تعارض فرهنگی - بحران اقتصادی - بحران اقتصادی - موقعیت اجتماعی

(۴) بحران اقتصادی - تعارض فرهنگی - بحران اقتصادی - چالش فقر و غنا - موقعیت اجتماعی

۶۲-

پاسخ پرسش‌های زیر به ترتیب کدام است؟

● کنش انسان‌ها با کدام عقل درک می‌شود؟

● به ترتیب علمی که عقل نظری و عقل عملی پدید می‌آورند، در کدام گزینه آمده است؟

● در تبلیغ، آموزش و تعهد اجتماعی، آنچه مورد تبعیت واقع می‌شود، چیست؟

● ویژگی حکومت‌های منطقه‌ای فئودال که پس از زوال تدریجی قدرت کلیسا تشکیل شدند، چه بود؟

● اقدامات جهان غرب برای مقابله با حضور فرهنگی و تمدنی جهان اسلام، کدام است؟

(۱) ابزاری - علوم تجربی، علوم انسانی - تلقی حق و ناحق داشتن - عدم پذیرش هویت دینی و معنوی برای خود - عمل کردن براساس نظریه‌های سکولاریسم و پسامدرن

(۲) تجربی - علوم انسانی، علوم اجتماعی - تلقی درست و شایسته بودن - تعریف هویت خود براساس ابعاد جغرافیایی و تاریخی - کودتای نوزده و جنگ تحمیلی بر ایران

(۳) تفسیری - فلسفه، ریاضیات و طبیعیات - تلقی درست و حق و هنجار داشتن - تعریف خود با هویت دینی و معنوی - عمل کردن براساس نظریه‌های پایان تاریخ فوکویاما و جنگ تمدن‌ها

(۴) انتقادی - ریاضیات و طبیعیات - تلقی حق و ناحق داشتن - اعلام رسمی گسست خود از دین - تبلیغ معنویت‌های سکولار در کشورهای غربی و تفسیرهای سکولار از اسلام

۶۳- به ترتیب، پاسخ هریک از سؤالات زیر کدام است؟

- منزلتی که از طریق خانواده‌مان به دست می‌آوریم کدام نوع از ویژگی‌های هویتی است؟
 - جوامعی که نظم اجتماعی را براساس مناسبات بیرونی برقرار می‌سازند چه مشخصه‌ای دارند؟
 - کنش‌های ما چه تأثیری بر وضع موجود یا ساختارهای اجتماعی جامعه دارند؟
 - چرا امروزه رسانه‌ها و فضای مجازی عرصه مهم‌ترین منازعه هویتی می‌گردند؟
- (۱) فرد بدون ارتباط با دیگران یا عضویت در گروه نمی‌تواند این ویژگی‌ها را داشته باشد - افراد قواعد و مقررات جامعه را نمی‌پذیرند، زیرا مناسبات آن جامعه براساس قرارداد، ترس و یا اجبار است - وضع موجود را حفظ می‌کنند اما آن را تغییر نمی‌دهند - رسانه‌ها از مرزهای جغرافیایی و سیاسی و فرهنگی جوامع عبور می‌کنند
- (۲) در به دست آوردن آن نقشی نداریم اما می‌توانیم آن را تغییر دهیم - قواعدی وضع می‌کنند که علاوه بر اینکه نفع افراد جامعه را تأمین می‌کنند از آنها در برابر گزندها و آسیب‌ها نیز محافظت می‌نمایند - می‌توانند وضع موجود را حفظ یا در آن تغییر ایجاد کنند - رسانه‌ها تعامل فرهنگی را از سطح محققان به عموم مردم منتقل کرده‌اند
- (۳) فرد بدون ارتباط با دیگران یا عضویت در گروه نمی‌تواند این ویژگی‌ها را داشته باشد - با تطمیع و تهدید و اجبار قادر هستند پیش‌بینی رفتارها را تضمین کنند، از این‌رو بر حجم قواعد نظارتی خود می‌افزایند - فقط می‌توانند وضع موجود را تغییر دهند - تعامل فرهنگی از سطح عقاید به سطح نمادها و هنجارها منتقل شده است
- (۴) فرد بدون ارتباط با دیگران یا عضویت در گروه نمی‌تواند این ویژگی‌ها را داشته باشد - افراد قواعد و مقررات جامعه را نمی‌پذیرند زیرا مناسبات آن جامعه براساس قرارداد ترس یا اجبار است - می‌توانند وضع موجود را حفظ یا در آن تغییر ایجاد کنند - تعامل کشورهای غربی با غیرغربی به خودباختگی و غرب‌زدگی می‌انجامد

۶۴- به ترتیب، کدام گزینه پیامدهای عبارات زیر را به درستی ذکر می‌کند؟

- مقاومت انقلاب اسلامی ایران در دهه نخست پیدایش آن
 - به رسمیت شناختن تفاوت‌های قومی، نژادی، زبانی و فقهی توسط فقه اسلامی
 - تعامل عالمان مسلمان با علوم اجتماعی مدرن
- (۱) بی‌معنا کردن شکل‌گیری نظم نوین جهانی بر مدار یک قطب واحد - ایجاد اشتراکات متعدد به رغم تفاوت‌های موجود - توصیف و تبیین مسائل جهان اسلام
- (۲) بی‌معنا کردن شکل‌گیری نظم نوین جهانی بر مدار یک قطب واحد - تبدیل این تفاوت‌ها به فرصتی برای شکل‌گیری امت اسلامی - تولید دانش متناسب با معنای علم در جهان اسلام
- (۳) تثبیت موقعیت جهان اسلام به عنوان یک قطب فرهنگی - تبدیل این تفاوت‌ها به فرصتی برای شکل‌گیری امت اسلامی - گسترش علوم اجتماعی جهان اسلام
- (۴) تثبیت موقعیت جهان اسلام به عنوان یک قطب فرهنگی - ایجاد اشتراکات متعدد به رغم تفاوت‌های موجود - ارائه راه‌حل برای برون‌رفت از بحران‌هایی مانند بحران آگاهی و بحران معنا

۶۵- پاسخ پرسش‌های زیر به ترتیب چیست؟

- (الف) جوامع خودباخته‌ای که در مواجهه با فرهنگ دیگر، هویت خود را از یاد می‌برند، به کدام معنای از خودبیگانگی دچار می‌شوند؟
- (ب) جامعه‌شناسان از کدام نوع سلطه به هژمونی تعبیر می‌کنند؟
- (ج) کدام نوع امپریالیسم با اشغال نظامی جوامع ضعیف شکل می‌گیرد؟
- (د) در کدام مدل سیاست‌گذاری هویتی، وجود یک ساختار مشترک سیاسی و اقتصادی ضروری دانسته می‌شود؟
- (۱) از خودبیگانگی فطری - سلطه به شیوه نظامی - سیاسی - مدل همانندسازی
- (۲) از خودبیگانگی تاریخی - سلطه به شیوه فرهنگی - سیاسی - مدل تکثرگرا
- (۳) از خودبیگانگی حقیقی - سلطه به شیوه نظامی - اقتصادی - مدل تکثرگرا
- (۴) از خودبیگانگی تاریخی - سلطه به شیوه فرهنگی - اقتصادی - مدل همانندسازی

روان‌شناسی

۶۶- کدام گزینه درباره «فرآیند اجرا، انعطاف‌پذیری و محدودیت‌های روش‌های جمع‌آوری اطلاعات» نادرست است؟

- (۱) در روش مشاهده، چه در محیط طبیعی و چه در آزمایشگاه، ثبت دقیق اطلاعات و پرهیز از تعصب تا جای ممکن، یک الزام اساسی محسوب می‌شود.
- (۲) محقق در روش مصاحبه، برخلاف گفت‌وگوی معمولی، ساختار گفت‌وگو را سازمان‌یافته نگه داشته و پرسش بعدی را براساس پاسخ‌های دریافتی تعیین می‌کند.
- (۳) در روش آزمون، به دلیل پیچیدگی فرایند ساخت و تفسیر، استفاده از نتایج باید توسط متخصص و هم‌زمان با حفظ محرمانگی اطلاعات افراد انجام شود.
- (۴) در روش پرسش‌نامه، محقق برای عمق بخشیدن به تحقیق، امکان هدایت پرسش‌ها و تغییر مسیر گفت‌وگو را براساس پاسخ‌های اولیه فرد دارد.

۶۷- یک روان‌شناس در مرکز مشاوره، رفتار دو کودک را مشاهده می‌کند: «سارا» (۸ ماهه) هنگام ورود پرستار جدید گریه می‌کند و به آغوش مادر پناه می‌برد. «آرش» (۳ ساله) در اتاق بازی، کنار کودک دیگری می‌نشیند اما با اسباب‌بازی خودش بازی می‌کند و تعاملی با کودک مقابل ندارد. کدام تحلیل درباره وضعیت رشد این کودکان درست است؟

- (۱) رفتار سارا غیرطبیعی است و رفتار آرش نشان‌دهنده رشد ناپایستگی اجتماعی است.
- (۲) رفتار سارا مطابق با «ترس از غریبه» و رفتار آرش منطبق بر «بازی‌های موازی» است و هر دو مورد، نشانه‌ای از روند طبیعی رشد اجتماعی آنها محسوب می‌شوند.
- (۳) رفتار سارا نشانه «لبخند اجتماعی» است که با تأخیر رخ داده و رفتار آرش نشان‌دهنده آغاز بازی‌های قاعده‌مند و گروهی در دوره کودکی است.
- (۴) رفتار سارا طبیعی است اما رفتار آرش نشان از نقص در رشد اجتماعی دارد، زیرا کودکان در سنین اولیه باید مشترکاً بازی کنند تا رشد اجتماعی یابند.

۶۸- کدام گزینه درباره ویژگی‌های رشد در دوره نوجوانی، درست است؟

- (۱) نوسانات هیجانی ناشی از تغییرات هورمونی است و گرایش شدید به همسالان نشان‌دهنده قطع ارتباط عاطفی نوجوان با والدین است.
- (۲) هویت تمایز فرد با دیگران است و شامل ویژگی‌های هیجانی و اجتماعی می‌شود، اما ویژگی‌های سیاسی و قومی جزء هویت فرد محسوب نمی‌شوند.
- (۳) هیجان‌ها می‌توانند منبع رفتارهای سازنده یا مخرب باشند و رشد اجتماعی نوجوان با افزایش گرایش به همسالان همراه است، بدون آنکه علاقه به خانواده نفی شود.
- (۴) در دوره نوجوانی به دلیل رشد شناختی، تحریک‌پذیری کاهش می‌یابد و نوجوانان برای هویت‌یابی تحت تأثیر والدین و همسالان هستند.

۶۹- برخی متخصصین پیشنهاد می‌کنند برای یادگیری بهتر، مطلب شنیده شده را به صورت ترسیمی و نوشتاری تبدیل کنیم یا هنگام مطالعه مطلب آن را زمزمه کنیم. با توجه به تعاریف «احساس، توجه و ادراک»، چرا این روش‌ها کارآمد هستند؟

- (۱) این کار باعث می‌شود فاصله زمانی بین احساس و ادراک کاهش یابد و تفسیر محرک‌ها سریع‌تر انجام شود.
- (۲) با درگیر کردن چند حس، «دریافت» ما از موضوع قوی‌تر می‌شود که این امر مقدمه احساس و تحریک گیرنده‌های بیشتر است.
- (۳) تبدیل مطلب به چند شکل، باعث می‌شود محرک‌های بیشتری گیرنده‌های حسی را تحریک کنند و در نتیجه «دریافت حسی» قوی‌تر شده و یادگیری تسهیل شود.
- (۴) این روش‌ها نیاز به «توجه» را کاهش می‌دهند، زیرا وقتی چند حس درگیر باشند، مغز به صورت خودکار محرک‌ها را ادراک می‌کند و نیازی به انتخاب نیست.

۷۰- فرض کنید می‌خواهید حرف «T» سیاه‌رنگ را در دو صفحه مختلف پیدا کنید:

صفحه الف: شامل ۵۰ حرف «L» سیاه‌رنگ است.

صفحه ب: شامل ۱۰ حرف «L» سیاه‌رنگ و ۴۰ دایره قرمز رنگ است.

پیدا کردن هدف در کدام صفحه سریع‌تر انجام می‌شود و دلیل آن چیست؟

(۱) صفحه «الف» سریع‌تر است، زیرا کل عوامل انحرافی (۵۰ تا) هم‌شکل هستند و مغز راحت‌تر آنها را نادیده می‌گیرد تا صفحه‌ای که دو نوع عامل انحرافی دارد.

(۲) صفحه «ب» سریع‌تر است، زیرا هدف (T سیاه) نسبت به دایره‌های قرمز دارای ویژگی منحصربه‌فرد است و تعداد عوامل انحرافی هم‌شکل با هدف کمتر است.

(۳) صفحه «الف» سریع‌تر است، زیرا تفاوت معنایی بین T و L کمتر از تفاوت T و دایره است و مغز در پردازش حروف شبیه به هم سریع‌تر عمل می‌کند.

(۴) سرعت در هر دو صفحه برابر است، زیرا در هر دو حالت هدف «حرف T» است و برای جست‌وجو تنها تعداد عوامل انحرافی مهم است، نه رنگ آنها.

۷۱- مریم برای یادگیری مراحل رشد حرکتی کودکان در روان‌شناسی رشد، هم‌زمان با خوانش متن در ذهن خود کودکانی را تجسم می‌کند که در مراحل مختلف رشدی قرار دارند. او سپس در حالی که در اتاق قدم می‌زند، این مفاهیم را برای خود تکرار می‌کند. مریم، به ترتیب، از کدام فنون بهسازی حافظه بهره برده است؟

(۱) ساماندهی مطالب - پرهیز از هم‌زمانی چند فعالیت

(۲) مطالعه چندحسی - استفاده از چند روش حرکتی

(۳) روش پس‌خبا - کارآمدی مرور

(۴) کاهش اثر تداخل - کاهش فاصله زمانی بین یادگیری یک مطلب و یادآوری آن

۷۲- در یک مسابقه رادوبویی، مجری به شرکت‌کننده می‌گوید: «پرنده است، تخم‌گذار است و بال و پر دارد». شرکت‌کننده نمی‌تواند پاسخ را حدس بزند. مجری اضافه می‌کند: «اما پرواز نمی‌کند و سرعت دویدن بالایی دارد». شرکت‌کننده بلافاصله می‌گوید: «شترمرغ!». توضیح مرتبط با این موقعیت در کدام گزینه آمده است؟

(۱) اطلاعات ممکن است در حافظه موجود باشند، اما موفقیت در بازیابی، تابع تعداد نشانه‌های آن است.

(۲) نشانه‌های بیرونی تأثیر بیشتر و سریع‌تری از نشانه‌های درونی و معنایی در بازیابی اطلاعات دارند.

(۳) مشکل اصلی در فراموشی، ضعف در مرحله رمزگردانی و ذخیره‌سازی اطلاعات در حافظه کوتاه‌مدت است.

(۴) با گذشت زمان، نشانه‌های بازیابی دچار تغییر شده و فرد ناچار است از نشانه‌های دیگری استفاده کند.

۷۳- امیرعلی در حال تلاش برای نوشتن یک برنامه کامپیوتری است که بتواند معادله پیچیده ریاضی را حل کند. در اتاق دیگر، برادرش سینا درگیر پیدا کردن راهی برای آشتی دادن دو نفر از صمیمی‌ترین دوستانش است که بر سر یک سوء تفاهم قدیمی قهر کرده‌اند. کدام تحلیل درباره موقعیت این دو برادر دقیق‌تر است؟

(۱) مسئله امیرعلی به دلیل نیاز به محاسبات پیچیده ریاضی از نوع «خوب تعریف نشده» است، اما مسئله سینا چون هدفی کاملاً روشن (آشتی دادن دو دوست) دارد، «خوب تعریف شده» محسوب می‌شود.

(۲) مسئله سینا از نوع «خوب تعریف نشده» است؛ زیرا اگرچه هدف مشخص است، اما اقدامات استاندارد برای آن وجود ندارد و نمی‌توان تضمین کرد که یک پادرمیانی خاص حتماً به آشتی آنها منجر شود.

(۳) هر دو برادر با مسائل «خوب تعریف نشده» روبه‌رو هستند؛ سینا به دلیل ابهام در اقدامات در دسترس و امیرعلی به این دلیل که حل معادلات چندمجهولی نیازمند آزمون و خطاهای بدون تضمین است.

(۴) مسئله امیرعلی «خوب تعریف شده» است زیرا موقعیت اولیه روشنی دارد، اما مسئله سینا به این دلیل که موقعیت اولیه آن برای او کاملاً ناشناخته است، در دسته مسائل «خوب تعریف نشده» قرار می‌گیرد.

- ۷۴- در موقعیت‌های زیر، به ترتیب، کدام عامل مؤثر در حل مسئله اثرگذار بوده است؟
 الف) مریم برای ساخت یک کاردستی به دنبال چسب چوب می‌گردد و چون آن را پیدا نمی‌کند، کار را متوقف می‌کند؛ در حالی که می‌توانست از گیره‌های کوچکی که روی میز بود برای اتصال قطعات استفاده کند.
 ب) زهرا که در حل یک معمای پیچیده ریاضی با فرمول‌های رایج به بن‌بست رسیده، تصمیم می‌گیرد صورت معما را به شکل یک شکل هندسی روی کاغذ رسم کند و با این کار بلافاصله به جواب می‌رسد.
 ۱) نادیده گرفتن مسئله برای مدتی خاص - تجربه گذشته
 ۲) تجربه گذشته - نوع نگاه به مسئله
 ۳) نوع نگاه به مسئله - نادیده گرفتن حل مسئله برای مدتی خاص
 ۴) نوع نگاه به مسئله - تجربه گذشته
- ۷۵- در مقایسه میان «حل مسئله» و «تصمیم‌گیری»، کدام‌یک از گزینه‌های زیر تفاوت بنیادین این دو فرایند شناختی را به درستی بیان می‌کند؟
 ۱) در تصمیم‌گیری، فرد همواره راهکارهای جدیدی خلق می‌کند، اما در حل مسئله از میان گزینه‌های موجود یکی را برمی‌گزیند.
 ۲) حل مسئله با اولویت‌هایی سروکار دارد که همگی به مقصد می‌رسند، اما تصمیم‌گیری با خلق راه‌حل‌های یگانه مواجه است.
 ۳) تصمیم‌گیری با انتخاب از میان اولویت‌ها سروکار دارد، در حالی که در حل مسئله، فرد باید راه‌حل‌ها را خود بازآفرینی کند.
 ۴) تصمیم‌گیری فرایندی مستقل از حل مسئله است که تنها نیازمند رسیدن به یقین پیش از اقدام است.
- ۷۶- سارا پس از ماه‌ها تلاش، پیشنهاد کاری فوق‌العاده‌ای با حقوق بسیار بالا در یک شرکت معتبر دریافت کرده است. اما پذیرش این شغل به معنای کار در شیفت شب و دوری از خانواده در روزهای تعطیل است. سارا هفته‌هاست که نمی‌تواند پاسخی به شرکت بدهد و دچار اضطراب شده است. در رابطه با این موقعیت کدام گزینه درست است؟
 ۱) سارا در حال تجربه «تعارض گرایش - گرایش» است، زیرا بین حقوق بالا و حضور در کنار خانواده مردد است.
 ۲) اضطراب سارا به شکل «تعارض گرایش - اجتناب» بروز کرده است؛ زیرا موقعیت هم‌زمان دارای وجه خواستنی و ناخواستنی است.
 ۳) وضعیت سارا نشان‌دهنده تعارض بین دو موضوع متفاوت است و پیامد آن تخریب بهداشت روانی است.
 ۴) این موقعیت «تعارض اجتناب - اجتناب» است که به دلیل ناتوانی در تمایز ارزش برابر دو هدف جذاب ایجاد شده است.
- ۷۷- کدام گزینه توالی منطقی تری از وضعیت فردی را که دارای درماندگی آموخته شده است نشان می‌دهد؟
 ۱) از دست دادن اطمینان به خود - باور به عدم کنترل اوضاع - سلب توان خلاقیت و حرکت - تبدیل شدن به موجودی خنثی
 ۲) قرار گرفتن در موقعیت ناگوار - تلاش ناموفق - باور به ناتوانی و دست کشیدن از تلاش - سلب توان حرکت و خلاقیت
 ۳) ناکامی مکرر - افسردگی شدید - از دست دادن انگیزه - باور به اینکه رویدادها در کنترل او نیستند.
 ۴) عدم رابطه بین کار و نتیجه - ترس از شکست مجدد - اضطراب بالا - تصمیم به تغییر رفتار برای کسب موفقیت
- ۷۸- در نظام شناختی فردی، «لذت آنی» ناشی از یک رفتار ناسالم عنصری مثبت و «خطر بیماری» عنصری منفی محسوب می‌شود. اگر فرد با وجود آگاهی از خطر، همچنان آن رفتار را انجام دهد، کدام تحلیل با منطق «قاعده‌مند بودن ساختار شناختی» همخوانی دارد؟
 ۱) ناهماهنگی شناختی رخ نداده است، زیرا عناصر مثبت و منفی هم‌زمان در سیستم وجود دارند.
 ۲) ارزیابی عنصر مثبت، از نظر نیرومندی و تأثیرگذاری، بر عنصر منفی غلبه کرده است.
 ۳) نظام شناختی فرد دچار نقص ساختاری شده و پیوندهای بین عناصر قطع شده است.
 ۴) عناصر منفی به تنهایی توانایی شکل‌دهی به نگرش و رفتار را در نظام شناختی ندارند.
- ۷۹- کدام مداخله زیر، در حیطه تخصصی «روان‌شناسی سلامت» قرار می‌گیرد و با تعریف آن همخوانی دارد؟
 ۱) تجویز داروهای ضد اضطراب برای بیمار قلبی جهت کاهش تپش قلب.
 ۲) آموزش تکنیک‌های مدیریت استرس به بیماران سرطانی برای بهبود پاسخ‌دهی بدن به درمان.
 ۳) روان‌درمانی فردی که به دلیل ترس از بیماری، دچار وسواس شست‌وشو شده است.
 ۴) مشاوره خانوادگی برای زوجینی که به دلیل ناباروری دچار افسردگی شده‌اند.
- ۸۰- کارمندی ترفیع شغلی می‌گیرد. او این موقعیت را فرصتی برای رشد می‌بیند و با انگیزه بیشتر کار می‌کند. همکار دیگری همان ترفیع را مسئولیتی سنگین‌تر از توانش می‌بیند و دچار سردرد و بی‌خوابی می‌شود. در رابطه با این وضعیت کدام گزینه درست است؟
 ۱) ترفیع شغلی ذاتاً فشار روانی مثبت است، اما همکار دوم به دلیل بیماری زمینه‌ای، آن را منفی تجربه کرده است.
 ۲) هر دو نفر فشار روانی را تجربه کرده‌اند، اما نوع آن بسته به ارزیابی‌شان از توانایی خود در برابر تغییر، متفاوت شده است.
 ۳) همکار اول فشار روانی نداشته است، زیرا انگیزه‌اش افزایش یافته و فشار روانی همواره با احساس ناخوشایند همراه است.
 ۴) تغییرات شغلی جزء تغییرات خنثی هستند و فقط اگر با بیماری همراه باشند، تبدیل به فشار روانی می‌شوند.

دفترچه شماره ۲

کد مدرسه

آزمون

۱۴

مرکز سنجش آموزش مدارس برتر

پایه

۱۲

تاریخ آزمون: ۱۴۰۵/۳/۱۷

آزمون اختصاصی گروه آزمایشی علوم انسانی

مدت پاسخ‌گویی: ۷۵ دقیقه

تعداد سؤال: ۸۰

عنوان مواد امتحانی آزمون اختصاصی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی
۱	زبان عربی	۲۰	۸۱	۱۰۰	۲۰ دقیقه
۲	تاریخ	۱۳	۱۰۱	۱۱۳	۲۰ دقیقه
۳	جغرافیا	۱۲	۱۱۴	۱۲۵	
۴	فلسفه و منطق	۲۰	۱۲۶	۱۴۵	۲۰ دقیقه
۵	اقتصاد	۱۵	۱۴۶	۱۶۰	۱۵ دقیقه

مواد امتحانی	سرفصل دهم	سرفصل یازدهم	سرفصل دوازدهم
زبان عربی	مطابق با کنکور سراسری		
تاریخ	مطابق با کنکور سراسری		
جغرافیا	مطابق با کنکور سراسری		
فلسفه و منطق	مطابق با کنکور سراسری		
اقتصاد	مطابق با کنکور سراسری		

تمامی حقوق مادی و معنوی آزمون، متعلق به مرکز سنجش آموزش مدارس برتر بوده و هرگونه استفاده از آن بدون داشتن اجازه‌نامه کتبی از این مرکز، خلاف قانون و عرف و قابل پیگیری می‌باشد.

سال تحصیلی ۱۴۰۴-۱۴۰۵

■ ■ عَيْنُ الْأَنْسَبِ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجُمَةِ أَوْ الْمَفْهُومِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ: (۸۹-۸۱)

- ۸۱- ﴿أَمَّا وَلِيُّكُمْ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ رَاكِعُونَ﴾
 (۱) همانا ولی شما خداوند است و پیامبر و کسانی که ایمان بیاورند کسانی هستند که نماز به پا می‌دارند و زکات می‌دهند در حالی که در رکوع می‌باشند.
 (۲) ولی شما تنها خداوند و رسولش و کسانی هستند که مؤمن باشند؛ کسانی که نماز می‌خوانند و زکات می‌دهند و رکوع می‌کنند.
 (۳) سرپرست شما فقط خداوند و رسولش و کسانی هستند که ایمان آورده‌اند؛ کسانی که نماز به پا می‌دارند و در حالی که در رکوع هستند، زکات می‌پردازند.
 (۴) بی‌شک سرپرست شما تنها خداوند و رسول و ایمان آورندگان و اقامه کنندگان نماز هستند؛ آنانی که در رکوع هستند و زکات می‌پردازند.
- ۸۲- «يُقَالُ إِنَّ الْمُنْذِبَ يُمِيتُ قَلْبَهُ بَارْتِكَابِ الذَّنُوبِ جَاهِلًا وَ يَضِلُّ عَنِ سَبِيلِ اللَّهِ فَإِنَّ يَسْتَغْفِرُ اللَّهُ اسْتِغْفَارًا صَادِقًا يَقْبَلُ اللَّهُ تَوْبَتَهُ وَ يُخْرِجُهُ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ إِخْرَاجًا!»:
 (۱) کسی به من گفت دل گناهکار نادان، با انجام دادن گناهان می‌میرد و او خود را از راه خداوند دور می‌سازد. پس اگر همچون راستگویان آموزش بخواند، خداوند توبه‌اش را قبول می‌کند و او را از تاریکی به سوی نور بیرون می‌آورد!
 (۲) گفته می‌شود همانا گناهکار، با نادانی دلش را با انجام دادن گناهان می‌میراند و از راه خداوند گمراه می‌شود. پس اگر صادقانه آموزش بخواند، خداوند توبه‌اش را می‌پذیرد و او را از تاریکی‌ها به سوی نور حتماً خارج می‌کند!
 (۳) گفته شد که گناهکار، نابخردانه دلش را با انجام دادن گناهان می‌میراند و از راه خداوند دور می‌شود. پس چنانچه صادقانه طلب آموزش کند، خداوند توبه‌اش را قبول می‌کند و او را از تاریکی به سوی نور قطعاً بیرون می‌آورد!
 (۴) به من گفته می‌شود: گناهکار نادان، دلش را با انجام دادن گناهان می‌میراند و از راه خداوند گمراه می‌شود. پس هرگاه مانند راستگویان طلب آموزش کند، خداوند توبه‌اش را می‌پذیرد و او را از تاریکی‌ها به سوی نور خارج می‌کند!
- ۸۳- «لَنْ نَسْمَحَ لِعَمَلَاءِ الْعَدُوِّ بِإِجَادِ التَّفْرِقَةِ بَيْنَ صَفُوفِ الْمُسْلِمِينَ فَلْيَنْفِضِ النَّاسُ مِنْ حَوْلِ الَّذِينَ يُصْرُونَ عَلَى الْخِلَافَاتِ حَتَّى يَبْلُغَ الْعَدُوُّ مَا يُرِيدُ!»:
 (۱) نباید به مزدوران و دشمن اجازه دهیم که میان صفوف مسلمانان، پراکندگی پدید بیاورند. پس مردم از پیرامون کسانی پراکنده می‌شوند که بر اختلافات اصرار می‌کنند تا دشمن را به خواسته‌هایش برسانند!
 (۲) به مزدوران دشمن اجازه نخواهیم داد که بین صف‌های مسلمانان، تفرقه پدید بیاورند. پس مردم از اطراف کسانی پراکنده می‌شوند که بر نقاط اختلاف پافشاری می‌کنند برای اینکه دشمن به آنچه می‌خواهد، برسد!
 (۳) به مزدوران دشمن اجازه نمی‌دهیم که میان صفوف مسلمانان، پراکندگی به وجود بیاورند. پس لازم است مردم از پیرامون کسانی پراکنده شوند که بر نقاط اختلاف اصرار می‌کنند تا دشمن به خواسته خود برسد!
 (۴) به مزدوران دشمن اجازه نخواهیم داد که بین صف‌های مسلمانان، تفرقه به وجود بیاورند. پس مردم باید از اطراف کسانی پراکنده شوند که بر اختلافات پافشاری می‌کنند تا دشمن به چیزی که می‌خواهد، برسد!
- ۸۴- «لَا يَتَغَبَّ الْبِأْسَ عَلَيْكَ وَ إِنْ فَاتَكَ قَسَمٌ مِنْ عَمْرِكَ فِي الضَّلَالَةِ فَاعْلَمْ أَنَّكَ قَادِرٌ عَلَى الرَّجُوعِ إِلَى الْحَقِّ مُسْتَعِينًا بِإِرَادَتِكَ!»:
 (۱) ناامید نشو هر چند که قسمتی از عمر خودت در گمراهی از دست رفته باشد، پس آگاه باش که تو با کمک اراده‌ات بر بازگشت به سوی حق قادر هستی!
 (۲) نومییدی نباید بر تو غلبه کند حتی اگر بخشی از عمرت در گمراهی از دستت رفته است، پس بدان که تو بر بازگشت به سوی حق با کمک اراده‌ات توانایی!
 (۳) نومییدی بر تو چیره نمی‌شود حتی اگر قسمتی از عمرت را در گمراهی از دست داده باشی، چه می‌دانی که با کمک اراده خود قادر بر بازگشتن به سوی حق هستی!
 (۴) حتی اگر بخشی از عمرت را در گمراهی از دست دادی نباید ناامیدی بر تو چیره شود، پس بدان که تو به کمک اراده‌ات می‌توانی به سوی حق بازگردی!
- ۸۵- «كَانَ كَثِيرٌ مِنَ الْأَشْخَاصِ النَّاجِحِينَ لَمْ يُؤَلِّدُوا فِي أُسْرَةٍ غَنِيَّةٍ وَلَكِنَّهُمْ اسْتَطَاعُوا أَنْ يَهْزِمُوا مَشَاكِلَهُمْ وَ أَصْبَحُوا شَهِيرِينَ!»:
 (۱) بسیاری از افراد موفق در خانواده‌ای ثروتمند متولد نشده بودند، اما توانستند که مشکلاتشان را شکست دهند و مشهور شدند!
 (۲) بیشتر اشخاص موفق در یک خانواده ثروتمند متولد نشده بودند، اما توانستند که مشکلاتشان را شکست دهند و مشهور شدند!
 (۳) بسیاری از افراد موفق در خانواده ثروتمندی به دنیا نیامده‌اند، اما توانسته‌اند که مشکلاتشان را شکست دهند و مشهور شوند!
 (۴) اشخاص موفق بسیاری در خانواده ثروتمند به دنیا نیامده بودند، ولی می‌توانستند مشکلات خود را شکست داده و مشهور شوند!

۸۶- عَيْنِ الصَّحِيحِ:

- (۱) رأيتُ الضُّيُوفَ فِي الغُرْفَةِ جالسين! : ميهمانان را در اتاقها نشسته دیدم!
 (۲) لماذا تتكاسلين في دروسك و أنت طالبة ذكّية؟! : چرا در درس‌هایت تنبلی می‌کنی که تو دانش‌آموز باهوشی هستی؟!
 (۳) ساعد المؤمن صديقيه مظلومين! : مؤمن به دوست مظلومش کمک کرد!
 (۴) واجهنا المشركون خائفين! : با مشرکان، هراسان روبه‌رو شدیم!

۸۷- عَيْنِ الخَطَا:

- (۱) لا تُشَاهِدْ فِي حَيَاتِنَا إِلَّا النِّشَاطَ! : فقط در زندگی‌مان فعالیت نمی‌بینیم!
 (۲) كُلُّ شَيْءٍ يَرْخَصُ إِذَا كَثُرَ إِلَّا الْاَدَبُ! : هر چیزی هنگامی که زیاد شود، ارزان می‌شود مگر ادب!
 (۳) لا يَبْنِئُ مِنْ رُوحِ اللّٰهِ إِلَّا الْقَوْمُ الْكٰفِرُونَ! : از رحمت خداوند فقط قوم کافر ناامید می‌شود!
 (۴) لا يُعْلَمُنَا فِي الصَّفِّ إِلَّا هَذَا الْمَعْلَمُ! : در کلاس به ما جز این معلم یاد نمی‌دهد!
 ۸۸- «اگر پرنده از فریب دشمن خود مطمئن شود، به سرعت پرواز می‌کند.»
 (۱) اِنْ يَتَأَكَّدِ الطَّائِرُ مِنْ خِدَاعِ الْعَدُوِّ يَطْرُقُ سَرِيعًا!
 (۲) اِنْ يَتَأَكَّدِ الطَّائِرُ مِنْ خِدَاعِ عَدُوِّهِ طَارَ طَيْرَانًا سَرِيعًا!
 (۳) اِذَا تَطَمَّنُ الطَّيْرُ مِنْ حِيلَةِ عَدُوِّهَا تَطِيرُ سَرِيعًا!
 (۴) اِذَا تَأَكَّدَ الطَّائِرُ مِنْ خِدَاعِ اَعْدَائِهِ طَارَ بِعَجَلَةٍ!

۸۹- عَيْنِ الْأَنْسَبِ فِي الْمَفْهُومِ: ﴿إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ إِنَّا لَا نُضِيعُ أَجْرَ مَنْ أَحْسَنَ عَمَلًا﴾

- (۱) لا خَيْرَ فِي قَوْلٍ إِلَّا مَعَ الْفِعْلِ!
 (۲) به کس بیش از اندازه نیکی مکن که گردد بداندیش بشنو سخن
 (۳) ﴿فَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ﴾
 (۴) برفتم مبادا که از شرم من ببندد در خیر بر بر انجمن

■ ■ اِقْرَأِ النَّصْنَ التَّالِيَّ بِدَقَّةٍ، ثُمَّ أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ بِمَا يَنْسَبُ النَّصْنِ: (٩٤-٩٠)

«في يوم من الأيام خرج رجل مع ابنه و مَعَهُمَا حِمَارٌ لِيَجْمَعَا الحَطَبَ. فِي الطَّرِيقِ رَكِبَ الوَالِدُ وَ ابْنَهُ مَعًا عَلَى الحِمَارِ. فَشَاهَدَهُمَا بَعْضُ النَّاسِ وَ قَالُوا: ائْتَانِ يَرْكَبَانِ الحِمَارَ مَعًا وَ لَا يَرْحَمَانِ الحَيَوَانَ الْمَسْكِينِ! فَسَمِعَهُمَ الرَّجُلَ وَ طَلَبَ مِنْ ابْنِهِ أَنْ يَنْزِلَ عَنِ الحِمَارِ وَ يَسُوقَهُ.»

فَقَالَ آخَرُونَ: أَنْظَرُوا قِسَاوَةَ قَلْبِ هَذَا الوَالِدِ، هُوَ رَاكِبٌ وَ ابْنَهُ يَمْشِي! فَنَزَلَ الرَّجُلُ وَ رَكِبَ ابْنَهُ. فَشَاهَدَهُمَا أَفْرَادٌ آخَرُونَ وَ قَالُوا: أَنْظَرُوا قَلَّةَ أَدَبِ هَذَا الوَالِدِ، هُوَ رَاكِبٌ وَ أَبُوهُ يَمْشِي! فَانْزَلَ الوَالِدُ وَ لَدَهُ عَنِ الحِمَارِ وَ شَرَعَا يَمْشِيَانِ خَلْفَ الحِمَارِ! فَشَاهَدَهُمَا نَاسٌ آخَرُونَ فَقَالُوا: أَنْظَرُوا قَلَّةَ فَهْمِ هَذَا الْاَبِ وَ الْاِبْنِ، يَمْشِيَانِ وَ لَا يَرْكَبَانِ الحِمَارِ! انْزَعَجَ الرَّجُلُ وَ قَالَ لِابْنِهِ: إِنَّ إِرْضَاءَ النَّاسِ غَايَةٌ لَا تُدْرِكُ! فَحَمَلَا الحِمَارَ عَلَى كَتْفَيْهِمَا وَ ذَهَبَا وَ مَا اِهْتَمَّا بِكَلَامِ النَّاسِ.»

۹۰- كيف كان الحمار في آخر مرحلة:

- (۱) كان يمشي و الرجل أيضاً يمشي خلفه!
 (۲) كان على كتفي الوالد و ابنه!
 (۳) كان الرجل و ابنه يحملانه على ظهريهما!
 (۴) كان على كتفي الرجل!
 ۹۱- عَيْنِ الصَّحِيحِ عَلَى حَسَبِ النَّصْنِ:
 (۱) أول من ركب الحمار كان الوالد وحده!
 (۲) لا يستطيع أحد أن يكسب رضا الآخرين عن نفسه!
 (۳) لما كان الرجل راكباً اهتمت الناس بقلة أدب الولد!
 (۴) إننا نقدر على أن ندرِك إرضاء جميع الناس!
 ۹۲- ما فعل الرجل و ابنه في البداية بعد أن شاهدهما الناس?
 (۱) نزل الابن و مشى بجانب الحمار!
 (۲) ركب الوالد و الابن معاً على الحمار!
 (۳) نزل الوالد و ركب الابن بمفرده!
 (۴) حملا الحمار على كتفيهما!

■ ■ عَيْنِ الخَطَا فِي الإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ: (٩٣ و ٩٤)

- ۹۳- «شَاهَدَهُمَا - ائْتَانِ - لَا يَرْحَمَانِ - يَنْزِلُ»:
 (۱) شاهدهما: فعل ماضٍ - للغائبين (متنى مذكر غائب) - مزيد ثلاثي (من مصدر «مشاهدة») / فعل و فاعله «بعض»
 (۲) ائْتَانِ: اسم - متنى و نونه مكسورة دائماً - من الأعداد الأصلية - مذكر - معرب / مبتدأ و مرفوع بالألف
 (۳) لَا يَرْحَمَانِ: فعل مضارع - له ثلاثة حروف أصلية و ليس له حرف زائد - معلوم / فعل و مفعوله «الحيوان»
 (۴) يَنْزِلُ: فعل مضارع - مجرد ثلاثي (من مصدر «نزل») - اشتقاقه من مادة أو حروف أصلية «ن ز ل» / فعل و مع فاعله جملة فعلية

- ۹۴- «هذا - آخرون - أنزل - لا تُدرِك»: (۱) هذا: اسم من الأسماء الإشارة - للإشارة إلى القريب - مفرد مذكر - مبني / مضاف إليه و المضاف «قلب» (۲) آخرون: اسم - جمع سالم للمذكر (مفرد «آخر») - معرب / صفة و مرفوع بالضمّة بالتبعية من موصوفه (۳) أنزل: فعل ماضٍ - مزيد ثلاثي بحرف واحد (من باب «إفعال») - معلوم - متعدي / فعل و فاعله ليس محذوفاً (۴) لا تُدرِك: فعل مضارع للثقي - حروفه الأصلية «د ر ك» - مجهول / فعل و مع نائب فاعله جملة فعلية

■ عین المناسب في الجواب عن الأسئلة التالية: (۱۰۰-۹۵)

- ۹۵- **عین الخطأ في ضبط حركات الحروف:**
 (۱) المتفرجون في الملعب لا يلاحظون مباراة كرة القدم ملاحظته الحكم!
 (۲) أيها الأصدقاء؛ هل تتذكرون أوقات الغفلة في أيام شبابكم!
 (۳) بعد اختراع الديناميت ازدادت الحروب و كثرت وسائل التخريب!
 (۴) كانت لرسول الله (ﷺ) أخت من الرضاة!
 ۹۶- **عین المصدر المؤكد الذي جاء في الجملة الحالية:**
 (۱) لا يجب الأفاضل إلى طعام الفتى و هم يكرهون إسقاط الفقراء كراهة العباد المخلصين!
 (۲) ذلك العالم يرشد الناس إلى خير السبيل محباً لهم و ينبه الأراذل من نوم الغفلة تنبيهاً!
 (۳) نصحننا جدنا العزيز بقراءة كتاب نافع من مهدي آذربادي و هو يقرأ أربعة كتب في كل شهر!
 (۴) رأينا صديقنا الحميم في ملعب آزادي المعروف أمس و هو يشجع فريق استقلال تشجيعاً!
 ۹۷- **عین المستثنى منه ليس معرفاً بأل:**
 (۱) استخدمت ألوان في غرفتي تهدئ الأعصاب إلا اللون الأزرق!
 (۲) كتبنا مقالات في الموضوعات المحددة إلا موضوعاً واحداً!
 (۳) ما صدّرنا الصناعات اليدوية إلى خارج البلاد إلا السجاد!
 (۴) كتبت الواجبات قبل النوم إلا تمريناً واحداً!
 ۹۸- **عین المناسب لبيان نوع الفعل.**
 «في الأيام التالية سنخبركم عن هذا الموضوع.»
 (۱) أخباراً مهمة. (۲) خبراً مهماً (۳) إخباراً (۴) إخباراً مهماً
 ۹۹- **عین ما فيه الأسماء المنصوبة أكثر:**
 (۱) إن زميلتي تغضب لما أنصحتها في الصف!
 (۲) أعرف مؤلفاً حادقاً، لم يكن المؤلف يستطيع أن يحرك يديه!
 (۳) الذي لا يرى خيراً في عمل و لا أحب أن يجزيه لا يعمل!
 (۴) سافرت إلى ست فرى في بلادي، ولكن إحداها تعجبني إعجاباً شديداً!
 ۱۰۰- **عین الصحيح في بناء المجهول:**
 (۱) وجدت طريق العلاج لمرضي في هذه المقالة! ← وجد العلاج لمرضي في هذه المقالة!
 (۲) ابتعد الرجل عن أكل المواد السكرية! ← ابتعد الرجل عن أكل المواد السكرية!
 (۳) يكتسب التلاميذ في المدرسة تجارب ثمينة! ← تكتسب في المدرسة تجارب ثمينة!
 (۴) أصبح الأطفال مسرورين بعد اللعب! ← أصبح مسرورون بعد اللعب!

۱۰۱- کدام موارد با عبارت داخل پرانتز هماهنگی دارد؟

- (الف) در این مرحله از مراحل پژوهش در تاریخ، پژوهشگر میزان اعتبار، دقت و صحت آنها را ارزیابی می‌کند. (تحلیل و تفسیر اطلاعات)
 (ب) گاه‌شماری رومیان براساس این گاه‌شماری اصلاح شد. (گاه‌شماری مصری)
 (ج) علم شناخت و آگاهی از زندگی اجتماعی انسان در گذشته است. (باستان‌شناسی)
 (د) یکی از مهم‌ترین منابع نوشتاری ایرانی در دوره هخامنشیان است که در حقیقت گزارشی تاریخی محسوب می‌شود. (بیستون)
 (۱) الف و ب (۲) ب و د (۳) ب و ج (۴) ج و د

- ۱۰۲- در کدام موارد تاریخ وقوع رویدادها با اطمینان بیشتری بیان شده است؟
 الف) آغاز امپراتوری قدیم در مصر باستان
 ب) نابودی روم غربی
 ج) آغاز اولین دوره بازی‌های المپیک در یونان باستان
 د) آغاز ذوب و قالب‌گیری مس در تپهٔ یحیی کرمان
 (۱) الف و ب (۲) ب و ج (۳) الف و د (۴) ج و د
- ۱۰۳- هریک از موارد زیر به ترتیب، از اقدامات کدام پادشاهان دوران باستان است؟
 ● در نتیجهٔ اقدامات او، قدرت و نفوذ اشراف و نجبای درجهٔ اول کاهش یافت.
 ● وی سپاه خود را به دسته‌های کمان‌داران، نیزه‌داران و سواران تقسیم کرد.
 ● در نتیجهٔ فتوحات وی، ایران با دولت - شهرهای یونانی همسایه شد.
 ● وی نیروهای مهاجم رومی را شکست داد و آنان را مجبور به پرداخت غرامت کرد.
 (۱) خسرو انوشیروان - دیاکو - داریوش یکم - مهرداد دوم (۲) شاپور یکم - هوخشتر - داریوش یکم - اردوان چهارم
 (۳) شاپور یکم - دیاکو - کورش - مهرداد دوم (۴) خسرو انوشیروان - هوخشتر - کورش - اردوان چهارم
- ۱۰۴- محققى به پژوهش دربارهٔ ایران باستان پرداخته است. کدام موارد از نتایج پژوهش او درست است؟
 الف) نظام پولی که داریوش یکم ایجاد کرد، معیاری برای ارزش‌گذاری کالا و خدمات در نواحی مختلف پادشاهی هخامنشی شد.
 ب) زبان‌های ایرانی دورهٔ میانه تقریباً از زمان سقوط اشکانیان تا فروپاشی ساسانیان در مناطق مختلف ایران رواج داشت.
 ج) در زمان شاپور یکم ساسانی، اوستا، به خط و زبان اوستایی نگارش یافت.
 د) آرایهٔ دیگری که در معماری اشکانی رواج داشت، نقاشی دیواری است.
 (۱) الف و ب (۲) ج و د (۳) الف و د (۴) ب و ج
- ۱۰۵- مورخی به دنبال منابعی با ویژگی‌های زیر است. در این صورت می‌بایست به نوشته‌های کدام‌یک از مورخان و نویسندگان ایرانی مراجعه کند؟
 الف) به ستایش امیرکبیر پرداخته باشد.
 ب) عدم مطابقت یک روایت تاریخی با عقل را دلیلی بر بطلان و نادرستی آن بداند.
 ج) تعیین درستی یا نادرستی مطالب را به خواننده واگذار کرده باشد.
 د) به مناسبات اخلاقی فرمانروا و مردم پرداخته باشد.
 (۱) محمدحسن‌خان اعتمادالسلطنه - مقدسی - طبری - عنصرالمعالی
 (۲) میرزا محمدجعفر خورموجی - مسعودی - بیهقی - خواجه نظام‌الملک توسی
 (۳) محمدحسن‌خان اعتمادالسلطنه - طبری - دینوری - خواجه نظام‌الملک توسی
 (۴) میرزا محمدجعفر خورموجی - ابوعلی مسکویه - ابن‌اسفندیار - عنصرالمعالی
- ۱۰۶- «ریشه‌کن کردن شرک و بت‌پرستی» و «بیشترین نگرانی رسول خدا در خصوص آیندهٔ امت اسلامی» مربوط به کدام مقطع از رسالت پیامبر می‌باشد؟
 (۱) طی سال‌های هفتم و هشتم هجری - سال نهم هجری (۲) آخرین ماه‌های سال دهم هجری - سال یازدهم هجری
 (۳) آخرین ماه‌های سال نهم هجری - سال دهم هجری (۴) طی سال‌های ششم و هفتم هجری - سال هشتم هجری
- ۱۰۷- چند مورد از عبارات زیر به اوضاع سیاسی ایران در آستانهٔ حملهٔ اعراب، عصر صفاریان، سلجوقیان و ایلخانان اشاره دارد؟
 الف) ایران صفاری با شکست سپاهیان خلیفه، شهرها و ولایات مختلف ایران را گرفت.
 ب) دوران حاکمیت ایلخانان، ایران به لحاظ جغرافیایی و سیاسی وضعیت منسجم‌تری یافته بود.
 ج) شیوع بیماری طاعون و طغیان رودهای دجله و فرات در آستانهٔ حملهٔ اعراب سبب ناامنی زیاد در ایران شد.
 د) در عصر سلجوقی، به دلیل رشد شهرنشینی و توسعهٔ مناسبات شهری طبقهٔ بازرگانان شهری بیش از پیش اهمیت یافت.
 (۱) دو (۲) سه (۳) یک (۴) چهار
- ۱۰۸- کدام موارد دربارهٔ «وضعیت علم و آموزش در عصر صفوی و دورهٔ قرون وسطا» و «تحولات علمی عصر رنسانس» درست است؟
 الف) در عصر رنسانس دانشمندان اروپایی از طریق ترجمهٔ آثار و نوشته‌های فیلسوفان مسلمان با اندیشه‌های فلسفی فیلسوفان بزرگ یونان باستان آشنا شدند.
 ب) در نیمهٔ دوم قرون وسطا به دلیل رونق شهرهای اروپایی نیاز به علم و آموزش بیشتر شد و در عصر رنسانس پیشرفت‌های جدید در بسیاری از علوم زمینهٔ انقلاب علمی در سدهٔ ۱۷م و قرن ۱۸م را فراهم ساخت.
 ج) در عصر صفوی تاریخ‌نگاری مانند سایر علوم نسبت به دورهٔ سلجوقی و مغول دچار افول شد.
 د) در عصر رنسانس علوم طبیعی و روش‌های علمی مبتنی بر مشاهده و تجربه در کانون توجه قرار گرفت اما در عصر صفوی علوم تجربی و ریاضیات در ایران رو به افول گذاشت.
 (۱) الف و ب (۲) ب و د (۳) ج و د (۴) ب و ج

- ۱۰۹- در کدام مورد تقدم و تأخر زمانی وقوع رویدادها، روی نمودار زمان به درستی ترسیم شده است؟
 الف) ملقب شدن ملکه انگلستان به امپراتریس هند و بریتانیا (ب) رئیس جمهوری کرامول در انگلستان
 ج) انقلاب باشکوه در انگلستان (د) رئیس جمهوری جورج واشینگتن در آمریکا
- (۱) الف د ج ب
 (۲) الف ب ج د
- (۳) الف ج د ب
 (۴) الف د ج ب
- ۱۱۰- با توجه به گزاره‌های زیر کدام گزینه اشاره درستی به وضعیت معماری ایران در عصر قاجار کرده است؟
 الف) سنت معماری ایرانی - اسلامی که در دوران سلجوقی، تیموری و صفویان درخشش بی نظیری داشت.
 ب) ترکیبی از عناصر و ویژگی‌های معماری ایرانی و اروپایی که به بناهای کارت پستالی معروف شد.
 ۱) شرایط اقلیمی و آب و هوایی در رونق «الف» و سفرهای شاه به فرنگ در رونق «ب» در عصر قاجار نقش داشت.
 ۲) نوع مصالح ساختمانی در تداوم «الف» و اختراع دوربین عکاسی در شکل‌گیری «ب» در عصر قاجار نقش داشت.
 ۳) اختراع دوربین عکاسی که در اوج شکوفایی «الف» و سفرهای شاه به فرنگ در تداوم «ب» در عصر قاجار نقش داشت.
 ۴) عدم حمایت پادشاهان و درباریان در رکود «الف» و دانشجویان اعزامی به اروپا در شکوفایی «ب» در عصر قاجار نقش داشت.
- ۱۱۱- نقش افراد در وقایع تاریخی در ایران، در کدام موارد به درستی بیان شده است؟
 الف) برای تضعیف روحانیت دستور داد که روحانیون لباس‌های مخصوص خود را کنار بگذارند: عین‌الدوله
 ب) به دلیل اعمال نفوذ غرب‌گرایان در نهضت مشروطه و انحراف آن از مسیر اسلامی و ملی اولیه از صف طرفداران مشروطه جدا شد: آیت‌الله شیخ فضل‌الله نوری
 ج) علاوه بر دفاع از قرارداد ۱۹۱۹، مخالفان را سرکوب و تعدادی را زندانی و تبعید کرد: وثوق‌الدوله
 د) رهبری معترضان در ماجرای نوز بلژیکی را به عهده داشت: آیت‌الله سیدمحمد طباطبایی
- (۱) الف و ب (۲) الف و د (۳) ب و ج (۴) ج و د
- ۱۱۲- یک محقق تاریخ، رویدادهای پس از جنگ جهانی دوم را در جهان و ایران مورد تحقیق و بررسی قرار داده است. کدام موارد، در حیطة مطالعات تاریخی وی قرار می‌گیرد؟
 الف) مهاجران یهودی تأسیس کشور اسرائیل را در سرزمین فلسطین اعلام کردند.
 ب) ژاپن در طی این سال‌ها توسط نظامیان اداره می‌شد.
 ج) فرستادن کشتی‌های جنگی انگلستان به خلیج فارس و بنادر ایران و تهدید نظامی
 د) نیروهای متفقین کنترل مستقیم راه‌های اصلی خلیج فارس به مرزهای شوروی و حفاظت از چاه‌ها و تأسیسات نفت جنوب را به دست گرفتند.
- (۱) الف و ب (۲) ج و د (۳) الف و ج (۴) ب و د
- ۱۱۳- کدام موارد در خصوص وقایع مرتبط با «آغاز انقلاب اسلامی» درست است؟
 الف) در چهلم شهدای تبریز ۱۳۵۶، مردم قم نیز در بهمن همان سال به پا خاستند.
 ب) پس از اوج‌گیری انقلاب اسلامی، امام خمینی ابتدا در کویت و سپس در فرانسه اقامت گزیدند.
 ج) در سال ۱۳۵۷، شاه، جعفر شریف‌امامی را با شعار آشتی ملی به نخست‌وزیری گمارد.
 د) امام خمینی در ۲۳ دی ۱۳۵۷، پیام تشکیل شورای انقلاب را با هدف ایجاد زمینه انتقال قدرت به اطلاع مردم رساندند.
- (۱) الف و ب (۲) الف و د (۳) ب و ج (۴) ج و د

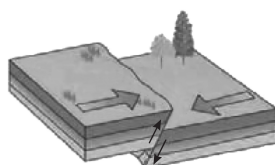
جغرافیا

۱۱۴- کدام مورد دلیل مناسبی برای متن زیر ارائه می‌دهد؟

«چگونگی شکل‌گیری محیط‌های جغرافیایی، که حاصل روابط متقابل انسان و محیط است سبب می‌شود جغرافی‌دان با دید ترکیبی یا کل‌نگری، موضوعات را مطالعه و بررسی کند.»

- ۱) جغرافیا روابط متقابل انسان را با محیط، مطالعه و بررسی می‌کند.
 ۲) شناخت توان‌ها و ظرفیت‌های محیطی بدون دانش جغرافیا ممکن نیست.
 ۳) اجزا و عوامل محیط جغرافیایی در ارتباط با یکدیگر عمل می‌کند.
 ۴) محیط جغرافیایی از تعامل بین محیط طبیعی و محیط انسانی به وجود می‌آید.
- ۱۱۵- کدام گزینه در مورد دشت ارژن «الف» و دشت کاکان «ب» و ماهی دشت «ج» به درستی تدوین شده است؟
 ۱) «الف» همانند «ج» و برخلاف «ب» حاصل انحلال مواد آهکی و هموارشدن زمین‌ها می‌باشد.
 ۲) «الف» همانند «ب» و برخلاف «ج» که در استان همدان واقع شده است در استان فارس قرار دارد.
 ۳) «ب» و «ج» برخلاف «الف» در هنگام چین‌خوردگی‌ها و در حد فاصل تاقدیس‌ها (در میان ناودیس‌ها) ایجاد شده‌اند.
 ۴) «ج» برخلاف «الف» و «ب» بر اثر انباشت مواد حاصل از فرسایش ایجاد شده است.

- ۱۱۶- اساساً نباید سیاست کنترل جمعیت به گونه‌ای باشد که هرم سنی کشور به سمت سالمندی و کهنسالی حرکت کند، زیرا
 (۱) می‌تواند موجب برهم خوردن تعادل جمعیتی از نظر جنسی گردد.
 (۲) اجرای این سیاست با رویکرد کنترل مولید، تعداد فرزندآوری خانواده‌ها را کاهش می‌دهد.
 (۳) مقوله تأمین نیروی دفاعی کافی برای حفظ تمامیت ارضی و مقابله با دشمنان با مشکل مواجه می‌شود.
 (۴) این پدیده مانع اصلی بر سر راه توسعه اقتصادی جامعه خواهد بود.
- ۱۱۷- کدام گزینه درباره «ژئوتوریسم» درست است؟
 (۱) برخورداری از تنوع زیستی با وجود زیست‌بوم‌های بسیار گوناگون گیاهی و جانوری در کشور برای گردشگری علمی و طبیعت‌گردی بسیار مناسب است.
 (۲) پیکره‌بندی طبیعی ایران و برخورداری از موقعیت دریایی و خشکی، وجود کوه‌های بلند، دشت‌های وسیع، سواحل گوناگون و بیابان‌های شگفت‌انگیز گردشگری را رونق می‌دهد.
 (۳) تنوع قومی و فرهنگی در کشور به همراه مجموعه‌ای از آیین‌ها و لباس‌ها و خوراکی‌ها، آهنگ‌ها، مراسم و گویش‌های محلی را ایجاد کرده است.
 (۴) وجود مراکز گوناگون فرهنگی مانند موزه‌ها، جشنواره‌ها، نمایشگاه‌ها، مراکز علمی و تفریحی، مراکز خرید، مراکز درمانی، مقصد بسیاری از گردشگران داخلی و خارجی است.
- ۱۱۸- کدام گزینه عبارت داده‌شده را به درستی تکمیل می‌کند؟
 «مراکز در صحرا به علت به تبدیل می‌شوند.
 (۱) مداری - حاشیه - خشکی هوا - استپ‌های بیابانی
 (۲) ساوان - وسط - گرمای شدید - علفزارهای کوتاه‌قد
 (۳) ساوان - حاشیه - گرمای شدید - استپ‌های بیابانی
 (۴) مداری - وسط - خشکی هوا - علفزارهای کوتاه‌قد
- ۱۱۹- هر یک از بیابان‌های زیر به ترتیب دارای کدام معادن هستند؟
 «کالاهاری - استرالیا - صحرای بزرگ آفریقا - آتاکاما»
 (۱) مس - الماس - بوکسیت - فسفات
 (۲) الماس - بوکسیت - فسفات - مس
 (۳) فسفات - مس - الماس - بوکسیت
 (۴) بوکسیت - فسفات - مس - الماس
- ۱۲۰- کدام گزینه درباره کشور «سنگاپور» به درستی تدوین شده است؟
 الف) ساختار اقتصادی و اجتماعی آن دچار تغییرات و تحولات صنعتی و فناورانه شده است.
 ب) بین کشورهای مرکز و پیرامون نقش واسطه را بازی می‌کند.
 ج) به صدور سرمایه، یعنی سرمایه‌گذاری در دیگر نواحی جهان می‌پردازد.
 د) عمدتاً تولیدکننده و صادرکننده مواد اولیه و خام است.
- (۱) الف و د (۲) ب و ج (۳) الف و ب (۴) ج و د
- ۱۲۱- در کدام گزینه دلایل مربوط به مشکلات و رقابت و کشمکش کشورها در آینده جهان در رابطه با «آب» به درستی مطرح شده است؟
 الف) تغییرات اقلیمی (ب) افزایش جمعیت (ج) تغییر الگوهای زندگی (د) گرم شدن کره زمین
 (۱) الف و د (۲) الف و ج (۳) ب و د (۴) ب و ج
- ۱۲۲- کدام عبارت در مورد «ملاک جمعیتی» برای تشخیص شهر و روستا به درستی آورده شده است؟
 (۱) متداول‌ترین ملاک است که تعداد آن برای مگالاپلیس بیش از ۱۰ میلیون نفر است.
 (۲) متداول‌ترین ملاک است که تعداد آن برای مگاسیتی بیش از ۱۰ میلیون نفر است.
 (۳) مهم‌ترین ملاک است که تعداد آن برای مگاسیتی بیش از ۱۰ میلیون نفر است.
 (۴) مهم‌ترین ملاک است که تعداد آن برای مگالاپلیس بیش از ۱۰ میلیون نفر است.
- ۱۲۳- با توجه به اینکه اختلاف ساعت تهران با گرینویچ ۳ ساعت و نیم است، تهران روی چه نصف‌النهاری واقع شده است و اگر تهران روز شنبه باشد، کانادا چه روزی است؟
 (۱) ۵/۵ درجه شرقی - یکشنبه
 (۲) ۵/۵ درجه شرقی - جمعه
 (۳) ۵۲/۵ درجه شرقی - جمعه
 (۴) ۵۲/۵ درجه شرقی - یکشنبه
- ۱۲۴- کدام گزینه به ترتیب در ارتباط با عبارت‌های داده‌شده، درست است؟
 ● حوادث و مرگ و میر در این شیوه حمل‌ونقل بیشتر از شیوه‌های دیگر است.
 ● مزایای حمل‌ونقل چندوجهی می‌باشد.
 ● این اتوبوس‌ها سابقه‌ای طولانی دارند.
 ● مدیریت حمل‌ونقل شهری برعهده این نهاد است.
- (۱) هوایی - مدیریت هزینه - برقی - وزارت راه و شهرسازی (۲) جاده‌ای - مدیریت زمان - بی‌آرتی - وزارت راه و شهرسازی
 (۳) هوایی - مدیریت زمان - بی‌آرتی - شهرداری (۴) جاده‌ای - مدیریت هزینه - برقی - شهرداری

۱۲۵- حرکت صفحات در کدام کمربندها مانند شکل داده شده است؟

- ۱) کمر بند کوهستانی آلپ - هیمالیا و کمر بند اطراف اقیانوس آرام
- ۲) کمر بند میانی اقیانوس اطلس
- ۳) کمر بند اطراف اقیانوس آرام و کمر بند میانی اقیانوس اطلس
- ۴) کمر بند کوهستانی آلپ - هیمالیا و کمر بند میانی اقیانوس اطلس

فلسفه و منطق

۱۲۶- کدام مورد در ارتباط با منطق درست است؟

- ۱) علمی که تلاش می کند مغالطه‌ها را معرفی کند و بیماری‌های ذهن را طبقه‌بندی کند.
- ۲) وظیفه او تعریف مفاهیم علوم گوناگون برای پیشرفت و کمک به این علوم نمی‌باشد.
- ۳) حیطة کاربرد آن سراسر زندگی است و ارتباطی با حوزه‌های آکادمیک ندارد.
- ۴) با آموختن و به کارگیری قواعد آن، دیگر دچار اشتباه در تفکر نمی‌شویم.

۱۲۷- اگر رابطه دو مفهوم کلی الف و ب به شکلی باشد که علاوه بر مصادیق مشترک، تنها الف مصادق‌های اختصاصی داشته باشد، همچنین مفهوم کلی ج نیز با هر دو مفهوم الف و ب، مصادق مشترک و مصادق غیرمشترک داشته باشد و برعکس، کدام گزینه درست است؟

- ۱) رابطه مفاهیم الف و ب به صورت دو دایره منقطع می‌باشد.
- ۲) رابطه مفهومی ب و مفهوم ج، نمی‌تواند غیر از عموم و خصوص مطلق می‌باشد.
- ۳) با توجه به عام بودن مفهوم ب نسبت به مفهوم الف، مصادق بیشتری با مفهوم ج دارد.
- ۴) مفهوم الف اعم از مفهوم ب است اما رابطه الف و غیر ج، عموم و خصوص من وجه است.

۱۲۸- به ترتیب ایرادات تعریف‌های زیر چیست؟

- معرفت‌شناسی: علمی استدلالی که تنها درباره ابزارهای شناخت صحبت می‌کند.
 - پله: ابزاری که با استفاده از آن، میان طبقات ساختمان جابه‌جا می‌شویم.
- ۱) صحیح است - جامع و مانع نیست
 - ۲) جامع نیست - جامع و مانع نیست
 - ۳) صحیح است - مانع نیست
 - ۴) جامع نیست - جامع نیست

۱۲۹- نوع کدام قضیه متفاوت است؟

- ۱) تو نمی‌توانی هرکاری که می‌خواهی را بکنی.
- ۲) دروس علوم انسانی جهت‌دهنده به جامعه هستند.
- ۳) به آنها گفتم هر چه زودتر به خانه خودشان برگردند.
- ۴) مردم ایران شجاعت خودشان را در ماه‌های اخیر اثبات کرده‌اند.

۱۳۰- کدام نتیجه‌گیری درست است؟

- ۱) با فرض درستی اینکه برخی اسب‌ها اهلی هستند، باید بپذیریم که هر اسبی اهلی هست.
- ۲) اگر قبول نداشته باشیم که هر پستانداری پروازکننده است، هیچ پستانداری پروازکننده نیست، استنتاج می‌شود.
- ۳) با قبول کذب بعضی نویسنده‌ها انسان نیستند، باید اشتباه بودن هیچ نویسنده‌ای انسان نیست را مورد قبول قرار دهیم.
- ۴) اگر به صدق بعضی موجودات مادی نیستند باور داشته باشیم، می‌توانیم قبول کنیم که هر موجودی، موجود مادی است.

۱۳۱- با توجه به بحث قیاس اقترانی، کدام گزینه درست است؟

- ۱) اگر قیاسی شکل سوم باشد، الزاماً باید یکی از مقدمات دارای سور کلی باشد.
- ۲) با جابه‌جا کردن مقدمات یک قیاس شکل اول، قیاس شکل سوم ساخته‌ایم.
- ۳) اگر نتیجه قیاسی موجب جزیه باشد، شرط سوم قیاس به درستی رعایت نشده است.
- ۴) راه تشخیص مقدمه اول و دوم هر قیاسی، توجه به جایگاه حد وسط در نتیجه قیاس می‌باشد.

۱۳۲- نوع کدام قضیه شرطی متفاوت است؟

- ۱) یا به مدرسه رفته‌ای و یا مدرسه تعطیل بوده است.
- ۲) این شکل یا مربع است و یا چهارضلعی نیست.
- ۳) نمره‌ات یا بالای ۱۲ است و یا پاس می‌شوی.
- ۴) قیاس اقترانی یا منتج است و یا نامعتبر است.

۱۳۳- نوع بررسی کدام گزاره با سایرین متفاوت است؟

- ۱) تنها راهی که می‌توان حقیقت انسان را شناخت، توجه به ویژگی‌ای است که او را متمایز از سایر موجودات کرده است.
- ۲) خیر دانستن یک عمل به واسطه قراردادهای جمعی نیست، بلکه معیار این خیر را باید در سرشت و عقلانیت جست‌وجو کرد.
- ۳) ارسطو برخلاف افلاطون، شهود را یکی از راه‌های شناخت معتبر نمی‌دانست، او شهود را با همراهی یک ابزار شناخت دیگر، معتبر می‌دانست.
- ۴) انسان ذاتاً میلی به زندگی اجتماعی نداشته است، بلکه افزایش و تنوع نیازهای او باعث شده است که او به سمت زیست جمعی سوق پیدا کند.

۱۳۴- کدام گزینه دربارهٔ اندیشمندان ایونایی درست است؟

- ۱) آنها برخلاف فیلسوفان یونانی در پی فهم حقیقت نبودند و صرفاً به دنبال علت دگرگونی‌ها بودند.
- ۲) پارمنیدس باور داشت که هستی در ساحت اصلی خود ثابت است و این با دیدگاه دوم هراکلیتوس متضاد بود.
- ۳) تالس توانست اثبات کند که مادهٔ اولیه‌ای که هستی را ایجاد کرده است، از آب تشکیل شده و هستی توسط آن شکل گرفته است.
- ۴) فیثاغورس اعداد و اصول ریاضی را عنصر اولیهٔ موجودات می‌دانست، او باور داشت که با موجودات می‌توان ریاضی را مورد بررسی قرار داد.

۱۳۵- کدام گزینه دربارهٔ شناخت نادرست است؟

- ۱) با توجه به بدیهی بودن امکان شناخت در انسان، او می‌تواند هر چیزی را شناسایی کند.
- ۲) شناخت انسان نمی‌تواند یک امر دفعی باشد باید به صورت تدریجی افزایش پیدا کند.
- ۳) لزومی ندارد شناخت‌های انسان‌ها، در موضوع و میزان، شبیه به یکدیگر باشد.
- ۴) خطای شناختی، پدیده‌ای است که امکان شناخت را مورد اثبات قرار می‌دهد.

۱۳۶- مبنای نظری دیدگاه مصلحت عملی چیست؟

- ۱) عدم رسیدن به حقیقت توسط تجربه
- ۲) ناقص بودن نسبی‌گرایی
- ۳) عدم اعتبار حس و تجربه
- ۴) عدم وجود حقیقت مطلق

۱۳۷- کدام گزینه مقایسهٔ درستی میان کانت و فیلسوفان ماتریالیست در باب فعل اخلاقی است؟

- ۱) هر دو باور دارند که معیار یکسانی برای همهٔ افراد وجود ندارد.
- ۲) کانت برخلاف ماتریالیست‌ها، توانست معیاری برای فعل اخلاقی معرفی کند.
- ۳) ماتریالیست‌ها برخلاف کانت، باوری به وجود و اهمیت فعل اخلاقی نداشتند.
- ۴) هر دو باور دارند که اخلاق یک امر ضروری و قطعی و اجباری برای جامعه است.

۱۳۸- نوع کدام حمل متفاوت است؟

- ۱) حمل نامی بر درخت
- ۲) حمل دارای ضلع بر دایره
- ۳) حمل زنده بر انسان
- ۴) حمل منطق بر علم

۱۳۹- اگر حقیقتی در این لحظه ایجاد شده باشد، کدام گزینه درست است؟

- ۱) آن چیز تنها می‌تواند واجب‌الوجود باشد.
- ۲) آن حقیقت دارای ذاتی واجب بوده است که الان ایجاد شده است.
- ۳) دلیلی که این چیز را ایجاد کرده است، تنها می‌تواند واجب‌الوجود بالذات باشد.
- ۴) با توجه به ایجاد شدنش، آن حقیقت دیگر امکان از بین رفتن و زوال را نخواهد داشت.

۱۴۰- کدام گزینه دربارهٔ رابطهٔ علیت نادرست است؟

- ۱) رابطه‌ای دوطرفه است اما تنها یک طرف به طرف دیگر نیازمند است.
- ۲) زمانی که علت، معلول را ایجاد کند، این رابطه بین‌شان برقرار می‌شود.
- ۳) رابطه‌ای عمیق‌تر و بنیادی‌تر نسبت به سایر روابط موجود در دل طبیعت است.
- ۴) این‌گونه نیست که وجود طرفین رابطه، قائم به وجود و شکل‌گیری رابطه وجودبخشی باشد.

۱۴۱- اگر فردی به اشتباه علت ناقصهٔ یک معلول را علت تامه فرض کند، کدام اصل در ذهنش انکار خواهد شد؟

- ۱) اصل علیت
- ۲) اصل وجوب
- ۳) اصل سنخیت
- ۴) هدفمندی جهان

۱۴۲- تفاوت ویلیام جیمز و کاتینگهام در بحث خداشناسی چیست؟

- ۱) ویلیام جیمز برخلاف کاتینگهام باور دارد که یک خدا در این جهان حضور دارد.
- ۲) ویلیام جیمز برخلاف کاتینگهام توانست برای باور به وجود خدا استدلال ارائه کند.
- ۳) کاتینگهام برخلاف ویلیام جیمز با استفاده از اصول عقلی، دربارهٔ وجود خدا سخن گفت.
- ۴) ویلیام جیمز بر اساس فایده‌مند بودن باور به خدا، توانست وجود خدا را اثبات عقلی کند.

۱۴۳- کدام گزینه جزء اصول فلسفهٔ علوم سیاسی فارابی نمی‌باشد؟

- ۱) انسان از ابتدا گرایش به زندگی با هم‌نوع خود داشته است.
- ۲) در مدینهٔ جاهله، مبنای تقسیم‌بندی افراد، توانایی آنها نیست.
- ۳) جامعه در نهایت امر به سعادت حقیقی خود دست پیدا می‌کند.
- ۴) رئیس مدینهٔ فاضله باید شرایط و ویژگی‌های منحصر به فرد داشته باشد.

۱۴۴- کدام گزینه دربارهٔ جغرافیای عرفانی سهروردی درست است؟

- ۱) خداوند در مقام مشرق قرار نمی‌گیرد.
- ۲) تفاوت موجودات در میزان ظلمت آنها است.
- ۳) نفس انسان در مقام مغرب کامل قرار گرفته است.
- ۴) نور در این بحث همان مفاهیم وجود و عدم در فلسفه است.

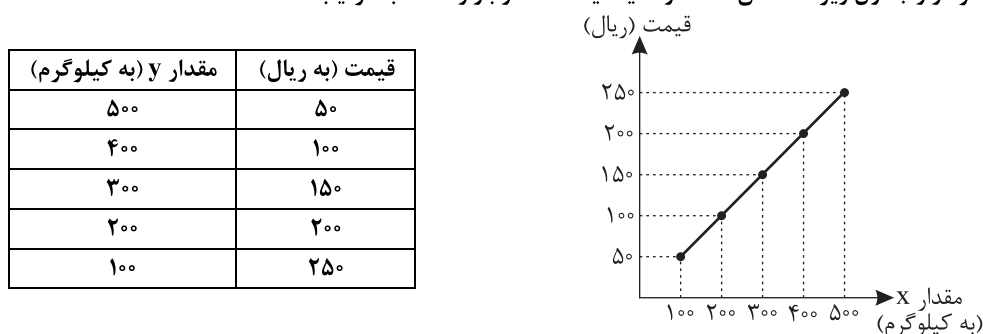
۱۴۵- کدام عبارت با اصل اصالت وجود تعارض دارد؟

- (۱) تنها چیزی که انسان درکش می‌کند، مفهوم وجود است.
- (۲) شیء خارجی نمی‌تواند هم‌زمان مصداق وجود و ماهیت باشد.
- (۳) جهان طبیعت اساساً نمی‌تواند یک پارچه مصداق وجود نباشد.
- (۴) با درک تفاوت‌های وجودی اشیا، تفاوت‌هایی میان آنها قائل می‌شویم.

اقتصاد

۱۴۶- کارآفرین لازم است تا آگاهی و دانش زیادی را برای کدام گروه از موارد زیر داشته باشد؟

- (۱) خطرپذیری، پیشنهاد محصول، تیزبینی و نوآوری
 - (۲) سازمان‌دهی، خطرپذیری، پیشنهاد محصول، نوآوری
 - (۳) قیمت‌گذاری، پیشنهاد محصول، اتخاذ تصمیمات مناسب درباره موقعیت شرکت، تبلیغات و استخدام نیروی کار
 - (۴) قیمت‌گذاری، ریسک‌پذیری، سازمان‌دهی، نوآوری، اتخاذ تصمیمات مناسب درباره موقعیت شرکت و استخدام نیروی کار و تبلیغات
- ۱۴۷- با توجه به نمودار و جدول زیر که نشان‌دهنده وضعیت یک کالا در بازار است، به ترتیب:

(الف) مقادیر x و y به ترتیب بیان‌کننده چه مفاهیمی است؟

(ب) مقدار قیمت تعادلی، تقاضا و عرضه تعادلی کدام است؟

(ج) به ازای چه قیمتی مقدار ۴۰۰ کیلوگرم مازاد عرضه ایجاد می‌شود؟

(د) تفاضل مقدار تعادلی با میزان مازاد تقاضا در سطح قیمت ۱۰۰ ریال چند کیلوگرم است؟

- (۱) الف: عرضه - تقاضا ب: ۲۰۰ ریال - ۴۰۰ کیلوگرم ج: ۲۰۰ ریال د: ۵۰ کیلوگرم
- (۲) الف: تقاضا - عرضه ب: ۱۵۰ ریال - ۳۰۰ کیلوگرم ج: ۱۰۰ ریال د: ۱۰۰ کیلوگرم
- (۳) الف: عرضه - تقاضا ب: ۱۵۰ ریال - ۳۰۰ کیلوگرم ج: ۲۵۰ ریال د: ۱۰۰ کیلوگرم
- (۴) الف: تقاضا - عرضه ب: ۲۰۰ ریال - ۴۰۰ کیلوگرم ج: ۲۵۰ ریال د: ۵۰ کیلوگرم

۱۴۸- کدام گزینه درباره علت برخورد متفاوت هر کشور با مسئله تجارت بین‌الملل درست و درباره وضعیت استقلال و استحکام اقتصادی نادرست است؟

- (۱) متفاوت بودن سیاست‌های کلان و شرایط اقتصادی هر کشور - راه‌های تأمین کالاهای صادراتی یا بازارهای فروش کالاهای وارداتی خود را گوناگون کند.
- (۲) متفاوت بودن آرمان‌ها و چشم‌اندازهای سیاسی و اجتماعی و فرهنگی - به موقعیت رقبا و میزان اعتمادی که به آنها داریم توجه بیشتری داشته باشیم.
- (۳) متفاوت بودن آرمان‌ها و چشم‌اندازهای سیاسی و اجتماعی و فرهنگی - راه‌های تأمین کالاهای وارداتی یا بازارهای فروش کالاهای صادراتی خود را گوناگون کند.
- (۴) متفاوت بودن سیاست‌های کلان و شرایط اقتصادی هر کشور - اقتصاد تک محصولی اقتصادی است که موجب تخصص‌گرایی و استقلال بیشتر کشور می‌شود.

محل انجام محاسبات

۱۴۹- شرکت «آوا سازان» دارای ۱,۰۰۰,۰۰۰ سهم است. سهامداران عمده این شرکت شامل موارد زیر هستند: خانم جلالی با ۲۵۰,۰۰۰ سهم، خانم فرجود با ۱۵۰,۰۰۰ سهم، آقای مزینانی با ۱۰۰,۰۰۰ سهم. خانم جلالی تصمیم گرفته است ۱۰ درصد از سهامهایش را به خانم فرجود بفروشد. الف) درصد مالکیت خانم فرجود پس از خرید چقدر است؟ ب) تعداد سهامهای خانم جلالی پس از فروش چقدر است؟ ج) اگر تصمیم‌گیری در شرکت نیاز به رأی موافق ۷۰ درصدی داشته باشد آیا تنها خانم فرجود و آقای مزینانی با هم می‌توانند رأی مثبت بدهند و تصمیم را تصویب کنند؟

(۱) الف: ۱۵٪ ب: ۲۰۰,۰۰۰ سهم ج: خیر، رأی‌گیری تصویب نمی‌شود.

(۲) الف: ۱۵٪ ب: ۲۲۵,۰۰۰ سهم ج: بله، رأی‌گیری تصویب می‌شود.

(۳) الف: ۱۷/۵٪ ب: ۲۲۵,۰۰۰ سهم ج: خیر، رأی‌گیری تصویب نمی‌شود.

(۴) الف: ۱۷/۵٪ ب: ۲۲۵,۰۰۰ سهم ج: بله، رأی‌گیری تصویب می‌شود.

۱۵۰- بررسی‌ها نشان می‌دهند که در یک جامعه فرضی میزان تولید کاهش یافته است و تقاضاکنندگان نیروی کار به دلیل کاهش تولید، از استخدام نیروی کار اجتناب می‌کنند. کدام تحلیل در مورد این پدیده اقتصادی صحیح است؟

(۱) با کاهش نرخ دستمزد تعادلی، کارفرمایان مبادرت به استخدام نیروی کار خواهند کرد و بیکاری کوتاه مدتی که جامعه مفروض دچار آن شده است، کاهش می‌یابد.

(۲) آمار جرم و جنایت در جامعه افزایش می‌یابد و درآمد مالیاتی دولت کاهش می‌یابد زیرا تولید شرکت‌ها کاهش یافته و اقتصاد دچار بیکاری دوره‌ای است.

(۳) گرچه اقتصاد دچار رکود شده است ولی نوع بیکاری موجود در تمام جوامع وجود دارد و نرخ طبیعی بیکاری یک اقتصاد سالم را توصیف می‌کند.

(۴) گرچه آمار جرم و جنایت در جامعه افزایش می‌یابد ولی در مورد درآمد دولت نمی‌توان نظر داد، چون منابع درآمدی دولت متفاوت است.

۱۵۱- پرهام برای خرید دو کالای X و Y به فروشگاه می‌رود. او $\frac{1}{5}$ بودجه خود را به خرید کالای X و $\frac{2}{5}$ آن را به خرید کالای Y اختصاص می‌دهد. این در حالی است که اگر وی، همه بودجه خود را به کالای X اختصاص می‌داد می‌توانست ۲۵ واحد از این کالا را خریداری کند. (قیمت هر واحد کالای X برابر با ۶۰,۰۰۰ تومان و قیمت هر واحد کالای Y برابر با ۵۰,۰۰۰ تومان است.)

الف) کل بودجه پرهام چقدر است؟

ب) در حال حاضر چه مقدار از بودجه پرهام باقی می‌ماند؟

(۱) ۱,۸۰۰,۰۰۰ - ۹۰۰,۰۰۰

(۲) ۱,۵۰۰,۰۰۰ - ۹۰۰,۰۰۰

(۳) ۱,۸۰۰,۰۰۰ - ۶۰۰,۰۰۰

(۴) ۱,۵۰۰,۰۰۰ - ۶۰۰,۰۰۰

۱۵۲- به ترتیب اقتصاد ایران در اوایل دوره صفویه چگونه بود و تأثیر منفی برنامه «انقلاب سفید» دوران پهلوی بر کدام بخش از اقتصاد ایران بود؟

(۱) گسترش استعمار اروپایی - صنعت و معدن

(۲) یکپارچگی سیاسی و استقلال اقتصادی - کشاورزی و اقتصاد روستایی

(۳) افزایش مالیات‌ها - بخش نفت که به بیگانگان واگذار شد.

(۴) تأمین مالی مراکز علمی - کشاورزی و خدمات

۱۵۳- با توجه به اطلاعات به دست آمده از یک کشور فرضی که در جدول زیر منعکس است:

الف) تعداد بیکاران کدام است؟

ب) تعداد افراد شاغل کدام است؟

جمعیت پایین‌تر از ۱۵ سال	جمعیت غیرفعال (نفر)	تعداد افراد بیکار	جمعیت کل کشور (نفر)
$\frac{2}{3}$ جمعیت کشور	۱۸,۴۵۰,۰۰۰	۱۰ درصد جمعیت فعال	۷۵,۰۰۰,۰۰۰

(۱) الف: ۶۵۵,۰۰۰ ب: ۵,۸۹۵,۰۰۰

(۲) الف: ۶۶۵,۰۰۰ ب: ۵,۹۸۵,۰۰۰

(۳) الف: ۶۵۶,۰۰۰ ب: ۵,۵۸۹,۰۰۰

(۴) الف: ۵۶۶,۰۰۰ ب: ۵,۹۵۵,۰۰۰

محل انجام محاسبات

۱۵۴- پاسخ صحیح پرسش‌های زیر کدام است؟

- الف) کشورها چگونه ظرفیت‌های تولیدی خود را افزایش می‌دهند؟
 ب) به ترتیب کدام عامل باعث افزایش عرضه نیروی کار و سرمایه انسانی می‌شود؟
 (۱) الف: همواره با افزایش سرمایه‌گذاری یا به کارگیری روش‌های بهتر و فناوری مناسب‌تر ب: رشد جمعیت نیروی کار و آموزش
 (۲) الف: افزایش رشد و پیشرفت اقتصادی ب: رشد نیروی کار در طی زمان و آموزش
 (۳) الف: افزایش در منابع تولیدی ب: رشد جمعیت در طی زمان و آموزش
 (۴) الف: معمولاً با افزایش سرمایه‌گذاری ب: رشد جمعیت در طی زمان و آموزش
 ۱۵۵- با توجه به اطلاعات زیر، درآمد سرانه کشور را در سال ۱۴۰۳ به دست آورید.
 الف) کشور A در سال ۱۴۰۳ توانست ۶۰ میلیارد تومان درآمد کسب کند.
 ب) جمعیت کشور A در سال ۱۴۰۳ نسبت به ۱۴۰۲، ۲۰٪ افزایش داشته است.
 ج) جمعیت کشور A در سال ۱۴۰۲، ۵۰ میلیون نفر می‌باشد.

(۱) ۱۰۰۰ تومان (۲) ۲۰۰۰ تومان (۳) ۱۵۰ تومان (۴) ۱۲۵۰ تومان

۱۵۶- درست یا نادرست بودن عبارات زیر را مشخص کنید.

- الف) در شرایط مازاد عرضه آنچه که باعث می‌شود به تعادل نزدیک شویم افزایش مصرف تقاضاکنندگان است.
 ب) در بازار انحصاری، انحصارگر در فروش همیشه از فروش محصولات خود سود می‌برد.
 ج) می‌توان ارتباط مستقیمی بین کالاهای مکمل و درآمد برقرار کرد.
 د) ابداعات و اختراعات معمولاً با کاهش هزینه‌ها اثر مثبتی بر تولید و عرضه دارند و می‌توانند موجب انتقال منحنی عرضه شوند.
 (۱) نادرست - نادرست - درست
 (۲) درست - نادرست - درست
 (۳) نادرست - درست - نادرست
 (۴) درست - درست - درست

۱۵۷- اگر میزان خمس سالانه پرداخت شده توسط فردی ۱/۵۵۰/۰۰۰ تومان و مجموع هزینه‌های فرد در سال ۸۲/۲۵۰/۰۰۰ تومان باشد درآمد ماهانه او چقدر است؟

(۱) ۷,۵۰۰,۰۰۰ تومان (۲) ۸,۵۰۰,۰۰۰ تومان (۳) ۵,۸۰۰,۰۰۰ تومان (۴) ۸,۵۸۰,۰۰۰ تومان

۱۵۸- چه تعداد از عبارتهای زیر درست است؟

- الف) اگر به فکر رونق و پیشرفت اقتصادی خود هستید، این پیشرفت در گرو افزایش درآمد شما خواهد بود.
 ب) در خرید گوشی موبایل بررسی و توجه به خدمات پس از فروش در مرحله سوم از خرید مقایسه‌ای قرار می‌گیرد.
 ج) استفاده از ظروف پلاستیکی برای پخش غذا به منظور رعایت پروتکل‌های بهداشتی از موارد مصرف مسئولانه می‌باشد.
 د) اتلاف مفهومی عام‌تر از اسراف است و مصرف فراتر از سطح زندگی عمومی از جمله موارد اسراف می‌باشد.
 ه) کمیوست از جمله موارد مدیریت انجام فرایندهای مختلف مصرف است.

(۱) ۲ (۲) ۳ (۳) ۴ (۴) ۵

۱۵۹- دارایی شرکتی به ۵۰۰ سهم تقسیم شده و قیمت اسمی هر سهم ۱۲۰ ریال می‌باشد، فردی ۳۰,۰۰۰ ریال سهم خریداری کرده است. الف) فرد مالک چند درصد از سهام شرکت است؟

- ب) اگر قیمت بازاری هر سهم ۲۰ درصد بیشتر از قیمت اسمی آن باشد، آنگاه فرد در مجموع چند ریال سود کرده است؟
 (۱) الف: ۵۰ درصد ب: ۵,۵۰۰ ریال
 (۲) الف: ۲۵ درصد ب: ۶۰۰۰ ریال
 (۳) الف: ۵۰ درصد ب: ۶۰۰۰ ریال
 (۴) الف: ۲۵ درصد ب: ۵,۵۰۰ ریال

۱۶۰- به ترتیب کدام‌یک از موارد در دوران پهلوی بر بیماری‌های اقتصاد ایران و مشکلات اقتصاد ایران افزود؟

- (۱) واگذاری منابع نفتی و معدنی به بیگانگان - غفلت از اقتصاد مردمی
 (۲) غفلت از اقتصاد مردمی - نوسازی و توسعه ظاهری و سطحی
 (۳) نوسازی و توسعه ظاهری و سطحی - اجرای برنامه‌هایی موسوم به انقلاب سفید
 (۴) تبدیل ایران به بازارهای مصرفی کالاهای کشورهای صنعتی تحت تأثیر درآمدهای نفتی - تعدی حکومت به موقوفات و مالکیت خصوصی و عمومی

محل انجام محاسبات

مرکز سنجش آموزش مدارس برتر

آزمون شماره ۱۴
۱۷ خرداد ۱۴۰۵

دوازدهم
انسانی

پاسخنامه انسانی

ردیف	نام درس	سرگروه	گروه طراحی و بازنگری (به ترتیب حروف الفبا)	ویراستاران
۱	ریاضی و آمار	مهران موحدی	عباس سعیدی	مانی موسوی - آسان طاووسی
۲	علوم و فنون ادبی	حنیف افخمی	حنیف افخمی - احمد بهزادی داود تالشی - مصطفی داداشی	محمد کاووسی - مهتاب بیشه
۳	جامعه‌شناسی	بهزاد اندرز	بهزاد اندرز - فروغ تیموریان	احسان اسدی - مهتاب بیشه
۴	روان‌شناسی	مهدی جاهدی	فرزانه حاجی - سجاد رشیدی	احسان اسدی - مهتاب بیشه
۵	زبان عربی	محسن آهوپی	محسن آهوپی - عرفان جالبی - آریا ذوقی	میینا بهرامی - حسن اسدی
۶	تاریخ	معین‌الدین تقی‌زاده	منصوره حاجی‌زاده - محمود کاظمی	احسان اسدی - محمدصدرا حسینی
۷	جغرافیا	بهروز یحیی		
۸	فلسفه و منطق	محمد تقفدی		
۹	اقتصاد	علی محسنی	نوشین خدایی‌نیا	سارا صدیقی - آسان طاووسی

واحد فنی (به ترتیب حروف الفبا)
زهرا احدی - امیرعلی الماسی - میینا بهرامی - مهرداد شمسی - راضیه صالحی - انسیبه مرزبان

برای اطلاع از اخبار مرکز سنجش آموزش مدارس برتر، به کانال تلگرام @taraaznet مراجعه نمایید.

ریاضی و آمار

گزینه ۲ صحیح است.

با توجه به اینکه ریشه هر معادله، در خود معادله صدق می‌کند،
 $x = -5$ را در معادله قرار می‌دهیم:

$$3(-5)^2 + 2a(-5) - a + 2 = 0 \Rightarrow 75 - 10a - a + 2 = 0 \\ \Rightarrow -11a = -77 \Rightarrow a = 7$$

حال با جایگذاری $a = 7$ در معادله، ریشه دیگر را به دست می‌آوریم:

$$3x^2 + 14x - 5 = 0 \Rightarrow \Delta = 14^2 - 4(3)(-5) = 196 + 60 = 256 \\ \Rightarrow x = \frac{-14 \pm \sqrt{256}}{6}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} x_1 = \frac{-14 + 16}{6} = \frac{1}{3} \\ x_2 = \frac{-14 - 16}{6} = -5 \end{cases} \Rightarrow \frac{x_1}{a} = \frac{\frac{1}{3}}{7} = \frac{1}{21}$$

(ریاضی و آمار دهم، صفحه ۳۲)

گزینه ۱ صحیح است.

فرض می‌کنیم رضا برای خرید n توپ با قیمت x تومان اقدام کرده است. یعنی:

$$nx = 15000 \Rightarrow n = \frac{15000}{x}$$

حال اگر فروشنده ۵۰ تومان تخفیف می‌داد، قیمت هر توپ $x - 50$ می‌شد و او ۱۰ توپ می‌توانست بخرد. یعنی:

$$(n+10)(x-50) = 15000$$

حال با جایگذاری $n = \frac{15000}{x}$ در رابطه دوم، به یک معادله گویا می‌رسیم:

$$\left(\frac{15000}{x} + 10\right)(x-50) = 15000$$

$$\Rightarrow 15000 - \frac{750000}{x} + 10x - 5000 = 15000$$

$$\Rightarrow 10x - \frac{750000}{x} = 5000 \xrightarrow{+10} x - \frac{75000}{x} = 500$$

$$\xrightarrow{\times x} x^2 - 50x - 75000 = 0 \Rightarrow (x-300)(x+250) = 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} x = 300 \text{ قق} \\ x = -250 \text{ غق} \end{cases}$$

(ریاضی و آمار دهم، صفحه‌های ۳۳ و ۳۵)

گزینه ۴ صحیح است.

با توجه به رابطه سؤال:

$$\begin{cases} f(2) = 2m + h \\ f(-2) = -2m + h \end{cases} \xrightarrow{\text{جمع طرفین}} f(2) + f(-2) = 2h$$

$$\Rightarrow 2h = 8 \Rightarrow h = 4$$

حال ضابطه تابع را بازنویسی کرده و مختصات نقطه $A(-12, 0)$ را در ضابطه قرار می‌دهیم:

$$f(x) = mx + 4 \xrightarrow{\substack{x=-12 \\ y=0}} 0 = -12m + 4 \Rightarrow m = \frac{1}{3}$$

$$\Rightarrow f(x) = \frac{1}{3}x + 4$$

حال مقدار $f(-9)$ را به دست می‌آوریم:

$$f(-9) = \frac{1}{3}(-9) + 4 = -3 + 4 = 1$$

(ریاضی و آمار دهم، صفحه ۶۱)

گزینه ۳ صحیح است.

ابتدا مقدار $2xy$ را برحسب y می‌نویسیم:

$$A = 2xy = (12 - 3y)y \Rightarrow A = -3y^2 + 12y$$

A معادله یک سهمی است که دهانه آن رو به پایین است و به صورت

است که بیشترین مقدار آن در رأس سهمی می‌باشد.
 بنابراین عرض رأس سهمی را به دست می‌آوریم. داریم:

$$A_{\max} = -\frac{\Delta}{4a} = -\frac{12^2}{4(-3)} = 12$$

(ریاضی و آمار دهم، صفحه ۷۰)

گزینه ۴ صحیح است.

با توجه به تعاریف هر مقیاس در جدول صفحه ۸۰ کتاب درسی گزینه صحیح است. دقت کنید که زمان یک مفهوم نسبی است ولی در «زمان اولین کلاس» با توجه به «اولین» فاصله‌ای هست.

(ریاضی و آمار دهم، صفحه ۸۴)

گزینه ۲ صحیح است.

با توجه به تعریف نمودار حبابی متغیر سوم (نمره درس دینی) متناسب با توان دوم شعاع دایره است. بنابراین:

$$\frac{B \text{ نمره دینی}}{A \text{ نمره دینی}} = \left(\frac{r_B}{r_A}\right)^2 \Rightarrow \frac{16}{A \text{ نمره دینی}} = \left(\frac{2r}{r}\right)^2 = 4$$

$$\Rightarrow A \text{ نمره دینی} = 4$$

حال میانگین نمرات هر دو دانش‌آموز را به دست می‌آوریم:

$$A \text{ میانگین نمرات} = \frac{10 + 16 + 4}{3} = \frac{30}{3} = 10$$

$$B \text{ میانگین نمرات} = \frac{20 + 18 + 16}{3} = 18$$

بنابراین خواسته سؤال برابر است با:

$$\frac{10}{18} = \frac{5}{9}$$

گزینه ۴ صحیح است.

با توجه به نمودار، درمی‌یابیم میانگین داده‌ها برابر ۵ می‌باشد و b نیز برابر مقدار $\bar{x} + \sigma$ است.

حال با توجه به داده‌ها، میانگین و انحراف معیار را به دست می‌آوریم:

$$\bar{x} = \frac{2+a+8+4a}{4} = 5 \Rightarrow 5a + 10 = 20 \Rightarrow 5a = 10 \Rightarrow a = 2$$

داده‌ها: «۲, ۲, ۸, ۸»

$$\sigma^2 = \frac{2(2-5)^2 + 2(8-5)^2}{4} = \frac{18 + 18}{4} = 9 \Rightarrow \sigma = 3$$

$$\Rightarrow b = \bar{x} + \sigma = 5 + 3 = 8$$

بنابراین $a + b$ برابر است با ۱۰.

(ریاضی و آمار دوازدهم، صفحه ۳۵)

گزینه ۱ صحیح است.

با توجه به فرمول نرخ بیکاری، نرخ بیکاری فعلی ۲۰٪ است. بنابراین برای آنکه شاخص نصف شود، باید این عدد به ۱۰٪ برسد. لذا:

$$\text{نرخ بیکاری} = \frac{\text{جمعیت بیکار}}{\text{جمعیت فعال}}$$

$$\Rightarrow 400 = \text{تعداد بیکار فعلی} = \frac{20}{100} \Rightarrow \text{تعداد بیکار فعلی} = \frac{20}{100} = \frac{2000}{1000}$$

$$۳) r \Rightarrow (p \Rightarrow q) \equiv (r \Rightarrow (T \Rightarrow F)) \equiv (r \Rightarrow F) \equiv \sim r$$

$$۴) (q \Rightarrow r) \wedge (r \Rightarrow p) \equiv (F \Rightarrow r) \wedge (r \Rightarrow T) \equiv T \wedge T \equiv T$$

بنابراین گزینه ۴ همواره درست است و به ارزش گزاره Γ وابسته نیست.

(ریاضی و آمار یازدهم، صفحه ۶۱)

۱۳. گزینه ۲ صحیح است.

اگر دو عدد را x و y در نظر بگیریم، معکوس این اعداد $\frac{1}{x}$ و $\frac{1}{y}$ و

مجموع معکوس آنها $\frac{1}{x} + \frac{1}{y}$ خواهد بود.

همچنین مربع یعنی توان دوم؛ پس مربع مجموع این دو عدد $(x+y)^2$ خواهد بود.

(ریاضی و آمار یازدهم، صفحه‌های ۱۲ و ۱۳)

۱۴. گزینه ۲ صحیح است.

پیشامد A یا C رخ بدهد، ولی B رخ ندهد، بیانگر پیشامد $(A \cup C) - B$ است که در گزینه ۲ آمده است.

(ریاضی و آمار دوازدهم، صفحه ۱۸)

۱۵. گزینه ۱ صحیح است.

با استفاده از اصل ضرب و اصل جمع و حالت‌بندی برای صدهزارگان خواهیم داشت:

$$(۱) \frac{۳}{۸} \times \frac{۱}{۸} \times \frac{۲}{۳} \times \frac{۳}{۴} \times \frac{۴}{۵} \times \frac{۲}{۷} = \frac{۳}{۷۰}$$

$$\Rightarrow \text{تعداد حالات (۱)} = ۶ \times ۴!$$

$$(۲) \frac{۳}{۸} \times \frac{۱}{۸} \times \frac{۲}{۳} \times \frac{۳}{۴} \times \frac{۴}{۵} \times \frac{۱}{۲} = \frac{۳}{۲۰}$$

$$\Rightarrow \text{تعداد حالات (۲)} = ۲ \times ۴!$$

$$\text{اصل جمع} \rightarrow \text{تعداد کل} = ۸ \times ۴! = ۱۹۲$$

(ریاضی و آمار دوازدهم، صفحه ۱۱)

۱۶. گزینه ۴ صحیح است.

تعداد اعضای فضای نمونه S برابر است با:

$$۱۲ \times ۱۲ \times ۱۲ \times ۱۲ \Rightarrow n(S) = ۱۲^۴$$

پیشامد A را پیشامد حداقل ۱ متولد در خرداد در نظر می‌گیریم؛ لذا پیشامد متمم A به صورت «هیچ‌کدام متولد خرداد نباشند» خواهد بود و داریم:

$$n(A') = \frac{۱۱}{۱۲} \times \frac{۱۱}{۱۲} \times \frac{۱۱}{۱۲} \times \frac{۱۱}{۱۲} = ۱۱^۴$$

$$\Rightarrow P(A') = \frac{n(A')}{n(S)} = \frac{۱۱^۴}{۱۲^۴} = \left(\frac{۱۱}{۱۲}\right)^۴$$

حال احتمال پیشامد A برابر است با:

$$P(A) = ۱ - P(A') = ۱ - \left(\frac{۱۱}{۱۲}\right)^۴$$

(ریاضی و آمار دوازدهم، صفحه ۲۰)

$$۲۰۰ = \text{تعداد بیکار جدید} \Rightarrow \frac{\text{تعداد بیکار جدید}}{۲۰۰۰} = \frac{۱۰}{۱۰۰} = \text{نرخ بیکاری جدید}$$

پس $۲۰۰ = ۴۰۰ - ۲۰۰ = ۲۰۰$ شغل باید ایجاد گردد.

(ریاضی و آمار یازدهم، صفحه ۶۱)

۹. گزینه ۳ صحیح است.

با توجه به تعریف تابع ثابت:

$$a + b = ۳ = ۳a - c$$

حال با توجه به تعریف تابع همانی:

$$\begin{cases} a - c = -۱ \\ a + c = ۵ \end{cases} \xrightarrow{(+)} 2a = ۴ \Rightarrow a = ۲ \Rightarrow c = ۳$$

با جایگذاری a و c در رابطه اول، b به دست می‌آید:

$$a + b = ۳ \Rightarrow ۲ + b = ۳ \Rightarrow b = ۱$$

حال خواسته سؤال را محاسبه می‌کنیم:

$$\frac{a^2 + b^2}{c^2} = \frac{۲^2 + ۱^2}{۳^2} = \frac{۴ + ۱}{۹} = \frac{۵}{۹}$$

(ریاضی و آمار یازدهم، صفحه ۳۲)

۱۰. گزینه ۱ صحیح است.

با جایگذاری $x = ۰/۵$ و $x = ۱/۵$ در ضابطه تابع خواهیم داشت:

$$f(۰/۵) = [(۰/۵)^2 - ۱] + |(۰/۵)^2 - ۱| + ۱ = [-۰/۷۵] + |-۰/۷۵| + ۱ = -۱ + ۰/۷۵ + ۱ = ۰/۷۵ = \frac{۳}{۴}$$

$$f(۱/۵) = [(۱/۵)^2 - ۱] + |(۱/۵)^2 - ۱| + ۱ = [۱/۲۵] + |۱/۲۵| + ۱ = ۱ + ۱/۲۵ + ۱ = ۳/۲۵ = \frac{۱۲}{۴}$$

بنابراین:

$$f(۰/۵) - f(۱/۵) = \frac{۳}{۴} - \frac{۱۲}{۴} = -\frac{۹}{۴} = -\frac{۵}{۲} = -۲/۵$$

(ریاضی و آمار یازدهم، صفحه ۴۳)

۱۱. گزینه ۳ صحیح است.

ابتدا با داشتن دو نقطه $A(۳, ۶)$ و $B(۰, ۳)$ معادله خط تابع $\frac{f}{g}$ را

به دست می‌آوریم:

$$\left(\frac{f}{g}\right)(x) = mx + ۳ \Rightarrow m = \frac{۶ - ۳}{۳ - ۰} = ۱ \Rightarrow \frac{f(x)}{g(x)} = x + ۳$$

$$\Rightarrow \frac{x^2 - ۹}{g(x)} = x + ۳ \Rightarrow g(x) = \frac{(x - ۳)(x + ۳)}{x + ۳} = x - ۳$$

حال مقدار خواسته شده را محاسبه می‌کنیم:

$$\left(\frac{f}{g}\right)(-۳) + g(۲) = -۳ + ۳ + ۲ - ۳ = -۱$$

(ریاضی و آمار یازدهم، صفحه ۵۳)

۱۲. گزینه ۴ صحیح است.

ارزش هر گزاره را مشخص می‌کنیم:

$$۱) (r \Leftrightarrow p) \wedge (q \Rightarrow r) \equiv \underbrace{(r \Leftrightarrow T)}_r \wedge \underbrace{(F \Rightarrow r)}_T \equiv r$$

$$۲) (p \vee r) \Leftrightarrow (r \wedge (r \Rightarrow p)) \equiv \underbrace{(T \vee r)}_T \Leftrightarrow \underbrace{(r \wedge (r \Rightarrow T))}_r$$

$$\equiv (T \Leftrightarrow r) \equiv r$$

$$\Rightarrow 2^x \times 3^{2x-y} = (2 \times 3^2)^x \times 3^{-y} = 2^x \times 3^{2x} \times 3^{-y} = 2^x \times 3^{2x-y}$$

حال این مقدار را با $2 \times 3^6 = 2 \times 3^6$ برابر قرار می‌دهیم و داریم:

$$2^x \times 3^{2x-y} = 2^1 \times 3^1 \Rightarrow \begin{cases} x = 1 \\ 2x - y = 1 \xrightarrow{x=1} y = 1 \end{cases}$$

$$x + y = 2$$

(ریاضی و آمار دوازدهم، صفحه ۹۴)

علوم و فنون ادبی

۲۱. گزینه ۲ صحیح است.

در دوره «سلجوقیان» به پختگی رسید.

(علوم و فنون ادبی دهم، صفحه‌های ۴۲، ۴۳، ۸۰ و ۸۱)

۲۲. گزینه ۳ صحیح است.

(علوم و فنون ادبی دهم، صفحه‌های ۴۱ و ۸۲)

(علوم و فنون ادبی یازدهم، صفحه‌های ۱۳ و ۱۶)

۲۳. گزینه ۲ صحیح است.

قرن دهم و یازدهم مربوط به سبک هندی است و موارد اول، سوم و پنجم نشانگر خصوصیات سبک هندی و دربار صفویان است.

موارد دوم، چهارم و ششم مربوط به قرن هفتم و نهم است.

(علوم و فنون ادبی یازدهم، صفحه‌های ۱۳، ۱۴، ۱۸ و ۵۸ تا ۶۰)

۲۴. گزینه ۱ صحیح است.

(علوم و فنون ادبی یازدهم، صفحه ۸۰)

(علوم و فنون ادبی دوازدهم، صفحه‌های ۱۳، ۱۵ و ۶۸)

۲۵. گزینه ۴ صحیح است.

(ب) با سرودن «ققنوس»

(د) اثر «داستان بلند» است.

(علوم و فنون ادبی دوازدهم، صفحه‌های ۶۹، ۷۱، ۷۲، ۷۴ و ۷۶)

۲۶. گزینه ۳ صحیح است.

(علوم و فنون ادبی دوازدهم، صفحه‌های ۷۳ و ۷۴)

۲۷. گزینه ۲ صحیح است.

شاید بیت مفهوم «ظلم و ستمگری» را بیان کند ولی چون اسم درون‌مایه‌های عصر بیداری در بیت نیامده است جواب سؤال است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) عنوان وطن

(۲) واژه آزادی

(۴) واژه حقوق زنان

درون‌مایه‌های عصر بیداری است!

(علوم و فنون ادبی دوازدهم، صفحه ۴۴)

۲۸. گزینه ۴ صحیح است.

(علوم و فنون ادبی دوازدهم، صفحه‌های ۸۰ و ۱۰۲)

۲۹. گزینه ۴ صحیح است.

بررسی آرایه‌های ادبی بیت:

ایهام تناسب: در مصراع اول آهو: ۱- جانور ۲- نوعی بیماری سفیدی چشم که در اینجا معنی نمی‌دهد. اما با واژه چشم تناسب دارد.

جناس تام یا همسان: «آهو»

استعاره مکنیه: غمزه شیرافکن

تشخیص

(علوم و فنون ادبی یازدهم، صفحه ۷۱)

(علوم و فنون ادبی دوازدهم، صفحه ۸۸)

۱۷. گزینه ۲ صحیح است.

با استفاده از ضابطه دنباله بازگشتی $a_n = \frac{5}{8}$ ، $a_4 = 4$ را در ضابطه قرار می‌دهیم و داریم:

$$n = 4 \Rightarrow 1 + a_4 = \frac{1}{a_4} \Rightarrow a_4 = \frac{1}{5} - 1 = \frac{3}{5}$$

حال می‌توان با جایگذاری ۱، ۲، ۳ به جملات دیگر دنباله رسید و داریم:

$$\begin{array}{c|c|c|c|c} \frac{5}{8} & \frac{3}{5} & \frac{2}{3} & \frac{1}{2} & \frac{1}{1} \\ \hline a_5 & a_4 & a_3 & a_2 & a_1 = b \end{array}$$

بنابراین $b = 1$ و جمله دوم برابر $\frac{1}{2}$ خواهد بود و خواسته سؤال $\frac{1}{2}$ است.

(ریاضی و آمار دوازدهم، صفحه ۵۸)

۱۸. گزینه ۳ صحیح است.

با توجه به فرمول جمله عمومی دنباله حسابی و هندسی و فرضیات سؤال، داریم:

$$a_n = a_1 + (n-1)d \xrightarrow{n=4} a_4 = a_1 + 3d \Rightarrow a_4 = 3 + 3(1/5r) = 3 + 3/5r$$

$$b_n = b_1 r^{n-1} \xrightarrow{n=2} b_2 = b_1 r \Rightarrow b_2 = 3r^2$$

حال با برقراری رابطه $a_4 = b_2$ به معادله درجه دوم می‌رسیم که با حل آن r به دست می‌آید.

$$3r^2 = 3 + 3/5r \Rightarrow 3r^2 = \frac{9}{5}r + 3 \xrightarrow{\times \frac{5}{3}} 2r^2 = 3r + 5$$

$$\Rightarrow 2r^2 - 3r - 5 = 0 \Rightarrow \begin{cases} \Delta = 25 \\ r = \frac{3 \pm 5}{4} \Rightarrow \begin{cases} r = 2 \text{ قق} \\ r = -\frac{1}{2} \text{ غقق} \end{cases} \end{cases}$$

بنابراین $d = \frac{3}{5} \times 2 = 3$ است و خواسته سؤال برابر است با:

$$\frac{b_6}{a_6} = \frac{b_1 r^5}{a_1 + 5d} = \frac{3(2)^5}{3 + 5(3)} = \frac{3 \times 32}{18} = \frac{32}{6} = \frac{16}{3}$$

(ریاضی و آمار دوازدهم، صفحه‌های ۶۳ و ۷۶)

۱۹. گزینه ۱ صحیح است.

با استفاده از فرمول مجموع n جمله اول دنباله هندسی خواهیم داشت:

$$S_n = \frac{a_1(1-r^n)}{1-r} \Rightarrow \frac{S_8}{S_4} = \frac{\frac{a_1(1-r^8)}{1-r}}{\frac{a_1(1-r^4)}{1-r}} = \frac{1-r^8}{1-r^4} = \frac{(1-r^4)(1+r^4)}{1-r^4}$$

$$= 1+r^4$$

در دنباله داده شده $r = \frac{1}{4}$ است؛ لذا خواسته سؤال برابر $1 + (\frac{1}{4})^4$

یعنی $\frac{257}{256}$ است.

(ریاضی و آمار دوازدهم، صفحه ۸۱)

۲۰. گزینه ۴ صحیح است.

با استفاده از قواعد اعداد توان‌دار و رادیکالی، عبارت سمت چپ تساوی را ساده می‌کنیم:

$$\frac{24^x \times (6^2)^x}{48^x} \times \frac{3^y}{81^{\frac{y}{2}}} = \frac{(24 \times 36)^x}{48^x} \times \frac{3^y}{(3^4)^{\frac{y}{2}}} = 18^x \times \frac{3^y}{3^{2y}}$$

$$= 18^x \times 3^{-y}$$

۳۰. گزینه ۲ صحیح است.

در بیت حس آمیزی و اسلوب معادله به کار نرفته است.

بررسی سایر آرایه‌های ادبی بیت:

تشبیه: برگ جدایی / کنایه: روی به بودن، چهره‌ای خوش و خرم داشتن یا به خواسته رسیدن.

ایهام تناسب: «به» ۱- بهتر ۲- نوعی میوه که معنا نمی‌دهد اما با سیب و ... تناسب ایجاد می‌کند.

استعاره‌ها: باغ وجود معشوق / سیب: چهره معشوق

(علوم و فنون ادبی یازدهم، صفحه ۲۱)

(علوم و فنون ادبی دوازدهم، صفحه ۸۸)

۳۱. گزینه ۴ صحیح است.

بررسی آرایه‌های ادبی بیت چهارم:

لف و نشر: موی و روی - روز و شب / تضادها: روز - شب، تاریک - روشن

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) حسن تعلیل ندارد.

۲) تشبیهات: می به رنگ گل / عذار مثل آتش / آب به رنگ آتش

۳) یک مجاز دارد: شهر (مردم شهر) / واژه «جمع» مجاز نیست، چون به معنی جمعیت و مردم است.

(علوم و فنون ادبی دوازدهم، صفحه ۱۱۲)

۳۲. گزینه ۴ صحیح است.

در گزینه ۴ دو واژه ایهام دارد: ۱- هوا (آرزو - جو - فضا) ۲- مهر (عشق - خورشید)

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) یک مجاز به علاقه مشابهت دارد: سرو / چمن نیز مجاز است اما علاقه مشابهت ندارد.

۲) دو تشبیه دارد: آتش عشق و دریای غم

۳) دو استعاره دارد: مار (استعاره از زلف معشوق)

(علوم و فنون ادبی دوازدهم، صفحه ۸۸)

۳۳. گزینه ۳ صحیح است.

بررسی ترتیب آرایه‌های ادبی ابیات:

ج) تناقض (صیقل جان من می چون زنگ بود: زنگ آینه اینجا صیقل است).

ب) اسلوب معادله (مصرع دوم تمثیلی برای مصرع نخست است).

الف) حسن تعلیل (دل از گیسوی معشوق رها نکن زیرا دیوانه را همیشه باید زنجیر کرد).

د) جناس (واژه‌های در، زر)

(علوم و فنون ادبی دوازدهم، صفحه ۱۱۲)

۳۴. گزینه ۲ صحیح است.

بررسی آرایه‌های ادبی بیت گزینه ۲:

استعاره مکنیه، تشخیص: ای خط سبز

تشبیه: خط سبز مثل خضر نگارین و سبز است.

تلمیح: به داستان حضرت خضر و چشمه آب بقا

(علوم و فنون ادبی یازدهم، صفحه‌های ۲۶ و ۷۱)

(علوم و فنون ادبی دوازدهم، صفحه ۲۹)

۳۵. گزینه ۳ صحیح است.

استعاره‌های بیت گزینه سوم:

۱- صبا: استعاره مکنیه، تشخیص

۲- نسیم: استعاره مکنیه، تشخیص

۳- سنبل: استعاره مصرحه از گیسوی معشوق

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) یک استعاره دارد. سرو: استعاره از معشوق.

۲) دو استعاره دارد: سیلاب خون (استعاره از اشک)، لعل (استعاره از لب)

۴) دو استعاره دارد: شاه سپهر (استعاره از خورشید)، چرخ (استعاره از آسمان)

(در بیت چهارم ماه تمام تشبیه است: آن چهره مثل ماه کامل بر گوشه

بام است.)

(علوم و فنون ادبی یازدهم، صفحه ۷۱)

۳۶. گزینه ۳ صحیح است.

در بیت گزینه سوم سه واژه، استعاره مصرحه می‌سازند:

۱- پسته: استعاره از دهان

۲- سرو: استعاره از قد

۳- سنبل: استعاره از گیسوی معشوق

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) بلبل: استعاره از عاشق یا خود شاعر / گل: استعاره از معشوق

۲) بست و مه استعاره از معشوق

۴) سنبل استعاره از زلف معشوق / نرگس استعاره از چشم معشوق

(علوم و فنون ادبی یازدهم، صفحه ۷۱)

۳۷. گزینه ۴ صحیح است.

بررسی گزینه‌ها:

۱) «تا» و «را» کلمات قافیه‌اند.

۲) «سفال» و «مال» کلمات قافیه‌اند.

۳) «گهن» را باید «گهن» خواند تا قافیه با «گن» قافیه‌اش درست شود. اگر این را هم نپذیریم باز هم تست درست است چون ممکن است از روی بی‌سوادی فکر کنی این بیت قافیه درونی ندارد و مولوی اندازه شما سواد قافیه نداشته است.

۴) «بلبل» با «منزل» نمی‌تواند قافیه شود مگر اینکه الحاقی «ی» داشته باشد.

(علوم و فنون ادبی دهم، صفحه‌های ۸۹ و ۹۰)

۳۸. گزینه ۱ صحیح است.

دقت کنید «-نده» الحاقی است. (الف) که مطلع غزل است نشان می‌دهد که «-ند» حروف قافیه است و «ه» الحاقی است. پس در (ب) و (ج) و (د) پسوند فاعلی ساز «-نده» نمی‌تواند قافیه‌ساز باشد اما در (ه) «بنده» می‌تواند قافیه باشد.

(علوم و فنون ادبی دهم، صفحه‌های ۸۹ و ۹۰)

۳۹. گزینه ۳ صحیح است.

وزن همه گزینه‌ها «مفتعلن مفتعلن فاعلن» است. در گزینه ۱، «منگر آن سو...» در گزینه ۲، «... باشدای...» و در گزینه ۴، «... مالد...» ابدال دارند.

(علوم و فنون ادبی دوازدهم، صفحه ۸۵)

۴۰. گزینه ۲ صحیح است.

تنها گزینه‌ای که «همسان دولختی» دارد، (ج) است (مفعول فاعلاتن مفعول فاعلاتن) پس گزینه‌های ۳ و ۴ حذف می‌شوند.

۴۶. گزینه ۲ صحیح است.
بیت مبدأ و گزینه‌های ۱، ۳ و ۴ همگی اشاره دارند به مفاهیم «نکوهش خودخواهی» و «توصیه به ترجیح دادن دیگران به خود».
اما گزینه ۲ می‌گوید زندگی بی‌عشق و محبوب معنایی ندارد. این متفاوت از مفهوم سه بیت دیگر و بیت مبدأ سوال است.
(علوم و فنون ادبی دهم، صفحه ۱۰۰)

۴۷. گزینه ۴ صحیح است.
مفهوم کلی بیت اول مانند بیت (ج)، «همراهی روزگار با مردم نادرست» است. مفهوم بیت دوم مانند بیت (د)، «بی‌زاری و دل بردن از دنیا» است. مفهوم بیت سوم مانند بیت (الف)، «استقامت و ایستادگی» است. مفهوم بیت چهارم مانند بیت (ب)، «دل‌بستگی به زلف محبوب» است.
(علوم و فنون ادبی دهم، صفحه‌های ۷۸ و ۹۸)
(علوم و فنون ادبی یازدهم، صفحه ۷۷)
(علوم و فنون ادبی دوازدهم، صفحه ۱۱۷)

۴۸. گزینه ۳ صحیح است.
مفهوم ابیات:
الف) «ارزش و اثر دل پاک» است.
ب) «یگانگی و بی‌مانند بودن محبوب» است و این را از تعریف بیش از حدش می‌توان فهمید.
ج) «آزردگی عاشق از معشوق» است و عاشق دیگر حضور محبوب را نمی‌پذیرد از شدت دلگیری از او.
د) مفهوم «سنجیده‌گویی» اشاره دارد و می‌گوید تا مطمئن نشدم سخن (ه) به مضمون «قناعت» اشاره دارد اما در پاسخ مؤثر نیست.
(علوم و فنون ادبی دهم، صفحه ۶۹)
(علوم و فنون ادبی یازدهم، صفحه‌های ۵۵ و ۷۵)
(علوم و فنون ادبی دوازدهم، صفحه ۱۱۳)

۴۹. گزینه ۳ صحیح است.
گزینه‌های ۱، ۲ و ۴ اشاره دارند به «ناپایداری دنیا».
اما در گزینه ۳ به ناپایداری خوشی‌ها و ناخوشی‌ها در دنیا اشاره دارد، نه ناپایداری خود دنیا.
(علوم و فنون ادبی یازدهم، صفحه ۱۶)

۵۰. گزینه ۳ صحیح است.
بیت مبدأ اشاره دارد به این مفهوم که «کسی که در عشق قدم می‌گذارد باید آماده جان دادن باشد».
در گزینه ۳ هم وحشی بافقی می‌گوید «دل ما که با تو دوستی می‌کند، مقدمات نابودی خود را فراهم می‌کند و با خود دشمنی می‌کند».
پس این گزینه هم مفهوم بیت مبدأ است.
(علوم و فنون ادبی دهم، صفحه ۱۰۵)

جامعه‌شناسی

۵۱. گزینه ۳ صحیح است.
اقتناع روشی است که به واسطه آن، فرهنگ در افراد درونی می‌شود. هرچه قدرت اقتناع یک فرهنگ بیشتر باشد، افراد کنش‌ها و اعمال متناسب با آن فرهنگ را بهتر انجام می‌دهند. فرهنگ‌هایی که ظرفیت منطقی و عقلانی بیشتری دارند و با فطرت آدمیان سازگارترند، از قدرت اقتناعی بیشتری برخوردارند.
(جامعه‌شناسی دهم، صفحه ۸۳)

وزن (الف) «فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن» است. و وزن (ب) «فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فعلن» است؛ این دو، وزن همسان تک‌لختی دارند. وزن (د) «مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن» است. وزن (ه) «مفاعلن فاعلاتن مفاعلن فعلن» است و هر دو ناهمسان‌اند.
(علوم و فنون ادبی یازدهم، صفحه ۹۱)

۴۱. گزینه ۴ صحیح است.
وزن هر ۴ بیت «مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن» است. بررسی گزینه‌ها:
۱) مصرع دوم «ها» در «آسمان‌ها» ابدال دارد و «ی» در «حی» اختیار کوتاه به بلند دارد.
۲) «پی تو» دو بار اختیار کوتاه به بلند داریم و همچنین اختیارات انتهایی مصرع.
۳) فقط یک حذف همزه در «هم او» داریم.
۴) «ز اول» هم حذف همزه دارد و هم ابدال، اختیار انتهایی مصرع هم دارد، در «از آن» حذف همزه داریم و همین‌طور «ش» در «بخشش» اختیار کوتاه به بلند دارد.
(علوم و فنون ادبی دوازدهم، صفحه‌های ۴۸، ۴۹، ۸۳ و ۸۴)

۴۲. گزینه ۳ صحیح است.
بررسی موارد:
الف) «مفاعیلن مفاعیلن فاعولن» است: بحر هزج.
ب) «مفعول مفاعلن فاعولن» است و بحرش را نمی‌خوانید.
ج) «فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن» است: بحر رمل.
د) «مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن» است: رجز.
ه) «فاعلاتن مفاعلن فعلن» است و بحرش را نمی‌خوانید.
و) «فعلولن فاعولن فعلن» است: متقارب.
(علوم و فنون ادبی دوازدهم، صفحه ۱۰۷)

۴۳. گزینه ۲ صحیح است.
وزن درست این است: مفعول فاعلاتن مفعول فعلن.
(علوم و فنون ادبی دوازدهم، صفحه‌های ۲۲ و ۲۳)

۴۴. گزینه ۲ صحیح است.
وزن گزینه ۲ «مفتعلن مفاعلن مفتعلن مفاعلن» است اما در مصرع اول با «مفتعلن مفتعلن مفتعلن مفاعلن» روبه‌رو هستیم.
(علوم و فنون ادبی دوازدهم، صفحه ۸۶)

۴۵. گزینه ۱ صحیح است.
بررسی گزینه‌ها:
۱) بیت آرایه حسن تعلیل ندارد.
۲) در ابتدای مصرع دوم رکن «مستفعل» به «مفعولن» تبدیل شده و دو هجای سه و چهار که در مصرع اول کوتاه هستند به یک هجای بلند تبدیل شده‌اند. در مصرع نخست هم حذف همزه (هر ساع ت من د رون) وجود دارد.
۳) وزن بیت به هر دو صورت «مستفعل فاعلات مستفعل فع» و «مفعول مفاعیل مفاعیلن فع» قابل قبول است.
۴) هر دو بیت به مفهوم «حال عاشق را تنها عاشق می‌فهمد» اشاره دارند.
(علوم و فنون ادبی یازدهم، صفحه ۹۵)

(علوم و فنون ادبی دوازدهم، صفحه‌های ۲۳، ۳۱، ۵۰، ۵۹، ۸۵ و ۱۱۲)

روشننگری مدرن از قرن نوزدهم مبتنی بر حس و تجربه بود و براساس آن، شناخت غیر تجربی، علمی دانسته نمی‌شد، ولی پس از اینکه مشخص شد، علم تجربی به معرفت‌های غیر تجربی وابسته است، استقلال معرفت علمی - تجربی مخدوش شد و هویت روشنگرانه آن مورد تردید قرار گرفت. تردید در روشننگری به منزله تردید در هویت معرفت‌شناختی جهان مدرن بود.

(جامعه‌شناسی یازدهم، صفحه‌های ۹۹ و ۱۰۰)

۵۸. گزینه ۲ صحیح است.

بررسی عبارت‌ها:

(الف) درست، جامعه‌شناسی تبیینی با منحصر کردن علم به علوم تجربی که صرفاً موضوعات مادی و محسوس را مطالعه می‌کند، ارزش‌های انسانی از جمله ارزش‌های سیاسی را که تماماً مادی و محسوس نیستند، قابل مطالعه علمی نمی‌داند.

(ب) نادرست، جامعه‌شناسی تفسیری ناگزیر با معنازدایی و ارزش‌زدایی از سیاست و قدرت و فروکاستن آنها به پدیده‌های مادی و فاقد معنا، از شناخت واقعی آنها باز می‌ماند.

شکل درست مورد (ب): جامعه‌شناسی تبیینی ناگزیر با معنازدایی و ارزش‌زدایی از سیاست و قدرت و فروکاستن آنها به پدیده‌های مادی و فاقد معنا، از شناخت واقعی آنها باز می‌ماند.

(ج) درست، جامعه‌شناسی تفسیری، سیاست و قدرت را پدیده‌های معنا دار و ارزشی می‌داند، اما صرفاً به توصیف ارزش‌های سیاسی مختلف بسنده می‌کند و نمی‌تواند برای مقایسه آنها با یکدیگر ملاک و معیاری به دست آورد.

(د) نادرست، سیاست و قدرت، خارج از ذهن مردم و مستقل از ادراک آنها، وجوهی محسوس و واقعی دارد که رویکرد تبیینی به علت تمرکز بر ذهنیت‌ها، توان مطالعه و بررسی آن را ندارد.

شکل درست مورد (د): سیاست و قدرت، خارج از ذهن مردم و مستقل از ادراک آنها، وجوهی محسوس و واقعی دارد که رویکرد تفسیری به علت تمرکز بر ذهنیت‌ها، توان مطالعه و بررسی آن را ندارد.

(جامعه‌شناسی دوازدهم، صفحه ۶۵)

۵۹. گزینه ۲ صحیح است.

امروزه، جهانی شدن و توسعه ارتباطات، از سویی زمینه شکل‌گیری جهانی بدون مرز را فراهم کرده است که در آن، درهم آمیختن فرهنگ‌ها موجب می‌شود که فرهنگ‌ها دیگر کاملاً خالص و ثابت نباشند و هویت‌ها به شدت دست‌خوش تغییر شوند. از سوی دیگر، بسیاری از جوامع و گروه‌ها، به دفاع از خود برخاسته‌اند و با ساختن هویتی خاص برای خود یا بازگشت به هویت واقعی خویش، در برابر هویتی که فرایند جهانی شدن به آنها تحمیل می‌کند، مقاومت می‌کنند و خواهان رهایی از این هویت تحمیلی هستند. جنبش‌های سبک زندگی، زنان، آفریقایی - آمریکایی‌ها، آسیایی تبارها، جوانان، اقلیت‌های قومی، مذهبی و جنبش زیست‌محیطی نمونه‌هایی از این اعتراض‌ها و مقاومت‌ها هستند. در چنین شرایطی، مدل «تکثرگرا» به جای مدل همانندسازی مورد توجه و تأکید قرار گرفت.

(جامعه‌شناسی دوازدهم، صفحه ۸۶)

۶۰. گزینه ۴ صحیح است.

- ژان کالون و مارتین لوتر؛ اصلاح‌گران دینی که با تفاسیر پروتستانی از دین، در گسترش فرهنگ سکولار در فرهنگ عمومی غرب نقش داشتند.
- دیکنز در رمان «الیور توئیست»، نوانخانه‌ها و فیلسوفانی را که مدافع آنها بودند، به سخره گرفت.

۵۲. گزینه ۱ صحیح است.

جهان اجتماعی برای بقا و تداوم، اعتقادات، ارزش‌ها و شیوه زندگی خود را به فرد آموزش می‌دهد.

فرد نیز برای مشارکت در جهان اجتماعی، شیوه زندگی در آن را می‌آموزد و به تدریج با موقعیتش در جهان اجتماعی و حقوق و تکالیفی که برعهده دارد، آشنا می‌شود.

به فرایندی که هر فرد برای مشارکت در زندگی اجتماعی دنبال می‌کند و مسیری که برای شکل‌گیری هویت اجتماعی افراد طی می‌شود، جامعه‌پذیری می‌گویند.

(جامعه‌شناسی دهم، صفحه ۸۰)

۵۳. گزینه ۴ صحیح است.

قسمت اول: مشروعیت قدرت به این معناست که قدرت براساس یک نظام عقیدتی و ارزشی خاص اعمال شود.

قسمت دوم: مقبولیت در جایی است که قدرت بدون اکراه و بلکه با رضایت فردی باشد که قدرت را می‌پذیرد.

(جامعه‌شناسی دهم، صفحه ۱۲۷)

۵۴. گزینه ۱ صحیح است.

گسترش نهادی، همان گسترش فرهنگ و معانی جهان اجتماعی است. بنابراین لازمه بسط هویت جهان اجتماعی، افزایش جمعیت است.

کاهش بیش از حد و کم‌سابقه رشد سالانه جمعیت، زمینه تغییر سیاست‌های جمعیتی را فراهم آورد.

در جهان متجدد به دلیل فردگرایی و اصالت لذت، این محبت و ایشاگرایی کاهش می‌یابد که به فرزندآوری کمتر و کاهش جمعیت می‌انجامد.

(جامعه‌شناسی دهم، صفحه‌های ۱۳۴ و ۱۳۶)

۵۵. گزینه ۳ صحیح است.

علم جدید ← (الف)

آباء کلیسا ← (ب)

توجه به نیازهای صرفاً دنیوی ← (ج)

(سکولاریسم عملی) پیامد تحریف در سطح عمل ← (د)

(جامعه‌شناسی یازدهم، صفحه‌های ۴۷، ۴۹، ۵۱ و ۵۲)

۵۶. گزینه ۲ صحیح است.

در فرهنگ قرون وسطی، کتاب مقدس و شهود آباء کلیسا معتبرترین راه شناخت جهان بود و شناخت از راه عقل و تجربه نادیده گرفته می‌شد.

در دوران رنسانس، این روش معرفتی مورد تردید قرار گرفت و به تدریج به بحران معرفتی انجامید. جهان غرب برای برون‌رفت از این بحران، وحی و شهود را در شناخت علمی نادیده گرفت و به شناخت از راه عقل و تجربه بسنده کرد.

شناخت عقلی جدید نیز بیش از دو سده دوام نیاورد. به همین دلیل در قرن نوزدهم و بیستم، شناخت حسی و تجربی را تنها راه شناخت علمی می‌دانستند.

(جامعه‌شناسی یازدهم، صفحه ۹۹)

۵۷. گزینه ۳ صحیح است.

جامعه‌شناسان قرن نوزدهم روش تجربی خود را تنها راه درست برای شناخت جهان هستی می‌دانستند و معتقد بودند، آگاهی‌ها و علوم جوامع دیگر غیرعلمی است. بدین ترتیب، غرب این مطلب را به نخبگان جوامع غیرغربی القا می‌کرد که پیروی از فرهنگ غرب تنها راه پیشرفت و توسعه دیگر فرهنگ‌ها است.

۶۴. گزینه ۳ صحیح است.

مقاومت انقلاب اسلامی ایران در دهه نخست پیدایش آن نشان داد بلوک شرق، تنها رقیب بلوک غرب نیست و موقعیت جهان اسلام را به عنوان یک قطب فرهنگی تثبیت کرد.

فقه اسلامی با به رسمیت شناختن تفاوت‌های قومی، نژادی، زبانی و فقهی، این تفاوت‌ها را به فرصتی برای شکل‌گیری امت اسلامی تبدیل کرد.

این تعامل با علوم اجتماعی مدرن می‌تواند زمینه طرح نظریات جدید را فراهم آورد. در عین حال، به متفکران مسلمان امکان می‌دهد که علوم اجتماعی جهان اسلام را گسترش دهند و علاوه بر توصیف و تبیین مسائل جهان اسلام، مسائل جامعه جهانی را هم تحلیل کنند و برای برون‌رفت از بحران‌هایی مانند بحران آگاهی و بحران معنا راه‌حل ارائه دهند.

(جامعه‌شناسی یازدهم، صفحه ۱۱۳۴)

(جامعه‌شناسی دوازدهم، صفحه‌های ۱۰۷ و ۱۱۱)

۶۵. گزینه ۲ صحیح است.

الف) جوامع خودبناخته‌ای که در مواجهه با فرهنگ دیگر، هویت خود را از یاد می‌برند، دچار از خودبیگانگی تاریخی می‌شوند.

ب) هنگامی که سلطه به شیوه فرهنگی اعمال شود، بیشتر مورد رضایت و پذیرش قرار می‌گیرد. جامعه‌شناسان از این نوع سلطه به هژمونی تعبیر می‌کنند.

ج) امپریالیسم سیاسی با اشغال نظامی جوامع ضعیف شکل می‌گیرد.

د) در مدل تکثرگرا، وجود یک ساختار مشترک سیاسی و اقتصادی ضروری دانسته می‌شود.

(جامعه‌شناسی دهم، صفحه‌های ۱۰۶ و ۱۲۵)

(جامعه‌شناسی یازدهم، صفحه ۲۳)

(جامعه‌شناسی دوازدهم، صفحه ۸۶)

روان‌شناسی

۶۶. گزینه ۴ صحیح است.

بررسی گزینه‌ها:

۱) درست، این گزینه تمام قیده‌های مهم بخش «مشاهده» را پوشش داده است:

محیط: مشاهده هم می‌تواند در محیط طبیعی و هم می‌تواند در محیط آزمایشگاهی انجام شود.

الزام: در مشاهده «اطلاعات باید به شکل دقیق ثبت شوند و تا جای ممکن، از تعصب یا پیش‌داوری‌ها به دور بود.»

۲) درست: این گزینه دو تمایز کلیدی بخش «مصاحبه» را هدف قرار داده است:

ساختار: مصاحبه برخلاف گفت‌وگوی معمولی، هدفمند و سازمان‌یافته است. انعطاف‌پذیری هوشمند: محقق براساس پاسخ‌های دریافت کرده، پرسش بعدی خود را معلوم و مصاحبه را هدایت می‌کند.

۳) درست

تخصص: آزمون‌ها می‌بایست به دست افراد متخصص انجام شوند.

اخلاق: نباید مشخصات و اطلاعاتی را که از آزمون‌ها به دست می‌آید به صورت عمومی منتشر کنند (محرمانگی).

هم‌افزایی: استفاده از آزمون‌ها باید در کنار سایر روش‌ها باشد.

۴) نادرست، ویژگی ذکرشده «مکان هدایت پرسش‌ها و تغییر مسیر گفت‌وگو براساس پاسخ‌های اولیه» دقیقاً تعریف روش مصاحبه است نه پرسش‌نامه.

(روان‌شناسی یازدهم، صفحه‌های ۲۷ و ۲۸)

– ماکس وبر فرصت‌ها و محدودیت‌هایی را برای این جهان اجتماعی بر می‌شمارد.

– راهبه‌ها یا خواهر روحانی به کسانی گفته می‌شود که داوطلبانه جامعه را ترک کرده و زندگی را به عبادت و تفکر در صومعه یا دیر می‌گذرانند.

(جامعه‌شناسی دهم، صفحه ۹۷)

(جامعه‌شناسی یازدهم، صفحه‌های ۵۱ و ۷۷)

۶۱. گزینه ۲ صحیح است.

گسترش سریع صنعت و فناوری، با وجود اینکه توانمندی‌ها و آسایش برای بشر فراهم کرده است، بحران زیست‌محیطی را دامن زده است. (رد گزینه‌های ۱ و ۴) تعارض فرهنگی گاهی ناشی از علل درونی است و به نوآوری‌ها و فعالیت‌های اعضای جهان اجتماعی باز می‌گردد. بحران اقتصادی در صورتی که کنترل نشود منجر به فروپاشی نظام سیاسی می‌گردد. چالش فقر و غنا هویت اقتصادی دارد و متوجه قشرهای ضعیف و فقیر جامعه است. (رد گزینه ۳) منظور از موقعیت اجتماعی جایگاهی است که فرد در جامعه یا در یک گروه اجتماعی دارد. (رد گزینه ۱)

(رد گزینه ۱ و ۴) تعارض فرهنگی گاهی ناشی از علل درونی است و به نوآوری‌ها و فعالیت‌های اعضای جهان اجتماعی باز می‌گردد. بحران اقتصادی در صورتی که کنترل نشود منجر به فروپاشی نظام سیاسی می‌گردد. چالش فقر و غنا هویت اقتصادی دارد و متوجه قشرهای ضعیف و فقیر جامعه است. (رد گزینه ۳) منظور از موقعیت اجتماعی جایگاهی است که فرد در جامعه یا در یک گروه اجتماعی دارد. (رد گزینه ۱)

(جامعه‌شناسی دهم، صفحه‌های ۸۶ و ۹۱)

(جامعه‌شناسی یازدهم، صفحه‌های ۹۵ و ۱۰۰)

۶۲. گزینه ۳ صحیح است.

– کنش انسان‌ها با عقل تفسیری درک می‌شود.

– علوم‌ی که عقل نظری و عقل عملی را پدید می‌آورند، فلسفه، ریاضیات و طبیعیات هستند.

– در تبلیغ، آموزش و تعهد اجتماعی، آنچه فرد درست و حق و هنجار می‌پندارد، موجب تبعیت او از اراده و خواست دیگران می‌شود.

– ویژگی حکومت‌های منطقه‌ای فئودال، خود را با هویت دینی و معنوی تعریف می‌کردند، اما دولت‌های رسمی، براساس خصوصیات نژادی و قومی تعریف می‌کردند.

– خود را نه با هویتی دینی بلکه با ویژگی‌های جغرافیایی، تاریخی و خصوصاً نژادی و قومی می‌شناختند.

(جامعه‌شناسی یازدهم، صفحه‌های ۵۷ و ۱۳۴)

(جامعه‌شناسی دوازدهم، صفحه‌های ۵۹ و ۱۰۳)

۶۳. گزینه ۲ صحیح است.

بعضی ویژگی‌ها در به دست آوردن آن نقشی نداریم اما می‌توانیم با تلاش و کوشش آنها را تغییر دهیم، مانند منزلتی که طریق خانواده‌مان به دست می‌آوریم.

جامعه‌شناسی تبیینی جامعه و نظم اجتماعی را براساس مناسبات بیرونی توضیح می‌دهد و این روابط را مبتنی بر قرارداد، ترس و اجبار می‌داند این جوامع قواعدی را وضع می‌کنند که علاوه بر اینکه نفع افراد جامعه را تأمین می‌کنند از آنها در برابر گزندها و آسیب‌ها نیز محافظت می‌نمایند.

– همه ما از آنجایی که عضوی از جامعه هستیم می‌توانیم با کنش‌های خود وضع موجود را حفظ یا در آن تغییر ایجاد کنیم.

امروزه رسانه‌ها و فضای مجازی با عبور از مرزهای سیاسی، جغرافیایی و فرهنگی جوامع تعامل فرهنگی را از سطح محققان و مولدان فرهنگی به عموم مردم منتقل کرده‌اند، بدین ترتیب رسانه‌ها و فضای مجازی عرصه مهم‌ترین منازعه هویتی می‌گردند.

(جامعه‌شناسی دهم، صفحه‌های ۶۸ و ۱۰۳)

(جامعه‌شناسی دوازدهم، صفحه‌های ۲ و ۲۸)

۳) درست، اگر یک موضوع را بتوان با چند حس دریافت کرد، دریافت ما قوی تر می شود. درگیر کردن چند حس (مثلاً دریافت شنیداری + دیداری) یعنی تحریک گیرنده های بیشتر (احساس)، که منجر به دریافت قوی تر و در نهایت یادگیری راحت تر می شود.

۴) نادرست: این گزینه با تعریف «توجه» در تضاد است. توجه یعنی «انتخاب محرک». دریافت چندحسی نیاز به انتخاب و توجه را حذف نمی کند. حتی با چند حس، باز هم مغز باید انتخاب کند که به کدام بخش توجه کند.

(روان شناسی یازدهم، صفحه های ۶۸ تا ۷۱)

۷۰. گزینه ۲ صحیح است.

بررسی گزینه ها:

۱) نادرست، این گزینه فقط به «تعداد کل عوامل» نگاه می کند و «ویژگی منحصر به فرد محرک هدف» را نادیده می گیرد. در صفحه (الف)، ۵۰ عامل انحرافی وجود دارد که هم شکل با محرک هدف هستند (همه سیاه و حرف یکسان). در صفحه (ب)، اگرچه کل عوامل ۵۰ تاست، اما ۴۰ تای آنها (دایره قرمز) با هدف (T سیاه) کاملاً متفاوت اند.

۲) درست، این گزینه هر دو عامل موفقیت در جست و جو را لحاظ کرده است: تعداد عوامل انحرافی مشابه: در صفحه (الف)، ۵۰ عامل انحرافی «مشابه» (حرف سیاه) وجود دارد. در صفحه (ب)، فقط ۱۰ عامل انحرافی «مشابه» (حرف سیاه) وجود دارد.

ویژگی منحصر به فرد: در صفحه (ب)، دایره های قرمز به راحتی فیلتر می شوند چون «منحصربه فرد» بودن محرک هدف (شکل حرف T در میان دایره ها) بیشتر است. در صفحه (ب)، هدف نسبت به بخش بزرگی از زمینه (دایره ها) منحصر به فرد است.

۳) نادرست، هر چه عوامل انحرافی کمتر باشد، عمل جست و جو سریع تر است. همچنین تفاوت شکلی (حرف در مقابل دایره) جست و جو را سریع تر می کند تا تفاوت جزئی در حروف (T در مقابل L).

۴) نادرست، پیدا کردن هدف تابع «تعداد عوامل انحرافی» و «ویژگی منحصر به فرد» است. رنگ یک ویژگی منحصر به فرد است؛ پس رنگ تأثیر دارد.

(روان شناسی یازدهم، صفحه های ۷۹ و ۸۰)

۷۱. گزینه ۲ صحیح است.

بخش اول (مطالعه چندحسی): رمزگردانی بیشتر مطالب معمولاً به صورت شنیداری است (خواندن با صدای بلند)، اما اگر فرد بتواند اطلاعات را به صورت «دیداری» (تصویرسازی رنگ ها و شکل ها در ذهن) هم رمزگردانی کند، رمزگردانی قوی تر می شود و احتمال تداخل کاهش می یابد. این مصداق بارز مطالعه چندحسی است.

بخش دوم (استفاده از چند روش حرکتی): کارهایی مانند «راه رفتن» (قدم زدن در اتاق هنگام یادگیری) و همچنین «رسم نمودار»، «یادداشت برداری» یا «برجسته کردن مفاهیم»، همگی زیرمجموعه استفاده از روش های حرکتی برای بهسازی حافظه هستند.

(روان شناسی یازدهم، صفحه های ۱۰۵ تا ۱۰۹)

۷۲. گزینه ۱ صحیح است.

بازیابی اطلاعات از حافظه تابع نشانه های بازیابی است، به این معنا که هر چقدر نشانه های بازیابی بیشتر و درونی شوند، بازیابی بهتر اتفاق می افتد. «تخم گذار بودن، بال و پر داشتن، پرنده بودن، پرواز نکردن و سریع دویدن» همگی نشانه های بازیابی درونی برای رسیدن به واژه شتر مرغ هستند. به همین خاطر است که با افزایش تعداد نشانه های بازیابی، بازیابی موفقیت آمیز می شود.

۶۷. گزینه ۲ صحیح است.

بررسی گزینه ها:

۱) نادرست، بخش سارا: ترس از غریبه در ۸ - ۷ ماهگی رخ می دهد. پس گریه کردن در ۸ ماهگی با ورود پرستار تازه غیرطبیعی نیست.

بخش آرش: بازی های موازی (کنار هم اما انفرادی) مخصوص ۳ - ۲ سالگی است. پس انتظار بازی گروهی در ۳ سالگی نادرست است (بازی گروهی مخصوص دوره دبستان است).

۲) درست، سارا (۸ ماهه): ترس از غریبه نیز در ۸ - ۷ ماهگی رخ می دهد. رفتار گریه و پناه بردن به مادر، مصداق و نشان دهنده ترس از غریبه است.

آرش (۳ ساله): بازی های موازی در ۳ - ۲ سالگی دیده می شود. در این بازی ها کودکان علاقه مند در کنار یکدیگر باشند، ولی به تنهایی بازی کنند.

۳) نادرست، بخش سارا: گریه کردن نشانه لبخند اجتماعی نیست که در ۳ - ۲ ماهگی دیده می شود.

بخش آرش: بازی های قاعده مند و مشترک (گروهی) مربوط به دوره دبستان است. نسبت دادن آن به ۳ سالگی نادرست است.

۴) نادرست، نیمه اول گزینه درست است (رفتار سارا طبیعی است). نیمه دوم گزینه غلط است. در سنین اولیه (۳ - ۲ سالگی) کودکان کنار همدیگر بازی می کنند، ولی هر کودک به بازی انفرادی خود می پردازد و این را به عنوان یک مرحله طبیعی رشد (بازی موازی) معرفی می کنند، نه نقص. انتظار بازی مشترک در این سن، نادرست است.

(روان شناسی یازدهم، صفحه های ۵۰ و ۵۱)

۶۸. گزینه ۳ صحیح است.

بررسی گزینه ها:

۱) نادرست، نیمه اول عبارت درست است (نوسانات هیجانی و هورمون)، اما نیمه دوم عبارت نادرست است، زیرا این افزایش تمایل به آن معنی نیست که نوجوان به ارتباط با والدین علاقه ای ندارد. گرایش به همسالان به معنای قطع ارتباط با والدین نیست.

۲) نادرست، تعریف هویت درست است، اما لیست اجزا ناقص / غلط است. ویژگی های سیاسی و قومی نیز از اجزاء هویت است.

۳) درست، این گزینه ترکیبی از سه بحث است:

هیجان: منبع رفتارهای مثبت (در صورت هدایت) و مخرب (در صورت هدایت غلط).

اجتماعی: افزایش گرایش به همسالان.

خانواده: عدم نفی علاقه به خانواده.

۴) نادرست، دو غلط دارد. ۱- تحریک پذیری به دلیل تغییرات هورمونی «افزایش» می یابد نه کاهش. ۲- عوامل هویت یابی فقط والدین و همسالان نیستند عواملی مانند مذهب نیز در هویت یابی مؤثرند.

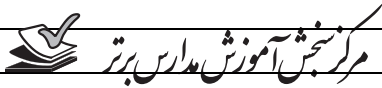
(روان شناسی یازدهم، صفحه های ۵۷ تا ۵۹)

۶۹. گزینه ۳ صحیح است.

بررسی گزینه ها:

۱) نادرست، فاصله زمانی بین مراحل آن قدر سریع است که ما آن را نادیده می گیریم. دریافت چندحسی این فاصله را کاهش نمی دهد. مزیت دریافت چندحسی قوی تر شدن دریافت است، نه «سریع تر شدن پردازش».

۲) نادرست، این گزینه ترتیب منطقی را به هم ریخته است. «دریافت» نتیجه تحریک گیرنده ها (احساس) است. نمی شود گفت دریافت قوی تر، مقدمه احساس است. احساس (تحریک گیرنده) مقدمه دریافت است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۲) برای بازیابی اطلاعات از حافظه، نشانه‌های درونی (معنایی)، کارآمدتر از نشانه‌های بیرونی (حسی) است.
 (۳) تا زمانی که تعداد نشانه‌های بازیابی کافی نباشند، فرد نمی‌تواند کلمه را از حافظه بازیابی کند، پس بازیابی تابع تعداد نشانه‌هاست.
 (۴) نشانه بازیابی تحریف نشدند چرا که با اضافه کردن به تعداد نشانه‌ها شرکت‌کننده موفق به حدس درست می‌شود.
 (روان‌شناسی یازدهم، صفحه‌های ۹۴، ۱۰۳ و ۱۰۴)

۷۳. گزینه ۲ صحیح است.

یک مسئله خوب تعریف شده (مثل برنامه‌نویسی برای حل یک معادله ریاضی یا بازی شطرنج) با وجود دشواری و پیچیدگی، دارای قواعد استاندارد و امکان تضمین دستیابی به هدف است. اما مسئله آستی دادن دوستان (ارتباطات انسانی) از نوع خوب تعریف نشده است، زیرا به دلیل ماهیت انسانی، راهبردهای استاندارد که صددرصد رسیدن به هدف را تضمین کنند، وجود ندارند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) مسئله امیرعلی که از جنس ریاضیات است، از نوع «خوب تعریف شده» است.
 (۳) حل مسائل ریاضی امکان تضمین دستیابی به راه حل دارند.
 (۴) موقعیت اولیه برای سینه آشنا است (قهر دو دوست به علت یک سوءتفاهم قدیمی) اما راهبردهای مشخص و تضمین دستیابی به هدف وجود ندارد.

(روان‌شناسی یازدهم، صفحه‌های ۱۱۷ تا ۱۱۹)

۷۴. گزینه ۲ صحیح است.

تجربه گذشته مریم استفاده از گیره کاغذ برای نگهداری چند کاغذ در کنار یکدیگر است و با توجه به پیروی صرف از تجربه گذشته نتوانسته به گیره کاغذ به چشم ابزاری برای نگه داشتن تکه‌چوب‌ها کنار هم استفاده کند.

در موقعیت (ب)، زهرا روش برخورد با مسئله را از حالت فرمولی به حالت تصویری / هندسی تغییر داده است. این مصداق بارز تغییر زاویه دید و «نوع نگاه به مسئله» است که باعث خلق راه حل جدید می‌شود.

(روان‌شناسی یازدهم، صفحه‌های ۱۲۱ تا ۱۲۳)

۷۵. گزینه ۳ صحیح است.

تفاوت حل مسئله و تصمیم‌گیری در این است که در تصمیم‌گیری فرد از بین انتخاب‌های مختلف، مناسب‌ترین را برمی‌گزیند و با «اولویت‌ها» سروکار دارد. اما در حل مسئله، فرد باید راه‌حل‌ها را «بازآفرینی» کند. همچنین تصمیم‌گیری نوعی حل مسئله است، نه مستقل از آن.

(روان‌شناسی یازدهم، صفحه‌های ۱۳۶ تا ۱۳۸)

۷۶. گزینه ۲ صحیح است.

سارا با یک موقعیت واحد (شغل جدید) روبه‌رو است که یک روی سکه آن مطلوب (حقوق بالا) و روی دیگر آن نامطلوب (شیفت شب و دوری از خانواده) است. در «تعارض گرایش - اجتناب»، فرد با یک موضوع مواجه است که هم وجه خواستنی دارد و هم وجه ناخواستنی. اضطراب او همان «حالت عاطفی ناخوشایند» است که به دلیل «ناتوانی در تصمیم‌گیری» ایجاد شده است.

(روان‌شناسی یازدهم، صفحه‌های ۱۵۰ تا ۱۵۲)

۷۷. گزینه ۲ صحیح است.

شخص واقعاً ممکن است در موقعیت ناراحت‌کننده قرار داشته و تلاش او نتوانسته موقعیتش را تغییر دهد (موقعیت ناگوار و تلاش ناموفق). در نتیجه از تلاش بازمانده و به این باور رسیده است که هیچ کاری از من ساخته نیست (باور به ناتوانی و دست کشیدن از تلاش). در این شرایط، توان حرکت و خلاقیت از او سلب شده و به موجودی بی‌تحرك و خنثی تبدیل می‌شود (سلب توان حرکت و خلاقیت).

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) نادرست، این گزینه ترتیب را به هم ریخته است. ابتدا فرد به باور ناتوانی می‌رسد و از تلاش باز می‌ماند، «در این شرایط» (پس از شکل‌گیری باور و توقف تلاش) است که اطمینان به خود را از دست می‌دهد و توانش سلب می‌شود. پس از دست دادن اطمینان، معلول باور به ناتوانی است، نه مقدم بر آن.

(۳) نادرست، کلمه «افسردگی» به عنوان تعریف یا مرحله‌ای از درماندگی آموخته شده نیست. همچنین ترتیب باور و انگیزه در متن متفاوت است.

(۴) نادرست، درماندگی آموخته شده منجر به «تصمیم به تغییر رفتار» یا تلاش برای موفقیت نمی‌شود، بلکه منجر به «انفعال»، «عدم تلاش» و «تبدیل شدن به موجودی خنثی» می‌شود. این گزینه ماهیت درماندگی را نقض می‌کند.

(روان‌شناسی یازدهم، صفحه‌های ۱۷۶ تا ۱۷۹)

۷۸. گزینه ۲ صحیح است.

یک عنصر هرچه نیرومندتر و هر اندازه ارزیابی مثبت یا منفی آن قوی‌تر باشد، تأثیر قوی‌تری بر نگرش شخص خواهد داشت و رفتار او را شکل خواهد داد. بنابراین وقوع و ادامه رفتار نشان‌دهنده غلبه قدرت ارزیابی عنصر مثبت (لذت) بر منفی (خطر) است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) وجود عناصر متضاد ناهماهنگی است؛ اما رفتار نهایی به این بستگی دارد که کدام عنصر قوی‌تر باشد.

(۳) نظام شناختی نقص ساختاری ندارد؛ بلکه براساس وزن‌دهی عناصر عمل می‌کند، یعنی قاعده‌مند است.

(۴) عناصر منفی اگر نیرومند باشند، می‌توانند مانع رفتار شوند، مثل ترس شدید از مرگ.

(روان‌شناسی یازدهم، صفحه‌های ۱۶۹ تا ۱۷۲)

۷۹. گزینه ۲ صحیح است.

روان‌شناسی سلامت، شاخه‌ای از روان‌شناسی است که از یافته‌های این علم برای پیشگیری و درمان بیماری‌های جسمی بهره می‌برد. در این گزینه، یک مداخله روان‌شناختی (آموزش مدیریت استرس) مستقیماً با هدف تأثیرگذاری بر سیر یک بیماری جسمی (سرطان) و بهبود فرآیند درمان آن (پاسخ‌دهی بدن) به کار رفته است. این یعنی استفاده از ابزار روان‌شناسی برای بهبود وضعیت جسمانی، که هسته اصلی روان‌شناسی سلامت است و باعث حرکت فرد به سمت سلامت کامل (راست پیوستار) می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) نادرست، اولاً «تجویز دارو» در حیطه تخصصی روان‌شناسی نیست (کار روانپزشک یا پزشک است). ثانیاً، هدف اینجا صرفاً کاهش یک علامت (تپش قلب) است، نه لزوماً استفاده از یافته‌های روان‌شناسی برای درمان بیماری زمینه‌ای قلب. این گزینه مرز بین روان‌شناسی و پزشکی را مخدوش می‌کند و با تعریف «استفاده از یافته‌های روان‌شناسی» همخوانی ندارد.

سالم به معنای «تاریکی‌ها» می‌باشد (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «جاهلاً» نقش حال را دارد و به معنای «نادانی» است و هرگز به صورت صفت برای «المُذنب: گناهکار» در ترجمه نمی‌آید (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «إخراجاً» مفعول مطلق تأکیدی و مصدری از جنس فعل درون جمله «يُخْرَجُ» است و معادل فارسی آن به صورت قید تأکید «هماناً، قطعاً، بی‌گمان» پیش از معادل فارسی «يُخْرَجُ» می‌آید؛ اما معادل فارسی «إخراجاً» در گزینه‌های ۱ و ۴ نیامده است (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «صادقاً» صفت برای مفعول مطلق تأکیدی «استغفراً» است و به صورت قید «صادقانه» ترجمه می‌شود و به صورت «راستگویان» در ترجمه نمی‌آید (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «إن» ادات شرط به معنای «اگر» است و به صورت «هرگاه» ترجمه نمی‌شود (رد گزینه ۴)

(عربی دهم، صفحه ۶۵)

(عربی یازدهم، صفحه‌های ۹ و ۳۷)

(عربی دوازدهم، صفحه‌های ۱۳، ۲۵، ۵۹ و ۷۸)

۸۳. گزینه ۴ صحیح است.

کلمات و اصطلاحات مهم: لَنْ نَسْمَحَ: اجازه نخواهیم داد / عملاء العدو: مزدوران دشمن / بين صفوف المسلمين: بین صف‌های مسلمانان، میان صفوف مسلمانان / فَلْيَنْفِضِ التَّاسَ: پس مردم باید پراکنده شوند / يَصْرَوْنَ: اصرار می‌کنند، پافشاری می‌کنند / الخلافات: اختلافات / حَتَّى يَبْلُغَ: تا برسد / يُرِيدَ: می‌خواهد
خطای سایر گزینه‌ها:

«عملاء العدو» ترکیب اضافی به معنای «مزدوران دشمن» است (رد گزینه ۱) / «حَتَّى يَبْلُغَ» فعل مضارع به معنای «تا برسد، برای اینکه برسد» است (رد گزینه ۱) / «لْيَنْفِضِ» در «فَلْيَنْفِضِ» فعل امر به غایب به معنای «باید پراکنده شوند» است (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «لَنْ نَسْمَحَ» فعل مضارع به معنای «اجازه نخواهیم داد» است (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «يُرِيدُ» فعل مضارع به معنای «می‌خواهد» است (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «الخلافات» اسم جمع مؤنث سالم به معنای «اختلافات» است (رد گزینه‌های ۲ و ۳)

(عربی دهم، صفحه ۵۳)

(عربی یازدهم، صفحه‌های ۵۳ و ۸۳)

(عربی دوازدهم، صفحه ۳۷)

۸۴. گزینه ۲ صحیح است.

کلمات و اصطلاحات مهم: لَا يَتَغَلَّبُ: نباید غلبه کند / اليأس: ناامیدی / عليك: بر تو / و إن فاتك: حتی اگر از دست رفته است، از دست رفته باشد / قسم من عمرک: بخشی از عمرت / فی الضَّلالة: در گمراهی / فاعلم: پس بدان / قادر: توانا / علی الرجوع: بر بازگشت / مستعیناً: یارادتک: با کمک اراده‌ها
خطاهای سایر گزینه‌ها:

۱) ناامید نشو («لَا يَتَغَلَّبُ» فعل نهی غایب است نه مخاطب!) / از دست رفته باشد (ضمیر «ک» در «فاتك» ترجمه نشده است و «از دست تو رفته باشد» یا «از دست رفته باشد» صحیح است!)
۳) چیره نمی‌شود (فعل «لَا يَتَغَلَّبُ» نهی است و باید به شکل دستوری منفی ترجمه شود، ولی «چیره نمی‌شود» فعل مضارع منفی بوده و دستوری نیست!) / از دست داده باشی (فعل «فات: از دست رفت» مفرد

۳) نادرست، در این گزینه، هدف اصلی درمان یک اختلال روانی (وسواس شستوشو) است. بیماری جسمی فقط یک «محرک» یا «راه‌انداز» برای بروز اختلال بوده است. وقتی هدف نهایی درمان اختلال روان‌شناسی باشد، در حیطه روان‌شناسی بالینی قرار می‌گیرد، نه سلامت. در روان‌شناسی سلامت، هدف نهایی باید بهبود وضعیت جسمانی باشد.

۴) نادرست، مشابه گزینه ۳، هدف اصلی در اینجا درمان یک مشکل روان‌شناختی و بهبود روابط خانوادگی است. اگرچه ناباروری یک مسئله مربوط به سلامت است، اما مداخله روان‌شناختی اینجا معطوف به «درمان جسمی ناباروری» نیست، بلکه معطوف به «تحمل روانی مشکل» است. بنابراین مرز دقیق روان‌شناسی سلامت (استفاده از روان برای درمان جسم) را نشان نمی‌دهد.

(روان‌شناسی یازدهم، صفحه‌های ۱۸۸ تا ۱۹۰)

۸۰. گزینه ۲ صحیح است.

این گزینه تمام اجزای فشار روانی را پوشش می‌دهد: ۱- تغییر (ترفیع). ۲- تجربه استرس توسط هر دو متفاوت ۳- تفاوت در نوع (مثبت / منفی) به دلیل ارزیابی (فراتر از توانایی و فرصت رشد). فشار روانی مثبت هم انگیزه را زیاد می‌کند و هم می‌تواند چالش باشد، اما فشار منفی تجربه ناخوشایندی است.
بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) یک رویداد واحد می‌تواند برای افراد مختلف متفاوت تجربه شود. ذات رویداد تعیین‌کننده نیست.

۳) همکار اول هم فشار روانی را تجربه کرده است. در فشار روانی مثبت، فرد با موقعیت به چالش برخاسته و برای رفع آن تلاش می‌کند. در چالش بودن یعنی فشار روانی وجود دارد.

۴) تغییرات شغلی ذاتاً تغییر هستند و نیاز به سازگاری دارند، پس استرس‌زا هستند (یا مثبت یا منفی).

(روان‌شناسی یازدهم، صفحه‌های ۱۹۵ تا ۱۹۷)

زبان عربی

۸۱. گزینه ۳ صحیح است.

إنّما: «فقط - تنها» قبل از خبر ترجمه می‌شود. (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / رسوله: رسولش - پیامبرش (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / الذين آمنوا: کسانی که ایمان آوردند. (رد سایر گزینه‌ها) / يقيمون الصلاة: نماز به پا می‌دارند. (رد گزینه ۴) / و هم راکعون (جمله حالیه)، در حالی که در رکوع هستند. (رد گزینه ۲)

(عربی دوازدهم، صفحه ۲۷)

۸۲. گزینه ۲ صحیح است.

کلمات و اصطلاحات مهم: يُقال: گفته می‌شود / المُذنب: گناهکار / يُمیت: می‌میراند / ارتکاب الذنوب: انجام دادن گناهان / جاهلاً با نادانی / يَضِلُّ: گمراه می‌شود / إن: اگر / يستغفر: آمرزش بخواد / يقبل: می‌پذیرد، قبول می‌کند / يُخْرَجُ: بیرون می‌آورد، خارج می‌کند / الظلمات: تاریکی‌ها
خطای سایر گزینه‌ها:

«يُقال» فعل مضارع مجهول از «يقول» به معنای «گفته می‌شود» است (رد گزینه‌های ۱ و ۳) ضمناً در گزینه ۴، «به من» اشتباه است / «يُمیت» فعل مضارع و ثلاثی مزید از باب «إفعال» به معنای «می‌میراند» است (رد گزینه ۱) / «يَضِلُّ» فعل مضارع به معنای «گمراه می‌شود» است (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «الظلمات» اسم جمع مؤنث

(ب) كثير من الكُتُب:

بسیاری از کتاب‌ها ✓ کتاب‌های بسیاری ✗ بیشتر کتاب‌ها ✗

(ج) أكثر الكُتُب:

بیشتر کتاب‌ها ✓ بسیاری از کتاب‌ها ✗ کتاب‌های بسیاری ✗

۳- فعل‌های ماضی ساده را می‌توانیم به شکل ماضی نقلی هم ترجمه کنیم!
مثال: «استطاعوا»: توانستند ✓ توانسته‌اند ✓

۸۶. گزینه ۲ صحیح است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) الغرفة: اتاق (مفرد است).

(۳) صدیقیه (صدیقین + ه): دو دوستش / مظلومین: در حالی که مظلوم‌اند (حال است نه صفت).

(۴) «المشركون» فاعل و ضمیر «نا» مفعول است که جابه‌جا ترجمه شده است.

ترجمه صحیح: مشرکان، هراسان با ما روبه‌رو شدند.

(عربی دوازدهم، صفحه‌های ۲۵ تا ۲۷)

۸۷. گزینه ۱ صحیح است.

در این جمله مستثنی‌منه در جمله ذکر نشده است و جمله منفی است. باید قبل از اسم بعد إلاً «فقط - تنها» بیاید.

ترجمه صحیح: در زندگی‌مان فقط فعالیت می‌بینیم.

ترجمه منفی عبارت این‌گونه است: در زندگی‌مان جز فعالیت را نمی‌بینیم.

(عربی دوازدهم، صفحه‌های ۴۳ و ۴۵)

۸۸. گزینه ۲ صحیح است.

اگر: إذا، إن / پرنده: الطائر (رد گزینه ۳) / فریب: خِذاع (رد گزینه ۳) / دشمن خود: عدوّه (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / مطمئن شود: يَتَأَكَّد، تَأَكَّد (با توجه به اینکه فعل شرط است می‌تواند ماضی هم باشد) / پرواز می‌کند: يَطِيرُ، طار (با توجه به اینکه جواب شرط است ماضی نیز می‌تواند باشد) / به سرعت: طيراناً سريعاً، بسرعة (رد گزینه ۴)

(عربی دوازدهم، صفحه ۶۸)

۸۹. گزینه ۳ صحیح است.

در گزینه ۳، مانند عبارت صورت سؤال به این نکته اشاره دارد که نیکوکار پاداش نیکی خود را دریافت می‌کند و پاداش او تباہ نمی‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) عبارت، مخاطب را به عمل کردن به گفته‌هایش فرا می‌خواند.

(۲) شعر، مخاطب را از نیکی کردن بسیار به بعضی از اشخاص باز می‌دارد.

(۴) شعر به کسی اشاره دارد که سعی می‌کند دیگران را قربانی خود و رفتارهایش نکند.

ترجمه عبارت عربی صورت سؤال: «همانا کسانی که ایمان آوردند و کارهای شایسته انجام دادند، بدانند که «بی‌گمان ما پاداش کسی را که نیکوکاری کرده است، تباہ نمی‌کنیم.»

(عربی دوازدهم، صفحه ۲۰)

مذکر غایب است، ولی «از دست داده باشی» مخاطب و اشتباه است! / می‌دانی («عَلِمَ: بدان» فعل امر است و باید به شکل دستوری ترجمه شود، ولی «می‌دانی» فعل مضارع اخباری است نه دستوری!)
(۴) از دست دادی (فعل «فات»: از دست رفت» مفرد مذکر غایب است، ولی «از دست دادی» مخاطب و اشتباه است!) / می‌توانی («قادر: توانا» اسم است، پس نباید به شکل فعل ترجمه شود!)
نکته ویژه:

۱- به فعل با ساختار «+ لا» فعل مضارعی که علامت آخرش تغییر کرده باشد (مانند ساکن شدن، کسره گرفتن و یا حذف شدن «ن») فعل نهی می‌گوییم و در ترجمه باید آن را به شکل دستوری منفی معنی کنیم.

مثال: لا تذهب: نرو / لا تذهبوا: نروید / لا يذهب الطفل: کودک نباید برود
۲- عبارت «و این» در وسط جمله به کار می‌رود و به معنای «حتی اگر، اگرچه، هر چند» می‌باشد.

اگر بعد از «و این» فعل ماضی به کار برود مجازیم آن را به شکل مضارع ترجمه کنیم.

مثال: «... و این نقل...»: اگرچه منتقل شده باشد ✓ حتی اگر منتقل شود ✓ هر چند منتقل شود (شده باشد) ✓

۸۵. گزینه ۱ صحیح است.

کلمات و اصطلاحات مهم: کان ... لم يُولدوا: متولد نشده بودند / كثير من الأشخاص الناجحين: بسیاری از افراد موفق / أسرة غنيّة: خانواده‌ای ثروتمند، خانواده ثروتمندی، یک خانواده ثروتمند / استطاعوا: توانستند / آن پهموا: شکست دهند / أصبحوا شهيرين: مشهور شدند
خطاهای سایر گزینه‌ها:

(۲) بیشتر (معادل «أكثر» است نه «كثير») «كثير» اسم تفضیل نیست، بنابراین با «تر / ترین» ترجمه نمی‌شود!

(۳) به دنیا نیامده‌اند («کان ... لم يُولدوا» معادل ماضی بعید منفی است، ولی «به دنیا نیامده‌اند» ماضی نقلی و نادرست است!) / شوند («أصبحوا: شدند» ماضی است، ولی «شوند» مضارع التزامی و نادرست است!)

(۴) اشخاص موفق بسیاری (معادل «أشخاص ناجحون كثيرون» است! دقت کنید که «كثير» در «كثير من الأشخاص» صفت «الأشخاص» نیست، پس نباید به شکل صفت ترجمه شود!) / خانواده ثروتمند («أسرة غنيّة» نکره است، ولی به شکل معرفه ترجمه شده است!) / می‌توانستند («استطاعوا» معادل ماضی ساده یا نقلی است، ولی «می‌توانستند» ماضی استمراری است!) / شوند (مانند گزینه ۳)
نکته ویژه: برای ساختن معادل ماضی بعید منفی در عربی می‌توان از ساختارهای زیر استفاده کرد:

(۱) کان + ما + ماضی ← کان ما ذهب: نرفته بود

(۲) ما + کان + ماضی ← ما کان ذهب: نرفته بود

(۳) کان + لم + مضارع ← کان لم يذهب: نرفته بود

(۴) لم يَكُنْ + ماضی ← لم يكن ذهب: نرفته بود

۲- در تست‌های ترجمه برای تفاوت معنای «كثير، كثير من و أكثر» اهمیت زیادی قائل باشید. به مثال‌های زیر به خوبی توجه کنید.

الف) كُتِبَ كثيرة:

کتاب‌های بسیاری ✓ بسیاری از کتاب‌ها ✗ بیشتر کتاب‌ها ✗

ترجمه متن:

روزی از روزها، مردی به همراه پسرش بیرون رفتند، در حالی که یک الاغ هم همراهشان بود تا هیزم جمع کنند. در راه، پدر و پسر هر دو با هم بر روی الاغ سوار شدند. بعضی از مردم آنها را دیدند و گفتند: «دو نفر با هم بر الاغ سوار شده‌اند و به این حیوان بیچاره رحم نمی‌کنند!» مرد سخنانشان را شنید و از پسرش خواست از الاغ پایین بیاید و آن را جلو ببرد. سپس دیگران گفتند: «به سخت‌دلی این پدر نگاه کنید؛ او سوار است و پسرش پیاده راه می‌رود!» مرد از الاغ پایین آمد و پسرش را سوار کرد. افراد دیگری آنها را دیدند و گفتند: «به بی‌ادبی این پسر نگاه کنید؛ او سوار است و پدرش پیاده راه می‌رود!» پس پدر، پسرش را از الاغ پایین آورد و شروع کردند پشت الاغ راه رفتن. عده دیگری آنها را دیدند و گفتند: «به کم‌فهمی این پدر و پسر نگاه کنید؛ راه می‌روند و سوار الاغ نمی‌شوند!» مرد ناراحت شد و به پسرش گفت: «راضی کردن مردم آرزویی است که به دست آورده نمی‌شود!» پس الاغ را بر شانه‌های خود حمل کردند و رفتند و به حرف‌های مردم اهمیت ندادند.

۹۰. گزینه ۲ صحیح است.

الاغ در آخرین مرحله چگونه بود؟

ترجمه گزینه‌ها:

- ۱) الاغ راه می‌رفت و مرد هم پشت سر او راه می‌رفت!
- ۲) الاغ روی شانه‌های پدر و پسر بود!
- ۳) الاغ را مرد و پسر بر پشت‌شان حمل می‌کردند!
- ۴) الاغ روی شانه‌های مرد بود!

۹۱. گزینه ۲ صحیح است.

ترجمه گزینه‌ها:

- ۱) نخستین کسی که سوار الاغ شد، پدر به تنهایی بود!
- ۲) هیچ‌کس نمی‌تواند رضایت دیگران از خودش را به دست بیاورد!
- ۳) وقتی مرد سوار بود، مرد به بی‌ادبی پسر توجه کردند!
- ۴) قطعاً می‌توانیم رضایت همه مردم را به دست آوریم.

۹۲. گزینه ۱ صحیح است.

مرد و پسرش در ابتدا بعد از اینکه مردم آنها را دیدند، چه کردند؟
ترجمه گزینه‌ها:

- ۱) پسر پایین آمد و کنار الاغ راه رفت.
- ۲) پدر و پسر با هم سوار الاغ شدند.
- ۳) پدر پیاده شد و پسر به تنهایی سوار شد.
- ۴) الاغ را بر روی شانه‌های خود حمل کردند.

۹۳. گزینه ۱ صحیح است.

خطای این گزینه: للغائبین (مثنی مذكر غایب) ← «شاهد‌ها» از فعل «شاهد» + ضمیر مفعولی «هما» تشکیل شده است، بنابراین فعل ما «شاهدت» است که این فعل، مفرد است نه مثنی!

۹۴. گزینه ۲ صحیح است.

خطای این گزینه: مرفوع بالضمه ← «آخرون» جمع مذكر سالم است، بنابراین اعراب آن، به وسیله حرف قبل از «ن» نشان داده می‌شود، در نتیجه «مرفوع بالواو» صحیح است.

۹۵. گزینه ۱ صحیح است.

يَلَاخِطُونَ: يَلَاخِطُونَ
مُلاحِظَةٌ: مُلاحِظَةٌ (مصدر باب مُفاعلة)

(عربی دوازدهم، صفحه‌های ۲۴ و ۳۸)

۹۶. گزینه ۴ صحیح است.

مفعول مطلق، مصدری از جنس فعل درون جمله است که فعل را مورد تأکید قرار می‌دهد. پس مفعول مطلق تأکیدی همان مصدر تأکیدکننده است. «تَشْجِعاً» مفعول مطلق تأکیدی و همان مصدر تأکیدکننده است که فعل درون جمله «يُشَجِّعُ» را مورد تأکید قرار می‌دهد و درون جمله حالیه «هُوَ يُشَجِّعُ...» قرار دارد «دوست صمیمی‌مان را دیروز در ورزشگاه شناخته شده آزادی دیدیم، در حالی که تیم استقلال را بی‌گمان تشویق می‌کرد.»

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) مفعول مطلق تأکیدی وجود ندارد و «کراهة» مفعول مطلق نوعی و دارای مضاف‌الیه است که درون جمله حالیه «هُوَ يَكْرَهُ...» قرار دارد «شایستگان، مهمانی سرمایه‌دار را نمی‌پذیرند، در حالی که آنها خشمگین کردن نیازمندان را مانند بندگان باخلاص ناپسند می‌دارند.»
۲) جمله حالیه وجود ندارد و «مُحَبَّباً» حال از نوع اسم است «آن دانا، مردم را با محبت به آنها به بهترین راه راهنمایی می‌کند و فرومایگان را از خواب غفلت حتماً بیدار می‌کند.»

۳) مفعول مطلق وجود ندارد و «قراءة» نقش مجرور به حرف جر را دارد «پدر بزرگ عزیزمان، ما را به خواندن کتابی سودمند سفارش کرد، در حالی که چهار کتاب را در هر ماه می‌خواند.»

(عربی دوازدهم، صفحه‌های ۲۷ و ۵۹)

۹۷. گزینه ۱ صحیح است.

ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

۱) از رنگ‌هایی در اتاقم استفاده شده است که اعصاب را آرام می‌کنند، به جز رنگ آبی! ← «اللون» مستثنی و «ألوان» مستثنی‌منه است که معرفه به «ال» نیست و «أل» در ابتدای آن، برای خود کلمه است.
۲) در موضوعات تعیین‌شده مقاله‌هایی نوشتیم، به جز یک موضوع! ← «موضوعاً» مستثنی و «الموضوعات» مستثنی‌منه است که معرفه به «ال» است.

۳) صنایع دستی را به خارج از کشور صادر نکردیم، به جز فرش! ← «السجاد» مستثنی و «الصناعات» مستثنی‌منه است که معرفه به «ال» است.
۴) تکالیف را قبل از خواب نوشتیم، به جز یک تمرین! ← «تمریناً» مستثنی و «الواجبات» مستثنی‌منه است که معرفه به «ال» است.

۹۸. گزینه ۴ صحیح است.

منظور از بیان نوع فعل «مفعول مطلق نوعی» است و «مفعول مطلق» مصدر فعل است. «تَخْبِرُ» فعل مضارع در باب افعال است و مصدر آن بر وزن «إفعال» است (رد گزینه‌های ۱ و ۲) و در گزینه ۳ «إخباراً» مفعول مطلق تأکیدی است.

(عربی دوازدهم، صفحه‌های ۵۹، ۶۰ و ۶۳)

۹۹. گزینه ۴ صحیح است.

کلمات منصوب در گزینه‌ها:

۱) زمیلة (اسم حرف مشبه‌بالفعل «إن»)/ ضمیر «ها» در «أنصَحُها» (مفعول) ← ۲ کلمه منصوب
۲) مُؤَلِّفًا (مفعول)/ حاذقاً (صفت برای یک اسم منصوب)/ یدی (مفعول) ← ۳ کلمه منصوب
۳) خیراً (مفعول)/ ضمیر «ه» در «یَجْرِبَةُ» (مفعول)/ ضمیر «ه» در «لا یَعْمَلُهُ» (مفعول) ← ۳ کلمه منصوب

– در نتیجه فتح لیدی و تصرف سارد پایتخت آن توسط کورش، هخامنشیان به ثروت هنگفتی دست یافتند و با دولت – شهرهای یونانی همسایه شدند.

– اردوان چهارم نیروهای مهاجم رومی را شکست داد و آنان را مجبور به پرداخت غرامت کرد اما در برابر مشکلات داخلی موفق نبود.

(تاریخ دهم، صفحه‌های ۸۳، ۹۳، ۱۰۶ و ۱۱۳)

۱۰۴. گزینه ۳ صحیح است.

بررسی عبارت‌های نادرست:

(ب) زبان‌های ایرانی دوره میانه تقریباً از زمان سقوط هخامنشیان تا فروپاشی ساسانیان و قرون نخستین اسلامی در مناطق مختلف ایران رواج داشت.

(ج) در زمان شاپور دوم ساسانی، اوستا به خط و زبان اوستایی نگارش یافت.
(تاریخ دهم، صفحه‌های ۱۲۳، ۱۲۹، ۱۳۸ و ۱۴۸)

۱۰۵. گزینه ۱ صحیح است.

بررسی عبارت‌ها:

(الف) محمدحسن خان اعتمادالسلطنه اگرچه تاریخ‌نویسی درباری بود، گام‌های بلندی در حوزه تاریخ‌نویسی عصر قاجار برداشت و سعی کرد آثار خود را تا حدودی از پرده‌پوشی‌ها و مداخلی‌های رایج مورخان رسمی دور سازد. او در یکی از آثارش به نام صدرالتواریخ، امیرکبیر را ستایش می‌کند.

(ب) یعقوبی، مقدسی، ابن مسکویه، بیهقی و ابن اسفندیار، عدم مطابقت یک روایت تاریخی با عقل را دلیلی بر بطلان و نادرستی آن می‌دانستند.

(ج) از مشهورترین چهره‌های تاریخ‌نگاری روایی، محمدبن جریر طبری است. او برای تألیف کتاب خود اخبار فراوانی را جمع‌آوری کرد و در این راه رنج فراوانی برد. او سعی داشت تعیین درستی یا نادرستی مطالب را به خواننده واگذار کند.

(د) اندرزنامه‌ها بیشتر به اخلاق کشورداری و مناسبات اخلاقی فرمانروا و مردم می‌پردازند. از نمونه‌های مشهور اندرزنامه‌ها می‌توان به قابوس‌نامه نوشته عنصرالمعالی در قرن پنجم هجری اشاره کرد.

(تاریخ یازدهم، صفحه‌های ۱۱ و ۱۵)

(تاریخ دوازدهم، صفحه ۵)

۱۰۶. گزینه ۳ صحیح است.

– استقبال گسترده قبیله‌های مهم شبه‌جزیره عربستان از حکومت اسلامی، پیامبر و مسلمانان را در موقعیتی قرار داد که برای ریشه‌کن کردن شرک و بت‌پرستی اقدام کنند. بنابراین با نزول سوره براءت (توبه) در آخرین ماه‌های سال نهم هجری، رسول خدا (ﷺ) به حضرت علی (علیه السلام) مأموریت داد که برای ابلاغ سوره براءت عازم مکه شود. پس از آن مکه و خانه خدا، به عنوان حرم اسلامی اعلام شد و مشرکان حق نداشتند وارد آنجا شوند.

– همچنین حضرت محمد (ﷺ)، در سال دهم هجری مراسم حج را به همراه جمعیت زیادی از مسلمانان برگزار کرد. در آن زمان، بیشترین نگرانی آن حضرت مربوط به آینده امت اسلامی بود.

نکته: در ذی‌القعدة سال ششم هجرت، پیمان صلح حدیبیه میان مسلمانان و مشرکان بسته شد. همچنین طی سال‌های هفتم و هشتم هجری، تعدادی از حاکمان محلی در گوشه و کنار شبه‌جزیره عربستان یا به اسلام گرویده و یا با بستن پیمان و پرداخت جزیه، تابع حکومت مدینه شدند.

(تاریخ یازدهم، صفحه ۳۹)

(۴) إحدى (اسم حرف مشبیه‌بالفعل) / ضمیر «ی» در «تعجبنی» (مفعول) / إيجاباً (مفعول مطلق) / شدیداً (صفت برای اسم منصوب) ← ۴ کلمه منصوب

۱۰۰. گزینه ۳ صحیح است.

خطاهای سایر گزینه‌ها:

(۱) کلمه «طریق» در جمله سمت راست، مفعول است، بنابراین باید در جمله چپ به نائب فاعل تبدیل شود، اما به اشتباه حذف شده است.

(۲) فعل «یتعد»: دوری کرد لازم است و اصلاً مجهول نمی‌شود.

(۴) فعل «أصبح»: شد یک فعل ناقص است و اصلاً مجهول نمی‌شود، پس فعل «أصبح» به کل نادرست است.

تاریخ

۱۰۱. گزینه ۲ صحیح است.

بررسی عبارت‌های نادرست:

(الف) در مرحله شناسایی منابع، پژوهشگر میزان اعتبار، دقت و صحت آنها را ارزیابی می‌کند.

(ج) علم شناخت و آگاهی از زندگی اجتماعی انسان در گذشته، علم تاریخ است.

(تاریخ دهم، صفحه‌های ۶، ۷، ۱۳، ۲۰ و ۶۸)

۱۰۲. گزینه ۲ صحیح است.

(ب) پس از آنکه امپراتور کنستانتین، شهر بیزانتیوم (قسطنطنیه / استانبول) را به پایتختی برگزید، به تدریج زمینه تقسیم امپراتوری روم به دو بخش شرقی و غربی فراهم آمد. روم غربی در ۴۷۵م. در اثر هجوم اقوام بیابان‌گرد نابود شد. اما روم شرقی تا سال ۱۴۵۳م. که پایتخت آن توسط امپراتوری مسلمان عثمانی فتح شد، دوام آورد.

(ج) یونانیان به احترام خدایان و برای بزرگداشت قهرمانان خویش، جشن‌ها و مسابقه‌های مختلفی را برگزار می‌کردند. مشهورترین آنها، بازی‌های المپیک بود که هر چهارسال یکبار در دولت – شهر المپیا برگزار می‌شد. اولین دوره این بازی‌ها در ۷۶۶ ق.م انجام شد.

بررسی سایر موارد:

(الف) درخصوص آغاز امپراتوری قدیم در مصر باستان در کتاب، تاریخی ذکر نشده است.

(د) درخصوص این مورد آمده است که بقایای کوره‌های ذوب و قالب‌گیری مس در برخی سکونتگاه‌های کهن مانند شهداد، تل ابلیس و تپه یحیی در استان کرمان و تپه زاغه در قزوین بیانگر آن است که در حدود ۵ تا ۷ هزار سال پیش ساکنان این سکونتگاه‌ها به فنون ذوب و قالب‌گیری مس دست یافته بودند.

نکته: برای پاسخ به این سؤال، این نکته را باید در نظر داشته باشید که تاریخ دقیق باید ذکر شده باشد، نه به صورت حدودی.

(تاریخ دهم، صفحه‌های ۵۳ و ۵۸)

۱۰۳. گزینه ۴ صحیح است.

بررسی عبارت‌ها:

– در نتیجه اقدامات و اصلاحات خسرو انوشیروان قدرت و نفوذ اشراف و نجبای درجه اول کاهش یافت و قدرت و نفوذ نجبای درجه دوم افزایش یافت.

– هووخشتر پادشاه ماد، سپاه خود را به دسته‌های کمان‌داران، نیزه‌داران و سواران تقسیم کرد.

بسیاری از معماران به سفارش دربار و ثروتمندان با استفاده از برخی از عناصر معماری فرنگی و تلفیق آن با معماری ایرانی، سبکی از معماری را به وجود آوردند که در آن عناصر و ویژگی‌های معماری ایرانی و اروپایی ترکیب شده بود. این بناها که به بناهای «کارت پستالی» معروف شد، بیشتر به تقلید از بناهای اروپایی ساخته می‌شدند.

(تاریخ دوازدهم، صفحه ۵۹)

۱۱۱. گزینه ۳ صحیح است.

بررسی سایر موارد:

(الف) رضاشاه برای تضعیف روحانیت، دستور داد که روحانیون نیز لباس‌های مخصوص خود را کنار بگذارند.

(د) اقدام نوز بلژیکی موجب اعتراض مردم عزادار در محرم ۱۲۸۴ ش. شد. رهبری این حرکت را آیت‌الله سیدعبدالله بهبهانی به عهده داشت.

(تاریخ دوازدهم، صفحه‌های ۷۰ و ۹۱)

۱۱۲. گزینه ۳ صحیح است.

بررسی عبارت‌های نادرست:

(ب) مربوط به وقایع ژاپن پیش از جنگ جهانی دوم است.

(د) پس از شهریور ۱۳۲۰ ه. ش و برکناری و تبعید رضاشاه، نیروهای متفقین کنترل مستقیم راه‌های اصلی خلیج فارس به مرزهای شوروی و حفاظت از چاه‌ها و تأسیسات جنوب را به دست گرفتند.

(تاریخ دوازدهم، صفحه‌های ۱۱۴ و ۱۲۳)

۱۱۳. گزینه ۴ صحیح است.

بررسی سایر موارد:

(الف) در چهلم شهدای ۱۹ دی ۱۳۵۷ قم، مردم تبریز در ۲۹ بهمن همان سال به پاخاستند.

(ب) پس از اوج‌گیری انقلاب اسلامی، امام خمینی تحت فشار سیاسی و امنیتی سازمان امنیت عراق و ساواک قصد عزیمت به کویت داشتند اما دولت کویت حاضر به پذیرش ایشان نشد. از این رو به فرانسه رفتند و در دهکده‌ای به نام نوفل‌لوشاتو در حومه پاریس ساکن شدند.

(تاریخ دوازدهم، صفحه‌های ۱۳۸ تا ۱۴۱)

جغرافیا

۱۱۴. گزینه ۳ صحیح است.

چگونگی شکل‌گیری محیط‌های جغرافیایی، که حاصل روابط متقابل انسان و محیط است سبب می‌شود جغرافی‌دان با دید ترکیبی یا کل‌نگری، موضوعات را مطالعه و بررسی کند. زیرا اجزا و عوامل محیط جغرافیایی در ارتباط با یکدیگر عمل می‌کند.

(جغرافیا دهم، صفحه ۷)

۱۱۵. گزینه ۱ صحیح است.

پاره‌ای از دشت‌ها حاصل انحلال مواد آهکی و هموارشدن زمین‌ها هستند مانند ماهی‌دشت (ج) کرمانشاه و دشت ارژن (الف) در فارس و برخی از دشت‌ها مانند دشت کاکان (ب) در فارس در هنگام چین‌خوردگی‌ها و در حد فاصل تاقدیس‌ها (در میان ناودیس‌ها) ایجاد شده‌اند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) ماهی‌دشت (ج) در استان کرمانشاه است نه در استان همدان

(۳) ماهی‌دشت (ج) مانند دشت ارژن (الف) حاصل انحلال مواد آهکی و هموارشدن زمین‌ها می‌باشد.

(۴) دشت نهبوند بر اثر انباشت مواد حاصل از فرسایش ایجاد شده است.

(جغرافیا دهم، صفحه ۳۱)

۱۰۷. گزینه ۱ صحیح است.

(الف) مرداوید با شکست سپاهیان خلیفه، شهرها و ولایات مختلف ایران را گرفت که مربوط به اوضاع اجتماعی و اقتصادی در آستانه عصر سلجوقی است.

(د) مربوط به اوضاع اقتصاد ایران در آستانه حمله اعراب است.

(تاریخ یازدهم، صفحه‌های ۸۰، ۹۲، ۱۰۷ و ۱۱۶)

۱۰۸. گزینه ۲ صحیح است.

بررسی عبارت‌های نادرست:

(الف) در قرون وسطا دانشمندان اروپایی از طریق ترجمه آثار و نوشته‌های فیلسوفان مسلمان مانند ابن رشد و ابوعلی سینا با اندیشه‌های فیلسوفان بزرگ یونان باستان مانند سقراط، افلاطون و ارسطو آشنا شدند.

(ج) در عصر صفوی تاریخ‌نگاری در سه حوزه: تاریخ عمومی، تاریخ محلی و تک‌نگاری ادامه یافت اما به طور کلی نسبت به دوره مغول و تیموری تا حدی دچار افول شد.

(تاریخ یازدهم، صفحه‌های ۱۴۹، ۱۷۲، ۱۷۹ و ۱۸۰)

۱۰۹. گزینه ۱ صحیح است.

با توجه به ترتیبی که موارد در نمودار گزینه ۱ دارند، به بررسی آنها می‌پردازیم:

(ب) در سال ۱۶۴۶م (یعنی قرن ۱۷م) میان مجلس به رهبری الیور کرامول و چارلز یکم، پادشاه انگلستان، جنگی در گرفت که به پیروزی مجلس انجامید. کرامول نظام پادشاهی را برانداخت و خود رئیس‌جمهور شد. او سپس به دلایل مذهبی با مجلس درگیر شد و آن را منحل کرد.

(ج) پس از مرگ کرامول، مجلس و نظام سلطنت دوباره احیا شدند، اما پادشاه انگلستان، به مجلس توجهی نداشت. از این رو، بار دیگر با یکدیگر ستیز کردند تا اینکه مجلس پیروز شد (۱۶۸۸م). این اتفاق در تاریخ انگلستان به انقلاب باشکوه شهرت دارد. (این رویداد پس از مرگ کرامول رخ داد پس یعنی مورد (ج) بعد از (ب) قرار می‌گیرد.)

(د) در قرن ۱۸م، مردم آمریکا برای رسیدن به استقلال وارد جنگ طولانی با انگلستان شدند (۱۷۷۵م). این جنگ سرانجام با پیروزی مستعمره‌نشینان و استقلال آمریکا به پایان رسید. (۱۷۸۳م) و جورج واشینگتن به عنوان نخستین رئیس‌جمهور این کشور انتخاب شد.

(۱۷۸۹م) (پس این رویداد در قرن ۱۸م، رخ داده است و این یعنی مورد (د) بعد از (ج) روی نمودار قرار می‌گیرد.)

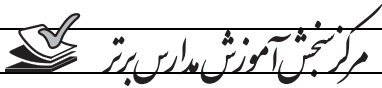
(الف) در سال ۱۲۳۶ ش (۱۸۵۷م) (یعنی قرن ۱۹م) پس از سرکوب شورش سربازان هندی، دولت انگلستان رسماً هند را جزئی از قلمرو خویش اعلام کرد و ملکه انگلستان به امپراتریس هند و بریتانیا ملقب شد. (این رویداد نیز در قرن ۱۹م، رخ داده است و به این ترتیب این مورد بعد از (د) روی نمودار قرار می‌گیرد.)

(تاریخ دوازدهم، صفحه‌های ۲۵ تا ۲۷)

۱۱۰. گزینه ۲ صحیح است.

سنت معماری ایرانی اسلامی که در دوران سلجوقی، تیموری و صفویان درخشش بی‌نظیری داشت، در عصر قاجار با توجه به شرایط اقلیمی و آب و هوایی و نوع مصالح ساختمانی تداوم یافت.

پس از اختراع دوربین عکاسی، مسافرانی که در عصر ناصری به اروپا می‌رفتند، تصاویر زیادی از بناهای آن سرزمین با خود به ایران آوردند.

۱۲۳. گزینه ۳ صحیح است.

درجه شرقی $52/5 = 3/5 \times 15$
و چون کانادا در غرب واقع شده بنابراین هنگامی که از شرق به غرب برویم یک روز از تقویم کم می‌کنیم. بنابراین زمانی که تهران شنبه است، کانادا روز جمعه را سپری می‌کند.

(جغرافیا دوازدهم، صفحه ۷۴)

۱۲۴. گزینه ۴ صحیح است.

حوادث و مرگ و میر در حمل‌ونقل جاده‌ای بیشتر از شیوه‌های دیگر است. مزایای حمل‌ونقل چندوجهی مدیریت زمان و هزینه است. اتوبوس‌های برقی سابقه‌ای طولانی دارند. مدیریت حمل‌ونقل شهری برعهده شهرداری‌هاست.

(جغرافیا دوازدهم، صفحه‌های ۶۴، ۶۵، ۶۹ و ۷۱)

۱۲۵. گزینه ۱ صحیح است.

شکل داده‌شده مربوط به جایی است که دو صفحه به هم نزدیک می‌شوند (همگرا) این نوع حرکت در کمربند کوهستانی آلپ - هیمالیا و کمربند اطراف اقیانوس آرام دیده می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) واگرا

(۳) اولی همگرا و دومی واگرا

(۴) اولی همگرا و دومی واگرا

(جغرافیا دوازدهم، صفحه‌های ۸۳ و ۸۷)

فلسفه و منطق

۱۲۶. گزینه ۲ صحیح است.

منطق وظیفه‌ای در جهت تعریف مفاهیم و اصطلاحات سایر علوم ندارد، بلکه وظیفه منطق آموزش نحوه و شیوه تعریف کردن مفاهیم است تا از این طریق، هر علمی مفاهیم خود را تعریف کند و علم خود را گسترش دهد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) منطق کاری با بیماری‌های ذهن مانند اسکیزوفرنی ندارد.

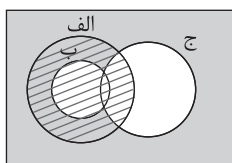
(۳) حیطة اصلی و جامع کاربرد منطق، سراسر زندگی است ولی منطق در حوزه‌های آکادمیک (علمی) هم مورد استفاده قرار می‌گیرد.

(۴) هرگز نمی‌توان مطمئن بود که با یادگیری و به کارگیری منطق، دیگر دچار مغالطه نمی‌شویم. زیرا مغالطات بی‌شمار هستند و انسان همواره در معرض آن قرار دارد.

(منطق دهم، صفحه‌های ۴ و ۵)

۱۲۷. گزینه ۴ صحیح است.

با توجه به فرض سؤال، رابطه دو مفهوم الف و ب، عموم و خصوص مطلق با فرض عام بودن الف است و همچنین رابطه دو مفهوم الف و ج با مفهوم ج، عموم و خصوص من‌وجه است. با توجه به شکل زیر رابطه الف و غیر ج، عموم و خصوص من‌وجه خواهد بود.

۱۱۶. گزینه ۴ صحیح است.

اساساً نباید سیاست کنترل جمعیت به گونه‌ای باشد که هرم سنی کشور به سمت سالمندی و کهنسالی حرکت کند. زیرا این پدیده مانع اصلی بر سر راه توسعه اقتصادی جامعه خواهد بود.

(جغرافیا دهم، صفحه ۷۲)

۱۱۷. گزینه ۲ صحیح است.

پیکره‌بندی طبیعی این سرزمین، برخورداری از موقعیت دریایی و خشکی، وجود کوه‌های بلند، دشت‌های وسیع، سواحل گوناگون و بیابان‌های شگفت‌انگیز گردشگری زمین‌گردی (ژئوتوریسم) را ایجاد کرده است.

(جغرافیا دهم، صفحه ۱۰۴)

۱۱۸. گزینه ۱ صحیح است.

هرچه به سمت بیابان صحرا پیش می‌رویم، بارندگی کمتر و علف‌های ساوان کوتاه‌تر و تنک‌تر می‌شوند و کم‌کم به مراتع مداری، که از علفزارهای کوتاه‌قد تشکیل شده است، تبدیل می‌گردند. مراتع مداری در حاشیه صحرا به علت خشکی هوا به استپ‌های بیابانی تبدیل می‌شوند.

(جغرافیا یازدهم، صفحه ۱۵)

۱۱۹. گزینه ۲ صحیح است.

معادن در بیابان:

بوکسیت ← استرالیا

فسفات ← صحرای بزرگ آفریقا

الماس ← کالاهاری

مس ← آناکاما

(جغرافیا یازدهم، صفحه ۵۸)

۱۲۰. گزینه ۳ صحیح است.

کشور سنگاپور جزء کشورهای نیمه‌پیرامون است. این کشورها بین کشورهای مرکز و پیرامون نقش واسطه را بازی می‌کنند (ب) و ساختار اقتصادی و اجتماعی آنها دچار تغییرات و تحولات صنعتی و فناورانه شده است. (الف)

بررسی سایر موارد:

(ج) در مورد کشورهای مرکز درست است.

(د) در مورد کشورهای پیرامون درست است.

(جغرافیا یازدهم، صفحه ۱۰۷)

۱۲۱. گزینه ۴ صحیح است.

آب یکی از مشکلات اصلی و از عوامل رقابت و کشمکش کشورها در آینده جهان است. زیرا به دلیل افزایش جمعیت و تغییر الگوی زندگی، مصرف آن مرتباً افزایش می‌یابد.

(جغرافیا یازدهم، صفحه ۱۵۱)

۱۲۲. گزینه ۲ صحیح است.

متداول‌ترین ملاک تشخیص شهر و روستا ملاک جمعیتی است و اگر جمعیت سکونتگاه به میزان معینی برسد، آن را شهر تلقی می‌کنند. کلان‌شهر ترجمه و معادل واژه مگاسیتی است و به شهرهایی با بیش از ۱۰ میلیون نفر جمعیت اطلاق می‌شود.

(جغرافیا دوازدهم، صفحه‌های ۶ و ۱۲)

پایه دوازدهم . آزمون ۱۴ . پاسفنامه انسانی

۳) اگر نتیجه قیاسی، موجب جزئییه باشد. شرط سوم بررسی نمی‌شود و هیچ اشکالی هم ندارد.

۴) راه تشخیص شکل قیاس، صرفاً جایگاه حد وسط در مقدمات است. (منطق دهم، صفحه‌های ۷۳، ۷۸، ۷۹ و ۸۰)

۱۳۲. گزینه ۴ صحیح است.

آیا یک قیاس می‌تواند هم منتج باشد و هم نامعتبر باشد؟ خیر (اجتماع ندارد) آیا یک قیاس می‌تواند نه منتج باشد و نه نامعتبر (یعنی معتبر) باشد؟ خیر (ارتفاع ندارد)

پس قضیه منفصل حقیقی است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) قضیه منفصل مانع‌الجمع است.

۲) قضیه منفصل مانع‌الجمع است.

۳) به دلیل اینکه این قضیه هم اجتماع و هم ارتفاع دارد، قضیه شرطی نیست و حملی است.

(منطق دهم، صفحه ۸۷)

۱۳۳. گزینه ۳ صحیح است.

گزاره‌های تاریخ فلسفه، با روش عقلی محض بررسی نمی‌شوند و همانند گزاره‌های تاریخی مورد قضاوت قرار می‌گیرند. اینکه نظر ارسطو و افلاطون چه بوده است، یک گزاره تاریخی است. سایر گزاره‌ها همگی، گزاره فلسفی بوده و با روش عقلی محض مورد بررسی قرار می‌گیرند.

(فلسفه یازدهم، صفحه‌های ۳ و ۴)

۱۳۴. گزینه ۲ صحیح است.

پارمنیدس معتقد بود که حرکت و تغییر در هستی وجود ندارد. او باور داشت که هستی دارای دو ساحت است. در ساحت حقیقی هستی، حرکت وجود ندارد و همه چیز در ثبات است. این دیدگاه با دیدگاه دوم هراکلیتوس که باور به تغییر و تحول دائمی جهان داشت، متناقض است. بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) هر دو گروه به دنبال رسیدن به حقیقت بودند. ایونایی‌ها به دنبال کشف ماده اولیه هستی و علت دگرگونی‌ها و فیلسوفان یونانی نیز در موضوعات مرتبط با انسان.

۳) تالس خود ماده اولیه هستی را آب می‌دانست.

۴) فیثاغورس باور داشت که با ریاضی و اصول اعداد می‌توان هستی را شناسایی کرد.

(فلسفه یازدهم، صفحه‌های ۳۰ تا ۳۲)

۱۳۵. گزینه ۱ صحیح است.

انسان امکان شناخت دارد، یعنی ذاتاً توانایی شناخت امور اطراف خود را دارد. اما این امکان شناخت به معنای شناخت هر موضوعی نیست. انسان بعضی از موضوعات مثل ذات خدا یا زمان را هیچ‌گاه نمی‌تواند مورد شناسایی قرار دهد.

سایر گزینه‌ها همگی درست هستند.

(فلسفه یازدهم، صفحه ۴۵)

۱۳۶. گزینه ۱ صحیح است.

پراگماتیست‌ها باور داشتند که اگر چه تنها ابزار شناخت اشیا، حس و تجربه است اما از طریق تجربه نمی‌توان به واقعیت اشیا رسید پس ما نباید هدف خود را کشف واقعیت قرار دهیم. مبنای این دیدگاه آن است که چون تجربه ما را به حقیقت نمی‌رساند و ما هم چیزی جز حس و تجربه نداریم، پس به دنبال واقعیت نمی‌رویم.

(فلسفه یازدهم، صفحه ۶۷)

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) رابطه دو مفهوم الف و ب، عموم و خصوص مطلق یا به شکل دو دایره متداخل است.

۲) رابطه دو مفهوم ب و ج، عموم و خصوص من‌وجه است.

۳) مفهوم الف نسبت به مفهوم ب، عام‌تر است.

(منطق دهم، صفحه‌های ۲۲ و ۲۳)

۱۲۸. گزینه ۲ صحیح است.

تعریف معرفت‌شناسی، مانع است اما جامع نیست، زیرا در معرفت‌شناسی، علاوه بر بحث درباره ابزارهای شناخت، بحث درباره خود شناخت، صحت شناخت، امکان شناخت و معیار اعتبار شناخت هم بحث می‌شود.

تعریف پله جامع نیست، زیرا پله کاربردهای دیگری علاوه بر کاربرد در ساختمان دارد مانند پله نردبان. همچنین مانع نیست زیرا با آسانسور هم می‌شود میان طبقات ساختمان جابه‌جا شد.

(منطق دهم، صفحه‌های ۳۴ و ۳۵)

۱۲۹. گزینه ۳ صحیح است.

استاندارد شده جمله گزینه ۳ به شکل من گوینده جمله هر چه زودتر به خانه خود برگردید، بودم. موضوع قضیه من هست و قضیه شخصیه است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

در قضایی که موضوع آن یک مجموعه است باید دقت کنیم که آیا محمول بر تک تک افراد موضوع حمل پیدا می‌کند (قضیه محصوره) یا محمول بر کل افراد موضوع حمل می‌شود (قضیه شخصیه).

۱) یک جمله انشایی است و قضیه نیست.

۲) محمول (جهت‌دهنده به جامعه) بر تک تک افراد موضوع (دروس علوم انسانی) حمل پیدا می‌کند و قضیه محصوره است.

۴) محمول (ثابت‌کننده شجاعت خودشان در ماه‌های اخیر) بر تک تک افراد موضوع (مردم ایران) حمل پیدا می‌کند و قضیه محصوره است.

(منطق دهم، صفحه‌های ۵۸ و ۵۹)

۱۳۰. گزینه ۳ صحیح است.

رابطه میان دو قضیه تداخل است و با کذب قضیه جزئی، می‌توان کذب متداخل قضیه کلی را استنتاج کرد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) رابطه میان دو قضیه تداخل است و با صدق قضیه جزئی، صدق قضیه کلی نامشخص است.

۲) رابطه میان دو قضیه تضاد است و با کذب طرف اول، صدق یا کذب قضیه متضاد نامعلوم خواهد بود.

۴) رابطه میان دو قضیه تناقض است و با صدق یک طرف، قضیه متناقض کاذب خواهد بود.

(منطق دهم، صفحه‌های ۶۳ تا ۶۶)

۱۳۱. گزینه ۱ صحیح است.

در قیاس شکل سوم، حد وسط در هر دو مقدمه در جایگاه موضوع قرار دارد. باتوجه به شرط دوم اعتبار قیاس، حد وسطها نباید هر دو دارای علامت منفی باشند، پس اگر هر دو سور جزئی باشند، حد وسطها منفی خواهند بود و قیاس نامعتبر خواهد شد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۲) با جابه‌جا کردن مقدمات یک قیاس شکل اول، قیاس شکل چهارم ساخته خواهد شد.

نخواهد شد، این فرد می‌تواند در ذهنش این‌گونه استنباط کند که علت تامه حضور پیدا کرد اما معلول ایجاد نشد، پس اصل وجوب یا ضرورت، حقیقی نیست. در اصل این فرد با اشتباه گرفتن علت ناقصه به جای علت تامه این فرض اشتباه در ذهنش ساخته می‌شود. چون در واقعیت آن علت ناقصه بوده است و علت ناقصه امکان ایجاد معلول را ندارد.

(فلسفه دوازدهم، صفحه‌های ۲۴ و ۲۵)

۱۴۲. گزینه ۲ صحیح است.

ویلیام جیمز می‌گوید: من معتقدم که دلیل وجود خدا عمدتاً در تجربه‌های شخصی درونی ما نهفته است. مثلاً ما هر یک احساس می‌کنیم که در هنگام سخن گفتن با خدا و راز و نیاز با او نوعی از تعالی و معنویت را دارا هستیم که ساعتی قبل از آن تهی بودیم. این سخن وی یعنی پس خدایی وجود دارد که این احساسات و این تعالی ایجاد می‌شود.

کاتینگهام می‌گوید قبول خداوند زندگی ما را در بستری قرار می‌دهد که آن را با ارزش و با اهمیت می‌سازد و این امید را می‌دهد که به جای اینکه احساس کنیم در جهان بیگانه افتاده‌ایم که در آن هیچ امری در نهایت اهمیت ندارد می‌توانیم پناهگاهی داشته باشیم. این سخن وی نشان می‌دهد که او صرفاً به واسطه مفید بودن باور به وجود خدا، خدا را قبول کرده است و سخنی از اثبات وجود خدا ندارد.

به صورت کلی، ویلیام جیمز برای وجود خداوند، دلیل آورد (هر چند اثبات او عقلی محض نیست) اما کاتینگهام صرفاً به خاطر مفید بودن باور به وجود خدا، خدا را قبول کرده است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) هر دو باور به وجود خدا دارند.

(۲) کاتینگهام اثباتی برای وجود خدا نداشت.

(۴) ویلیام جیمز بیانی در مفید بودن این باور نداشت و همچنین اثبات او عقلی محض نیست زیرا او تجربه‌گرا است.

(فلسفه دوازدهم، صفحه‌های ۳۷ تا ۳۹)

۱۴۳. گزینه ۳ صحیح است.

فارابی معتقد بود تنها در مدینه فاضله با فرض وجود رئیس با ویژگی‌های خاصش، می‌توان باور داشت که جامعه به سعادت حقیقی دست پیدا می‌کند. در مدینه جاهله نیز هدف سعادت است اما امکان دارد همان سعادت دنیوی که مدنظر آن جامعه خاص هست نیز به دست نیاید. سایر گزینه‌ها همگی درست هستند.

(فلسفه دوازدهم، صفحه‌های ۷۶ و ۷۷)

۱۴۴. گزینه ۱ صحیح است.

در بحث جغرافیای عرفانی او، مشرق مقام فرشتگان است و خداوند در این دسته‌بندی موجودات قرار نمی‌گیرد.

نکته: در درس دهم کتاب یازدهم به اشتباه بیان شده است که خدا در مقام مشرق قرار دارد و در درس دهم کتاب دوازدهم به درستی این اشتباه اصلاح شده است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) تفاوت موجودات در درجه نورانیت و مقدار نوری است که از نورالانوار دریافت کرده‌اند.

(۳) نفس انسان در جهان میانی قرار دارد و جسم او در مقام مغرب کامل است. نفس انسان ذاتاً غیرمادی است اما به علت نیازمندی به ماده (جسم) در افعال در این مقام قرار می‌گیرد.

۱۳۷. گزینه ۴ صحیح است.

میان دیدگاه کانت و ماتریالیست‌ها یک اشتراک نظر وجود دارد و آن اینکه هر دو باور دارند که اخلاق امر ضروری برای جامعه است (همانند تمام فلاسفه). تفاوت آنها در این است که ماتریالیست‌ها این ضرورت را برای بهتر برطرف شدن نیازهای مادی انسان می‌دانند ولی کانت به واسطه اطاعت از وجدان اخلاقی.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) کانت معیار فعل اخلاقی را ثابت و یکسان می‌داند.

(۲) ماتریالیست‌ها نیز معیار را معرفی کردند، آنها معیار فعل اخلاقی را نفع و ضرر انسان می‌دانستند.

(۳) آنها نیز مانند تمام فلاسفه اخلاق را امری ضروری برای جامعه می‌دانستند.

(فلسفه یازدهم، صفحه‌های ۸۸ و ۸۹)

۱۳۸. گزینه ۱ صحیح است.

حمل نامی بر درخت، حمل بی‌نیاز از دلیل است، زیرا نامی (رشدکننده) جزء ذات یا جزء اجزای تعریفی مفهوم درخت است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) حمل دارای ضلع بر دایره نیازمند دلیل است زیرا ضلع داشتن جزء ذات دایره نیست و دایره ضلع ندارد.

(۳) حمل زنده بر انسان نیازمند دلیل است زیرا زنده بودن جزء ذات انسان نیست.

(۴) حمل منطوق بر علم نیازمند دلیل است زیرا منطوقی بودن ذات علم نیست.

(فلسفه یازدهم، صفحه ۵)

۱۳۹. گزینه ۱ صحیح است.

اگر حقیقتی قبلاً موجود نبوده است و الان یا در زمان خاصی ایجاد شده باشد، در ذات خود ممکن‌الوجود است و از نظر وجودی، واجب‌الوجود است، البته واجب‌الوجود بالغیر. پس با توجه به فرض سؤال، این حقیقت یک واجب‌الوجود (بالغیر) است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) اگر دارای ذات واجب بوده است، باید از ابتدا حضور می‌داشته است.

(۳) دلیل ایجاد شدن یک ممکن‌الوجود می‌تواند واجب‌الوجود بالذات (خدا) یا یک واجب‌الوجود بالغیر نیز باشد.

(۴) هر ممکن‌الوجودی که به واسطه علتی ایجاد می‌شود و واجب‌الوجود بالغیر می‌شود می‌تواند هر لحظه از بین برود، زیرا وجود داشتن ذاتی‌اش نیست.

(فلسفه یازدهم، صفحه‌های ۱۱ و ۱۲)

۱۴۰. گزینه ۲ صحیح است.

زمانی که علت معلول را ایجاد کند، رابطه علیت شکل نمی‌گیرد، زیرا این بیان یعنی بعد از وجود طرفین، رابطه علیت شکل می‌گیرد اشتباه است. رابطه علیت زمانی شکل می‌گیرد که علت شروع به ایجاد معلول می‌کند و در انتها معلول را ایجاد می‌کند. سایر گزینه‌ها درست هستند.

(فلسفه یازدهم، صفحه‌های ۱۴ و ۱۵)

۱۴۱. گزینه ۲ صحیح است.

اگر فردی به اشتباه علت ناقصه یک معلول را علت تامه فرض کند، انتظار دارد که با وجود آن علت، معلول ایجاد شود اما در واقعیت معلول ایجاد

۱۴۹. گزینه ۳ صحیح است.

بررسی عبارت‌ها:

الف) خانم جلالی ۱۰ درصد سهام خود را به خانم فرجود می‌فروشد. بنابراین تعداد سهام خانم فرجود برابر است با:

$$150,000 + \left(\frac{1}{10} \times 250,000\right) = 175,000$$

تعداد سهام خانم فرجود = تعداد سهام خریداری شده از خانم جلالی

مالکیت نسبی خانم فرجود:

$$\frac{\text{تعداد سهام خانم فرجود}}{\text{تعداد کل سهام شرکت}} \times 100$$

$$\frac{175,000}{1,000,000} \times 100 = 17.5\%$$

ب) تعداد سهام خانم جلالی پس از فروش برابر است با:

$$250,000 - \left(\frac{1}{10} \times 250,000\right) = 225,000$$

ج)

$$10\% = \frac{100,000}{1,000,000} \times 100 = 10\%$$

مالکیت نسبی آقای مزینانی

از آنجا که مجموع مالکیت نسبی خانم فرجود و آقای مزینانی ۲۷/۵ درصد است (۱۰ + ۱۷/۵ = ۲۷/۵) نمی‌توانند تصمیم را تصویب کنند.

(اقتصاد دهم، صفحه ۱۶)

۱۵۰. گزینه ۲ صحیح است.

در دوره رکود تولید کاهش می‌یابد و به همین دلیل شرکت‌ها (تقاضاکنندگان نیروی کار) استخدام خود را متوقف می‌کنند یا بخشی از نیروی کار خود را بیکار می‌کنند. کاهش درآمد مالیاتی دولت به دلیل بیکار بودن کارگران و کاهش تولید و همچنین افزایش آمار جرم و جنایت از مشکلات بیکاری محسوب می‌شود.

نکته: بیکاری دوره‌ای در دوره رکود به وجود می‌آید.

(اقتصاد دهم، صفحه‌های ۱۷ و ۱۸)

۱۵۱. گزینه ۴ صحیح است.

الف) در صورتی که پرهام همه بودجه‌اش را به خرید کالای X اختصاص دهد، می‌تواند ۲۵ واحد از این کالا را خریداری کند که هر کدام به ارزش ۶۰۰۰۰ تومان است. بنابراین کل بودجه پرهام برابر است با:

$$25 \times 60,000 = 1,500,000 \text{ تومان}$$

ب)

(مبلغ خرید انجام شده) - کل بودجه = مقدار بودجه باقیمانده

$$= 1,500,000 - \left(\frac{1}{5} \times 1,500,000 + \frac{2}{5} \times 1,500,000\right)$$

مقدار خرید کالای Y مقدار خرید کالای X

$$1,500,000 - 900,000 = 600,000$$

(اقتصاد دهم، صفحه‌های ۲۷ و ۲۸)

۱۵۲. گزینه ۲ صحیح است.

در نیمه اول حکومت صفویه، علاوه بر یکپارچگی سیاسی، اقتصاد یکپارچه و مستقلى شکل گرفت که با سایر لایه‌های دینی و اجتماعی و فرهنگی کشور هماهنگی داشت و تا اواسط حکومت صفویه رونق و آبادانی اقتصاد ایران را می‌توان از زیربنایها و عمران بندرها، بازارها، مدارس علمی، کاروان‌سراها و مساجد باقیمانده و فعالیت‌های خیریه‌ها درک کرد.

۴) نور در بحث او به معنی وجود یا وجود کامل و تاریکی به معنی عدم یا وجود ناقص (وجود مادی) مطرح شده است.

(فلسفه دوازدهم، صفحه‌های ۸۲ و ۸۳)

۱۴۵. گزینه ۱ صحیح است.

اصالت وجود بیانی دارد که اشیا موجود هستی، مصداق وجود هستند و انسان‌ها با درک تفاوت این وجودها، برای آنها ماهیت‌هایی انتزاع کرده است تا بتواند تفاوت آنها را درک کند. اگر بگوییم تنها چیزی که انسان درک می‌کند، وجود است و ماهیت اساساً واقعیت ندارد، این اصل از میان می‌رود، زیرا اصالت وجود نمی‌گوید ماهیت وجود ندارد، بلکه می‌گوید ماهیت، وجود اصیل نیست و اصالت ندارد و توسط ذهن انسان ایجاد شده است.

سایر گزینه‌ها همگی جزء مقدمات و نظرات این اصل می‌باشد.

(فلسفه دوازدهم، صفحه‌های ۹۲ و ۹۳)

اقتصاد

۱۴۶. گزینه ۳ صحیح است.

کارآفرین لازم است تا آگاهی و دانش زیادی برای اتخاذ تصمیمات مناسب درباره موقعیت شرکت، پیشنهاد محصول، قیمت‌گذاری، تبلیغات و استخدام نیروی کار داشته باشد. در گزینه ۱، تیزبینی، خطرپذیری و نوآوری، در گزینه ۲، سازمان‌دهی، خطرپذیری و نوآوری و در گزینه ۴، ریسک‌پذیری، سازمان‌دهی و نوآوری از ویژگی‌های مشترک کارآفرینان موفق می‌باشد.

(اقتصاد دهم، صفحه ۵)

۱۴۷. گزینه ۳ صحیح است.

الف) با افزایش قیمت، مقدار تقاضا کاهش و مقدار عرضه افزایش می‌یابد بنابراین مقادیر X مقدار عرضه و مقادیر Y میزان تقاضا را نشان می‌دهند.

ب) در نقطه تعادلی میزان عرضه و تقاضا برابر است بنابراین در این سؤال قیمت تعادلی ۱۵۰ ریال و میزان عرضه و تقاضای تعادلی ۳۰۰ کیلو است.

ج) در قیمت ۲۵۰ ریال، میزان عرضه برابر با ۵۰۰ کیلو و میزان تقاضا ۱۰۰ کیلو است. بنابراین:

$$\text{کیلو } 400 = 500 - 100 = \text{میزان مازاد عرضه در قیمت } 250 \text{ ریال}$$

$$\text{کیلو } 300 = \text{مقدار تقاضای تعادلی}$$

$$\text{مقدار عرضه در } \frac{\text{مقدار تقاضا در}}{\text{قیمت } 100} = \text{مازاد تقاضا در قیمت } 100 \text{ ریال}$$

$$\text{کیلو } 200 = 400 - 200 = \text{مازاد تقاضا در قیمت } 100 \text{ ریال}$$

$$\text{مازاد تقاضا در قیمت } 100 \text{ ریال} - \text{مقدار تقاضای تعادلی}$$

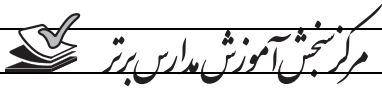
$$= 300 - 200 = 100 \text{ کیلو}$$

(اقتصاد دهم، صفحه ۵۱)

۱۴۸. گزینه ۲ صحیح است.

آرمان‌ها و چشم‌اندازهای سیاسی و اجتماعی و فرهنگی کشورها ممکن است تفاوت‌های قابل توجهی داشته باشد. همین امور موجب می‌شود تا دولت‌ها در طول تاریخ و در شرایط گوناگون برخوردهای گوناگون و گاه متعارفی با مسئله تجارت بین‌الملل داشته باشند. (رد گزینه‌های ۱ و ۴) در رابطه با وضعیت استقلال و استحکام اقتصادی باید به علم و فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان توجه بیشتری داشته باشیم نه موقعیت رقبا و میزان اعتمادی که به آنها داریم (رد گزینه ۳)

(اقتصاد دهم، صفحه‌های ۷۴ و ۷۷)

۱۵۷. گزینه ۱ صحیح است.

خمس $5 \times$ = مانده سالانه \Rightarrow مانده سالانه $\times \frac{1}{5}$ = خمس
 تومان $7,750,000 = 5 \times 1,550,000$ = مانده سالانه
 هزینه های سالانه - درآمد سالانه = مانده سالانه
 هزینه های سالانه + پس انداز یا مانده سالانه = درآمد سالانه
 تومان $9,000,000 = 82,250,000 + 7,750,000 \Rightarrow$
 $7,500,000 = 9,000,000 \div 12$ = درآمد ماهانه
 (اقتصاد دهم، صفحه ۱۳۸)

۱۵۸. گزینه ۱ صحیح است.

بررسی عبارت‌ها:

(الف) نادرست، اگر به فکر رونق و پیشرفت اقتصادی خود هستید این پیشرفت در گرو پیشرفت خانواده و جامعه است (نه در گرو افزایش درآمد).
 (ب) درست، خدمات پس از فروش در خرید گوشی موبایل از جمله موارد مربوط به مرحله سوم، یعنی تعیین معیارها است. معیارهایی که عملاً برای افراد هنگام انتخاب مهم است.
 (ج) نادرست، استفاده از ظروف پلاستیکی یا فلزی یا هر چیزی که چرخه تبدیل و تغییرات طبیعی را متوقف کند یا با مشکل مواجه کند مصرف مسئولانه نیست.
 (د) نادرست، اسراف مفهومی عام تر از اتلاف است.
 (ه) درست، هدایت پسماند غذاها به دستگاه خانگی تبدیل کننده آنها به کود کشاورزی (کمپوست) از جمله مدیریت انجام فرایندهای مختلف مصرف است.

(اقتصاد دهم، صفحه های ۱۴۳، ۱۴۴، ۱۴۸ و ۱۴۹)

۱۵۹. گزینه ۳ صحیح است.

(الف)

$100 \times \frac{\text{ارزش سهام خریداری شده توسط فرد}}{\text{ارزش کل سهام شرکت}} = \text{درصد مالکیت فرد در شرکت}$
 $50\% = \frac{30,000}{500 \times 120} \times 100$ = درصد مالکیت فرد در شرکت

(ب)

$\frac{\text{ارزش کل سهام خریداری شده توسط فرد}}{\text{ارزش اسمی هر سهم}} = \text{تعداد سهام خریداری شده توسط فرد}$
 عدد $250 = \frac{30,000}{120}$
 $\text{قیمت اسمی هر سهم} + \left(\frac{20}{100} \times \text{قیمت اسمی هر سهم}\right) = \text{قیمت بازاری هر سهم}$
 $120 + \left(\frac{20}{100} \times 120\right) = 144$

$\text{تعداد سهام خریداری شده} \times (\text{قیمت اسمی} - \text{قیمت بازاری}) = \text{سود دریافتی فرد}$
 ریال $6000 = 250 \times (144 - 120)$ = سود دریافتی فرد
 (اقتصاد دهم، صفحه های ۱۶ و ۱۵۶)

۱۶۰. گزینه ۱ صحیح است.

در دوران پهلوی، واگذاری منابع نفتی و معدنی به بیگانگان بر بیماری های اقتصاد ایران افزود و غفلت از اقتصاد مردمی بر مشکلات اقتصاد ایران افزود.

(اقتصاد دهم، صفحه ۱۰۹)

نکته: دقت کنید که تأمین مراکز علمی در گزینه ۴ مربوط به هفت قرن دوران شکوفایی تمدن اسلامی است.
 اجرای برنامه هایی موسوم به انقلاب سفید آخرین صدمه را به کشاورزی و اقتصاد روستایی زد.

(اقتصاد دهم، صفحه های ۱۰۷ تا ۱۰۹)

۱۵۳. گزینه ۱ صحیح است.

جمعیت کل کشور $\times \frac{2}{3}$ = جمعیت پایین تر از ۱۵ سال (الف)
 $5,000,000 = \frac{2}{3} \times 7,500,000$
 جمعیت بالای ۱۵ سال + جمعیت پایین تر از ۱۵ سال = جمعیت کل کشور
 $7,500,000 - 5,000,000 = X \Rightarrow 7,500,000 = 5,000,000 + X$
 جمعیت ۱۵ سال و بالاتر $X = 2,500,000$
 جمعیت غیرفعال + جمعیت فعال = جمعیت بالای ۱۵ سال
 $2,500,000 = X + 18,450,000 \Rightarrow X = 25,000,000 - 18,450,000 = X \Rightarrow X = 6,550,000$
 $\frac{1}{100} \times 6,550,000 = \frac{1}{100} \times \text{تعداد بیکاران} \Rightarrow \text{تعداد بیکاران} = 655,000$
 تعداد افراد شاغل $6,550,000 - 655,000 = 5,895,000$ (ب)
 (اقتصاد دهم، صفحه های ۸۵ و ۸۶)

۱۵۴. گزینه ۴ صحیح است.

(الف) نکته: کشورها معمولاً با ۱- سرمایه گذاری بیشتر ۲- به کارگیری روش های بهتر ۳- به کارگیری فناوری مناسب تر ظرفیت تولیدی خود را افزایش می دهند.
 (ب) ۱- اگر جمعیت در طول زمان رشد کند، به طور کلی عرضه نیروی کار هم افزایش می یابد. ۲- سرمایه انسانی با آموزش افزایش می یابد. مطابق با نکات ذکر شده گزینه ۴ صحیح است.

(اقتصاد دهم، صفحه ۱۱۸)

۱۵۵. گزینه ۱ صحیح است.

$5,000,000 = \text{جمعیت } 1402$
 $6,000,000 = \text{جمعیت } 1403 = 5,000,000 + \left(5,000,000 \times \frac{20}{100}\right)$
 $1000 = \frac{\text{درآمد کشور}}{\text{جمعیت}} = \frac{6,000,000,000}{6,000,000} = \text{درآمد سرانه در سال } 1403$
 (اقتصاد دهم، صفحه ۱۲۰)

۱۵۶. گزینه ۱ صحیح است.

بررسی عبارت‌ها:

(الف) نادرست، در شرایط مزاد عرضه آنچه که باعث می شود به تعادل نزدیک شویم کاهش قیمت کالا می باشد.
 (ب) نادرست، در بازار انحصاری، انحصارگر در فروش کالای خود ممکن است سود کند یا ممکن است ضرر کند.
 (ج) نادرست، می توان ارتباط مستقیمی بین کالای نرمال (معمولی) و درآمد برقرار کرد.
 (د) درست

(اقتصاد دهم، صفحه های ۴۹ تا ۵۲)